

CAL FER CRÉIXER L'ESPERANÇA

PAX * 247

Gener 2018

De compromiso en compromiso...

EDITORIAL

US PRESENTEM EL NÚMERO 247 DE PAX
GENER 2018

ELS GERMANS S'EXPRESSEN... ELS GERMANS ES COMUNIQUEN...

PAX VOL SER UN MITJÀ D'EXPRESSION I COMUNICACIÓ ENTRE ELS GERMANS

Posem al vostre abast el PAX n. 247. Com cada vegada pretén facilitar l'expressió i mútua comunicació entre els Germans.

Els temes tractats són ben variats:

1. Uns ens poden causar un toc d'atenció amb motiu del proper *Sínode de Bisbes sobre els joves, la fe i el discerniment vocacional* i també sobre els *500 anys de Luter*, aportant-nos una Declaració conjunta sobre la unió dels cristians.
2. Altres són propis de la nostra institució: recordar les festes dels nostres Germans sants i beats del proper trimestre, es fa un recorregut per l'itinerari emblemàtic del G. *Gabriel Drolin*, i també de l'itinerari de la vida del sant G. *Salomó* que el portà fins el martiri; segueix una tercera part de l'estudi molt acurat sobre el *nostre vot d'Associació* per veure'n la incidència que va tenir en la fundació de l'Institut i també en l'actualitat per a la continuïtat del carisma lasal·lià i seguidament un article sobre com *l'esperit de fundació de l'Institut* s'ha de fer servir per a la *refundació que se'ns demana* avui cara el futur, etc. Es fa esment ben visible del reconeixement de dedicació als pobres que ha tingut el G. *Salvador Fargas amb el premi Mn. Vidal i Aunós atorgat per Església plural*. I també la presentació de la nova Comunitat "*Espurnes d'Emmaús*".
3. Trobareu unes pàgines de bon record del nostre G. *Ramon Grau* (a.c.s.). Igualment se segueixen les *entrevistes als nostres Germans Grans* i un recordatori una vegada més als *nostres Germans nonagenaris*. Serà certament d'interès llegir les exposicions sobre *temes d'actualitat* que fan alguns Germans i també de les experiències personals. En els arxius s'ha trobat una notícia sorprenent de solidaritat manifestada per la comunitat del Sagrat Cor de Cambrils amb motiu d'un *accident ferroviari a Riudecanyes l'any 1907* del que se'n va fer bon ressò la premsa pública.
4. Podria sorprendren's la informació que ens envia un Germà de Bujedo sobre la *primera Escola Normal Lasal·liana a l'Escolasticat de Premià de Mar*, validada pels Governos de Panamà, Colòmbia i algun país més d'Amèrica Llatina. És bo conèixer la història, «mestra de la vida», per exemple seguint la *cronologia dels Superiors Generals*, aquesta vegada amb el G. *Gabriel Marie*.
5. Hi ha diversos punts de reflexió en les aportacions dels Germans a més d'algun article sobre *la realitat dels moments actuals acceleradament evolutius*. El *curs de Bíblia* i d'altres articles i circumstàncies ens posen a l'aguait. *Lectures fetes o proposades*, experiències en la jubilació, proposta de film, anècdotes lasal·lianes, una pàgina per a sensibilitzar-nos amb els pobres, etc.
6. I com cada vegada també alguns consells sobre salut ben convenients en les nostres edats.

El Consell de Direcció de PAX

GG. Lluís Diumenge, Josep Maria Pons,
Carles Giol, Miquel Xancó i Jaume Pujol

“ La vida i el desenvolupament de l'Institut depenen primerament del misteri i del poder de la gràcia. Amb tot, gràcies al do de la llibertat, el Senyor ha volgut posar a les mans dels Germans el destí de l'Institut. En el cor de la Família Lasal·liana, els Germans segueixen sent una font d'inspiració per a tots els Lasal·lians que comparteixen cada vegada més la missió i el carisma de l'Institut ”.

(Regla 154)

***¡QUE LA
ESPERANZA
NUNCA SE
APAGUE
DENTRO DE
NOSOTROS!***

Referents lasal·lians en el segon trimestre

18 gener

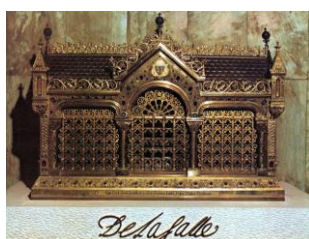
SANT JAUME HILARI
1898-1937
Nascut a Enviny
Martiritzat a Tarragona.
Joan Pau II el beatificà el 1990
i el canonitzà el 1999.

26 abril

NOSTRA SENYORA DEL BON CONSELL
S'establí aquesta festa per demanar, per la intercessió de Maria, el do de consell per als Superiors de l'Institut.

26 gener

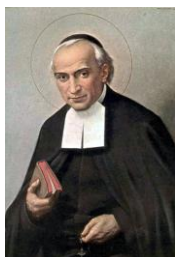
1937. Trasllat de les Relíquies de sant J-B de La Salle de Lembecq a Roma.
1724. Butlla d'Aprovació de l'Institut per Benet XIII.

27 abril

BEAT NICOLAU ROLAND
1642- 1678.
Fundador de les Germanes del Nen Jesús de Reims i va suggerir a La Salle una obra semblant per als nens pobres.

29 gener

SANT BENILDE ROMANÇON (1805-1862). Suscità 246 vocacions.
Beatificat el 1948 per Pius XII i canonitzat el 1967 per Pau VI "Feu les coses comunes de manera extraordinària.

8 maig

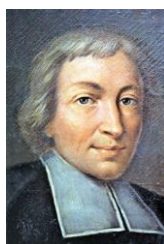
NOSTRA SENYORA DE L'ESTRELLA. Els Germans de les Escoles Cristianes de la Misericòrdia posseïen el Monasteri de N.S. de l'Estrella que ens entregaren quan es fusionaren amb nosaltres.

30 gener

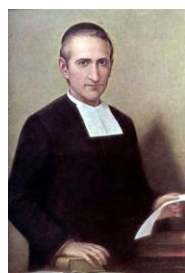
SANT MUCIÀ MARIA WIAUX (1841-1917)
Beatificat per Pau VI el 1977 i canonitzat per sant Joan Pau II el 1989. Virtuts claus en ell: la tenacitat, l'obediència, la humilitat, l'entrega i el sacrifici.

15 maig

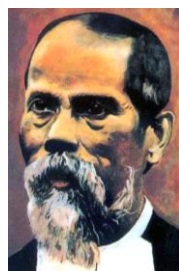
SANT JOAN BAPTISTA DE LA SALLE (1651-1719). Patró dels Mestres.
"Els Germans s'amaren dels seus escrits i de les lliçons de la seva vida. Procuren donar-lo a conèixer i conviden a seguir-lo com a Sant Patró dels mestres" (Regla 76).

9 febrer

SANT MIQUEL FEBRES CORDERO (1854-1910). Morí a Premià de Mar el 1910. Gran capacitat de treball, d'amor i d'entrega a la formació de la joventut.
Beatificat per Pau VI el 1977 i canonitzat per sant Joan Pau II el 1984.

19 maig

BEAT RAFEL LLUÍS RAFIRINGA (1856- 1919)
Fou el primer indígena que ingressà a l'Institut.
Es distingí per l'educació dels joves i en la formació dels laics.
Beatificat el 2009 pel Cardenal Amato en nom del Papa Benet XVI.

Sínodo de Obispos sobre

“Los jóvenes, la fe y el discernimiento vocacional”

Octubre 2018

G. Virgilio García López

La Iglesia decide interrogarse sobre la manera de acompañar a los jóvenes para que reconozcan y acojan la llamada al amor y a la vida en plenitud.

Con ocasión de la presentación del documento preparatorio de la XV Asamblea General Ordinaria del Sínodo de Obispos el 13/01/2017, el Papa Francisco escribe una carta a los jóvenes en la que, entre otras cosas, les dice:

“He querido que Vds. ocupen el centro de la atención porque los llevo en el corazón. Les invito a escuchar la voz de Dios que resuena en el corazón de cada uno a través del soplo vital del Espíritu Santo... Deseo también recordarles las palabras que Jesús dijo un día a sus discípulos que le preguntaban: «Rabbí, ¿Dónde vives?» Él le respondió: «Venid y lo veréis». También a Vds. Jesús dirige su mirada y los invita a ir hacia Él. ¿Han encontrado esta mirada, queridos jóvenes? ¿Han escuchado esta voz? ¿Han sentido este impulso a ponerse en camino? Estoy seguro que, si bien el ruido y el aturdimiento parecen reinar en el mundo, esta llamada continúa resonando en el corazón de cada uno para abrirlo a la alegría plena. Esto será posible en la medida que, a través del acompañamiento de guías expertos, sabrán emprender un itinerario de discernimiento para descubrir el proyecto de Dios en la propia vida”.

Más tarde, cuando ya el Sínodo se está trabajando en las diferentes Diócesis, el Cardenal Lorenzo Baldisseri, Secretario General del Sínodo de Obispos, habla de una reunión pre-sinodal a la que se invitará a jóvenes de todo el mundo. Tendrá lugar en Roma del 19 al 24 de marzo del 2018.

El Papa Francisco se hace eco de esta reunión al concluir su Audiencia General invitando a la juventud católica, cristiana, de otras religiones y no creyentes de todo el mundo.

Dice el Papa: *“Con este camino la Iglesia quiere ponerse a la escucha de la voz, de la sensibilidad, de la fe y también de las dudas y de las críticas de los jóvenes. Debemos escuchar a los jóvenes. Por ello, las conclusiones de la reunión de marzo, serán transmitidas a los Padres Sinodales”.* El deseo de escuchar a los jóvenes es meridianamente claro por parte del Santo Padre.

Los jóvenes hablarán y lo harán a través de encuestas presentadas por los grupos de Iglesia de los que forman parte. Pero también podrán

contestar a través de un sitio Web con un cuestionario sobre sus expectativas y su vida. De esta forma las respuestas pueden ser más espontáneas, sin verse condicionadas por nadie.

Aclaremos que aquí cuando se habla de **juventud, jóvenes**, se refiere a chicos y chicas de edades comprendidas entre los 16 y 29 años y pertenecientes al mundo entero, que es el ámbito en que actúa la Iglesia Católica.

LA JUVENTUD ESPAÑOLA: UNAS PINCELADAS SOCIOLÓGICAS

Hace unos días quise leer “VIDA NUEVA” en su nº 3.052. Antes de empezar a hojearla, me llamó la atención la portada que representaba una gran iglesia con varios bancos sin nadie y otros con dos o tres personas. Como pie de foto: “**La generación del banco vacío**”. - Sólo uno de cada diez jóvenes católicos va a misa”.

El Editorial comentaba: “Cuando se decide afrontar en un Sínodo de los Obispos *la fe, la vocación y el discernimiento*, de poco sirve reflexionar y programar si falta el actor principal, si no se facilitan cauces para una participación real y efectiva de creyentes y alejados.”

La Sociología nos habla de dos generaciones de jóvenes en nuestro país: **generación de jóvenes MILLENNIALS** y **generación SELFIE**.

La generación MILLENNIALS la componen los que llegan a su vida adulta con el cambio de siglo. Son adictos a las tecnologías. Descontentos e incrédulos. Comparados con generaciones anteriores, estos poseen un alto nivel de estudios superiores. Muchos de estos jóvenes retrasan la formación de un hogar por la situación económica actual, falta de empleo y difícil acceso a la vivienda.

La posición de estos jóvenes con respecto a la Iglesia a veces no es ni de pertenencia ni de rechazo, sino más bien de indiferencia.

Otro de estos jóvenes se considera espiritual y añade que la parte ritual no la practica tanto, no va a misa.

Da la sensación, opina otro Millennial que en la Iglesia sólo se reúnen practicantes, personas que tienen una opinión más uniforme. En su opinión es muy enriquecedor unir a personas con visiones diferentes. La Iglesia tiene que intentar ser vista como un lugar al que puedes acudir para mucho más que para ir a misa.

Es una visión, la de estos jóvenes, que seguramente choca con nuestra manera de ver las cosas.

Pensemos que, según el barómetro del CIS, en la franja de los 18 a los 24 años, sólo el 45,7 % se considera católico y un 6,2% admite ir a misa los domingos y festivos.

Apostar por una Pastoral que llegue a la Generación MILLENNIAL, que mira con indiferencia a la Iglesia, pasa por salir a su encuentro en sus espacios propios y estar atentos a sus inquietudes y anhelos.

Smartphone en sus manos... La juventud Selfie es consciente, en la mayoría de los casos, de los riesgos que entraña Internet y las redes sociales; por un lado son un excelente instrumento para relacionarse, pero en ocasiones se convierten en peligrosas herramientas que facilitan la mentira, la exposición pública y el ciberacoso.

Estas son, a grandes rasgos, las características sociológicas de nuestra juventud. Y esta es la juventud, no hay otra, a la que llama el Papa Francisco a responder a la convocatoria del Sínodo. Seguro que la respuesta será positiva pero tengamos en cuenta que nuestros jóvenes ponen condiciones a este diálogo.

La generación del “BANCO VACÍO” tiene voz y piden voto. Los jóvenes quieren tomar decisiones en la Iglesia, quieren ser acompañados y que exista un diálogo de tú a tú. Sobre todo quieren ser escuchados. Se acabó el ser meros oyentes. Todo esto se deduce del “*cuestionario online*” propuesto por la Santa Sede para analizar la realidad de los MILLENNIALS. 130.000 jóvenes han respondido a través de la Web. La plataforma estará activa hasta noviembre del 2017. Las Conferencias Episcopales están ultimando los informes con los resultados de las Iglesias locales.

Barcelona ha acogido un Simposio preparatorio del Sínodo que se celebrará en 2018. Más de 250 representantes de la mayoría de Conferencias Episcopales de Europa se reunieron en Barcelona del 28 al 31 de marzo. El Cardenal Vicent Nichols, Arzobispo de Westminster, señaló que es importante escuchar a los jóvenes e intentar comprender cómo ven el mundo, un mundo que cambia tan rápido. El Papa Francisco tiene razón cuando dice que Europa ha perdido su ambición, pero los jóvenes no la han perdido. La Iglesia puede aportar a la construcción de Europa los principios de dignidad de la persona que ofrece el Evangelio.

El Cardenal de Barcelona Joan Josep Omella destacó lo mucho que los jóvenes pueden aportar a la Iglesia, pero para que sea posible necesitan ser acompañados y acompañar significa escuchar para, juntos, caminar hacia un futuro esperanzador. “Queremos, afirmó el Cardenal de Barcelona, hacer camino con los jóvenes para construir una sociedad nueva que, en el caso de Europa, encuentra sus raíces en el Evangelio”.

También con la vista puesta en el Sínodo de los Jóvenes, se reunió en Granada del 28 al 30 de abril, el Segundo Encuentro de Equipos de Pastoral Juvenil con el objetivo de reforzar el acompañamiento personal. Participaron en esta reflexión 600 agentes de Pastoral Juvenil vinculados a movimientos de diferentes Diócesis y Congregaciones Religiosas. Constatan los asistentes que el acompañamiento no está en la situación más positiva y que hay más preocupación por actividades grupales que por prestar un acompañamiento personal.

En la primera reunión de Religiosos del Obispado de Girona del presente curso, la Comisión Episcopal de Vida Religiosa nos presentó un trabajo sobre el tema del próximo Sínodo de los Jóvenes realizado por dicha Comisión. Destaco alguna de sus ideas:

- Escuchemos a los jóvenes acompañándolos en su itinerario vital teniendo en cuenta que el joven de hoy es más bien individualista, solitario y sin proyecto de futuro.
- Tener en cuenta que los jóvenes de hoy día tienen miedo al fracaso, tienen una cierta inseguridad y carecen de modelos de vida.
- Llevarles al descubrimiento de un mundo que necesita que ellos se impliquen para hacerlo más humano y solidario.
- Acompañar a los jóvenes de la mejor manera posible en su camino existencial.
- No pocas veces nos encontramos ante una juventud solitaria, individualista y sin un claro proyecto de futuro.
- Tratar de hacerles ver a los jóvenes que el mundo actual necesita que ellos se impliquen para lograr, entre todos, ganar en solidaridad y fraternidad.

Frase del Papa Francisco: “Jesús no impone jamás, Jesús es humilde, Jesús invita. Si tú quieres ven. Y la humildad de Jesús es así. Él nos invita siempre. No impone”.

Entre els joves i amb els joves

Manu Olid, de FOC NOU n. 480

Amb motiu del Sínode de Bisbes sobre “Els joves, la fe i el discerniment vocacional”

Sempre que em pregunten sobre aquest tema (que ara vol ser tema de reflexió dels bisbes) em ve al cap aquesta frase que, de manera comú, s'atribueix a Don Bosco; així doncs, en la meua opinió, des de sant Joan Bosco, l'espiritualitat juvenil salesiana intenta que cada jove trobi el pla de felicitat que Déu té per a ells, i hi posen tots els mitjans perquè el puguin dur a terme.

Ara, aquest Sínode ens va molt bé, tant al Moviment Juvenil Salesià com a tota l'Església (sobretot als moviments juvenils) per a poder aturar el nostre remolí de feina, feina i més feina, i seure un moment per a reflexionar sobre allò que anomenem **identitat vocacional**, el perquè del nostre ser. Al mateix temps, segur que ens plantejarà reptes per al futur que caldrà afrontar i treballar amb l'únic objectiu de poder fer arribar el missatge de Jesús i la crida vocacional que tenim en la nostra societat.

Per això, planteja tres elements que marquen el ritme i ens fan veure els reptes i les possibilitats que ens planteja cadascun d'ells:

JOVES

Com bé deia Don Bosco, hem de buscar que cada jove sigui protagonista del seu procés i del seu camí personal. Avui dia, hem de saber ajudar a descobrir aquest camí, i per això tenim dos elements clau en els quals aprofundir cada cop més: **l'acompanyament i els llenguatges juvenils**.

Acompanyament. Hem de tenir ben clar que nosaltres no marquem el camí, nosaltres no dirigim ni empenyem el jove a fer alguna cosa. El que hem de fer es buscar formes d'acompanyar, suscitar i ajudar a descobrir quins són els passos que Déu els marca. Per això, és important l'actitud de servei i d'humilitat de l'acompanyant, i, sobretot, la formació. En cas contrari, podem cometre errors per manca de coneixement i perspectiva en el procés dels joves d'avui. Quants n'hi ha que s'han allunyat de l'Església i de la fe a causa d'un mal acompanyament o perquè no n'hi ha hagut gens!

Llenguatges juvenils. Hem de descobrir que no és una dificultat del món actual, ja molts assenyalen que el món va més ràpid que l'Església, i això fa que els seus missatges o les seves fórmules quedin desfasats.

El món va més ràpid que l'Església

Considero que aquesta situació és una oportunitat que té l'Església per a no abaixar la guàrdia i estar al dia en noves formes d'evangelització, en buscar punts en comú i saber estar propers als joves. No serveix de res transmetre discursos que no s'entenen o que no interpel·len aquests

joves que tant es mouen per aspectes emocionals i vivencials. El nostre llenguatge ha d'estar viu i ha de transmetre vida.

Sí que és veritat que els joves pensen que dins de l'Església, amb l'estructura actual, la seva veu no és tinguda en compte i, per tant, que ningú o gairebé ningú no els escolta. Si som capaços d'ajudar-los a descobrir el seu lloc, i si les Esglésies locals els fan lloc perquè els nostres joves se sentin acollits, escoltats i valorats, podrem trobar nous punts d'unió amb aquesta franja d'edat que, a vegades, es tan difícil de trobar en les nostres parròquies i moviments.

FE

¿Podem dir que els joves d'avui no són creients? Segons la meua experiència, no. El que sí hem de matisar és que, cada cop, es casen o s'identifiquen menys amb la fe cristiana catòlica; però els joves encara tenen preguntes importants i busquen respostes en l'espiritualitat. La pregunta que ens podem plantejar és si oferim als joves d'avui la resposta catòlica com una possible opció a les seves preguntes i als seus interrogants en el segle XXI.

En la nostra societat, hi trobem molts joves que senten i viuen molts sentiments i moltes experiències que manquen i mouen les seves vides. Però, a causa d'una manca d'educació emocional i transcendent, en molts casos, no són capaços d'expressar en paraules allò que senten davant de situacions concretes de la vida com ara el desamor, la injustícia, les crisis o fins i tot la mort; o, al mateix temps, davant de l'alegria, les experiències de grans masses o la pau interior.

**Els joves encara tenen
preguntes importants i
busquen respostes en
l'espiritualitat**

I és que no han tingut una bona educació religiosa i catequètica, en la qual se'ls ajudés a poder descobrir (en el seu moment d'infància o fins i tot d'adolescència) quins són els nuclis de la fe cristiana i com integrar-los en la vida, i ser coherent amb el missatge de Jesús. Això és possible, i em remeto a les bones pràctiques i experiències dels joves creients implicats que tenim a les nostres diòcesis i en els nostres moviments d'Església.

Ja que l'Església i la fe catòlica tenen molt a mostrar i oferir, i d'això n'estic convençut. Estem arrelats en la cultura europea i occidental, i això ha fet que molts elements cristians es trobin clarament integrats en la vida diària dels joves, i, al mateix temps, l'adaptació que ha tingut amb d'altres cultures en d'altres parts del món ha enriquit aquesta fe i aquesta manera de viure-la; i això crea una diversitat d'experiències religioses extensa que hem de i podem treballar, ja que és un dels valors que mou els joves d'avui: la diversitat cultural i de pensament.

DISCERNIMENT VOCACIONAL

Però també hem de ser capaços de ser valents a l'hora de realitzar propostes a cada jove, veure la seva vida personal, les seves circumstàncies i ajudar-los a donar passos fermes en el seu projecte de vida i de fe.

Per això tenim l'element clau que he recollit abans: l'*acompanyament*. Aquest acompanyament ha d'ajudar el jove a descobrir quina és la crida que Déu li fa. I aquest acompanyament es pot fer en tres àmbits: *l'ambient, el grup i la persona*.

Quan acompanyes un ambient, tens cura que el moviment i la sinergia i les relacions que s'hi produeixen siguin bones i propícies per a desenvolupar un camí de creixement humà i cristià. Ja des de les primeres

comunitats cristianes es tenia cura d'aquest ambient per a acollir i integrar els nous cristians, i al mateix temps ajudar a discernir vocacionalment. Avui dia, cuidar l'ambient és ben important en aquest món en que les experiències multitudinàries marquen, i està de moda sentir-se part d'un moviment (que no d'una institució).

Quan acompanyes bé un grup, fas experiència comunitària, ajudes a treballar l'aspecte de la confiança i la confrontació amb els altres. Treballar en grup la vocació i la pròpia fe t'ajuda a prendre opcions profundes i no quedar-se en la superfície.

**Treballar en grup la
vocació i la pròpia fe
t'ajuda a prendre opcions**

Però, sobretot quan acompanyes persones, ajudes a descobrir el pla personal de Déu per a cada un, confrontes la pròpia vida amb un mateix i descobreixes quins elements i quines claus tens en la teva identitat i personalitat per a escollir i optar per un o altre camí.

La dimensió vocacional en sentit ampli (tothom està cridat a alguna cosa) és un element fonamental que no pot faltar en cap pastoral juvenil. Ja que, si la nostra tasca té sentit, junt amb el nostre ser, la vida pren un altre color, pren una altra forma, i descobreix noves maneres de motivació i d'emprenedoria.

Si l'Església vol estar al dia i amb els joves, els ha d'ajudar a descobrir la seva opció vocacional més pregona.

REPTES DEL SÍNODE

Per tant, amb aquest tema, els bisbes s'han plantat al davant d'una situació que fa molt de temps que no aborden i que em sembla important que l'afrontin de manera urgent i creativa. Això sí, com a jove (encara me'n considero) i membre de la meua Església local i del meu moviment cristià, demano al Sínode que entomi una sèrie de reptes que tractaré posteriorment.

Que sigui capaç de reconèixer allò que tenim de bo els joves i que podem aportar a l'Església, avui dia.

Que treballi per camins personalitzats vocacionals i entengui cada procés i doni resposta de manera coherent i valenta.

Que pugui proposar veus i criteris per a

**Que l'Església sigui capaç de
reconèixer allò que tenim de
bo els joves i que podem
aportar a l'Església, avui dia**

donar veu als joves dins de l'Església local i universal.

Que no es posi a la defensiva, sinó que sigui creativa, flexible i oberta als vents que portem i les ganes que

tenim els joves ja implicats de dur el Regne de Déu a la societat.

Que l'Església, i en concret la cúria, surti amb els deures concrets per a treballar d'aquí al futur, sobre pedagogia, evangelització i entesa de la societat i dels joves d'avui.

Que sigui valenta per anar al nucli del missatge evangèlic i doni importància a allò que la societat demana a crits (a vegades silenciosos), que l'Església faci i sigui: això farà que es posi davant de certes situacions mundials i locals adverses.

LUTERANOS Y CATÓLICOS FIRMAN UNA DECLARACIÓN CONJUNTA A LOS 500 AÑOS DE LA REFORMA

"Pedimos perdón por las formas en que los cristianos se han ofendido unos a otros"

"Estamos muy agradecidos por los dones espirituales y teológicos recibidos a través de la Reforma"

Jesús Bastante, 31 de octubre de 2017

Muchos miembros de nuestras comunidades anhelan recibir la Eucaristía en una mesa como expresión concreta de la unidad plena. Sentimos el dolor de quienes comparten su vida entera, pero no pueden compartir la presencia redentora de Dios en la mesa

"Pedimos perdón por nuestros fracasos, las formas en que los cristianos han herido el Cuerpo del Señor y se han ofendido unos a otros durante los 500 años transcurridos desde el inicio de la Reforma hasta hoy". Así reza la 'Declaración conjunta' que la **Federación Luterana Mundial** y el **Pontificio Consejo para la Promoción de la Unidad de los Cristianos** han suscrito hoy "al finalizar el 31 de octubre de 2017, el año de conmemoración común

de la Reforma".

Una conmemoración que, por primera vez, "**hemos compartido juntos y con nuestros asociados ecuménicos del mundo entero**". En el documento, luteranos y católicos se muestran "muy agradecidos por los dones espirituales y teológicos recibidos a través de la Reforma".

"Nosotros, luteranos y católicos, estamos profundamente agradecidos por el camino ecuménico que hemos recorrido juntos en los últimos 50 años", prosigue el texto, que reconoce cómo, a lo largo de este tiempo, se ha profundizado en "**nuestra oración común, el culto y el diálogo ecuménico**", que ha supuesto "la eliminación de prejuicios, una mayor comprensión mutua y la identificación de decisivos acuerdos teológicos".

El documento hace un balance positivo de este año de la reforma, que arrancó con la **oración común luterano-católica en Lund**, con la presencia del Papa Francisco y la firma de una **declaración conjunta** "que recoge el compromiso de seguir recorriendo juntos el camino ecuménico hacia la unidad por la que oraba Cristo".

*"Muchos miembros de nuestras comunidades anhelan recibir la Eucaristía en una mesa como expresión concreta de la unidad plena. Sentimos el dolor de quienes comparten su vida entera, pero no pueden compartir la presencia redentora de Dios en la mesa de la Eucaristía. **Reconocemos nuestra conjunta responsabilidad pastoral para responder al hambre y la sed***

***espirituales de nuestro pueblo de ser uno en Cristo.** Anhelamos que sea sanada esta herida en el Cuerpo de Cristo. Este es el propósito de nuestros esfuerzos ecuménicos, que deseamos que también progresen mediante la renovación de nuestro compromiso con el diálogo teológico", insiste el documento, con palabras de la citada declaración.*

"Por primera vez -resalta la declaración-, **luteranos y católicos han considerado la Reforma desde una perspectiva ecuménica**, lo que dio lugar a un nuevo enfoque de los acontecimientos del siglo XVI que llevaron a nuestra separación", lo que puede redundar en "un estímulo al crecimiento de la comunión y un signo de esperanza a fin de que el mundo supere la división y la fragmentación. Una vez más, resultó claro que lo que tenemos en común es mucho más que aquello que nos divide".

De cara al futuro, concluye el documento, "nos comprometemos a seguir nuestro camino común, guiados por el Espíritu de Dios, hacia la mayor unidad de acuerdo a la voluntad de nuestro Señor Jesucristo" para **"superar las restantes diferencias que existen entre nosotros"**.

EL VOTO DE ASOCIACIÓN, EL VOTO QUE SE HABÍA PERDIDO Y HA SIDO HALLADO (3)

EL VOTO DE ASOCIACIÓN EN LA PENUMBRA

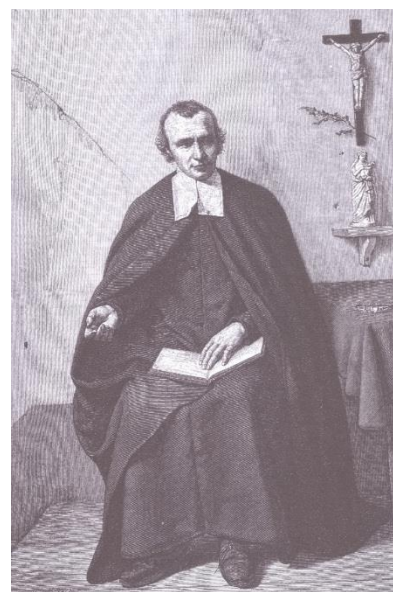
H. Jean-Louis Schneider

La circular 232 del 22 de mayo de 1857, del Hermano Felipe, sobre los votos.

El autor anuncia al principio el plan que va a seguir:

- 1ª. Lo que son los votos.
- 2ª. Las ventajas que procuran.
- 3ª. Las obligaciones que imponen.
- 4ª. Examinaremos los pretextos de los que se sirven los malos religiosos para excusar la transgresión de sus votos.
- 5ª. Indicaremos los medios que se han de tomar para cumplirlos bien.

A lo largo de toda la circular, no hay ninguna referencia a Juan Bautista de La Salle o a la historia del Instituto. El tono dominante es moralizador y voluntarista. No se habla, evidentemente, del voto de asociación, puesto que esta formulación está prácticamente fuera del

Tono moralizador y voluntarista

horizonte de los Hermanos con la Bula de aprobación de 1725. El voto de enseñar gratuitamente la doctrina cristiana está presentado al comienzo como un verdadero martirio (pág. 614), después, un poco más lejos, el autor concede que el voto de enseñar gratuitamente el catecismo a los niños da el mérito del apostolado (pág. 615).

Se encuentra el voto de enseñar gratuitamente, en la segunda parte de la circular, en un capítulo titulado: “Los votos sostienen al religioso en las tentaciones y en las pruebas de la vida, y aseguran la perseverancia en su vocación”. El Hermano Felipe evoca los pasajes difíciles en el sendero de la vida, los momentos de tentación y de prueba en la práctica de los votos:

Hice voto de enseñar, ¡y si fuera relajado en mi empleo! ¡Si me dejara llevar por la pereza, por la negligencia! ¡Si dejara a los niños en la ignorancia, sobre todo en lo relativo a la enseñanza de la religión y de las oraciones! ¡Si calculara, si comerciara con Dios y con el prójimo! No, con la gracia de Dios, no lo haré.

He hecho voto de enseñar gratuitamente, ¡y si recibiera presentes, regalos, porque la avaricia me arrastra a ello! ¡Si buscara en el ejercicio de mis funciones, los aplausos, y me alimentara de las alabanzas de los hombres! No, con la gracia de Dios, no lo haré (pág. 624).

La circular n. 255, del 1 de enero de 1927. El Hermano Allais-Charles. Nuestra fórmula de votos

El plan seguido por el Hermano Superior es el siguiente:

- I. La fórmula de Votos, programa de generosidad.
 1. Por el voto de pobreza...

2. Por el voto de castidad...
3. Por el voto de obediencia...
4. Por el voto de enseñar gratuitamente a los pobres...
5. Por el voto de estabilidad en el Instituto...

II. La fórmula de Votos, contrato hecho con Dios.

1. Y en primer lugar la naturaleza.
2. La extensión de nuestra consagración.
3. La finalidad de nuestra consagración.

III. La fórmula de Votos, contrato hecho con el Instituto.

1. Llevar la vida de unión con los Hermanos.
2. Tener juntos y por asociación las escuelas gratuitas.
3. No tener miramientos, al lugar donde sea enviado, ni al empleo que allí asignen los Superiores.

IV. Voto y virtud de pobreza.

V. Voto y virtud de castidad.

VI. Voto y virtud de obediencia.

VII. Voto de enseñar gratuitamente.

- 1.2 Enseñar es una función noble
- 1.3 Enseñar gratuitamente pone de relieve más aún su grandeza.
- 1.4 Enseñar para formar cristianos da a nuestra función toda la sublimidad posible.

VIII. Voto de estabilidad en el Instituto.

En esta circular se encuentran muchas referencias a Juan Bautista de La Salle, a su vida, a la experiencia de los primeros Hermanos. En relación a las circulares del XIX, el tono es radicalmente diferente. Me he interesado particularmente por el Capítulo III de esta circular: *La fórmula de Votos, contrato hecho con el Instituto*, pues retoma, en particular, la fórmula “tener juntos y por asociación las escuelas gratuitas”, haciendo incluso de esta expresión el título de su segunda parte. Al inicio, se recuerdan los términos del “contrato” concertado con el Instituto, se trata de la parte central de la fórmula de votos (Texto de 1901).

Retoma el “tener juntos y por asociación las escuelas gratuitas”
Insiste en la “unión entre los Hermanos”

Después, el autor desarrolla “la unión con sus Hermanos”, cuyo tema principal es “la unión hace la fuerza”, incluso con consideraciones militares sobre la unidad de acción, la unidad de mando, la unidad de frente... ¡Grandísima Guerra! Se halla, sin embargo, una doble referencia

lasaliana: al voto de 1691, que es releído como un “voto de asociación por el que se comprometían a no abandonar jamás las escuelas, aunque fuera necesario para asegurar la existencia y el funcionamiento, contentarse, por todo alimento, con pan obtenido de limosna”; y al episodio del envío de cuatro Hermanos al Canadá, salida a la que La Salle se opone, pues presiente que una vez allí, los Hermanos serán dispersados, y perderán su “unión”. Sin embargo, el retomar de nuevo el Voto de 1691 introduce un desvío, pues este voto es para procurar el “establecimiento de la Sociedad de las Escuelas Cristianas”, no las “escuelas”.

La segunda parte anunciada como “tener juntos y por asociación las escuelas gratuitas” se convierte en el cuerpo del texto: “La unión produce la asociación”, lo que es sin duda alguna más que un deslizamiento de sentido. El primer párrafo confirma claramente que no será cuestión de “la asociación”, tal cual es propuesta por el núcleo de la fórmula de Votos:

“Y esta (la asociación) es un precioso factor para el éxito, es la prenda de la prosperidad de nuestras escuelas. Pues la asociación de las inteligencias y de las voluntades, cimentada en el olvido de sí, está enteramente al provecho del sujeto como de la obra realizada. El individuo y la colectividad se benefician de ello simultáneamente, en virtud de la comunión de los santos, por la cual las oraciones, los trabajos, los méritos y los sacrificios de cada uno se convierten en la prosperidad de todos. Por otra parte, hay gozo de espíritu, satisfacción del corazón y seguridad moral al sentirse miembros de una sociedad que es una fuerza de resistencia, un dique contra las divergencias de opinión.

Finalmente, se vuelve a la unión o incluso a la colectividad, con ejemplos sacados de las ciencias de la naturaleza (los castores, los corales). La tercera parte se convierte en el cuerpo del texto: “Sentirse asociados sea cual sea el lugar donde sea enviado y el empleo que asignen los Superiores”. Pero no es cuestión de asociación, pues el Hermano Allais-Charles desarrolla de hecho “el compromiso de practicar la abnegación personal según los lugares y las funciones. Uno se compromete a ocupar el puesto designado, para hacer allí todo el trabajo impuesto”.

Esta circular 255 no habla realmente del voto de asociación, ni de la significación de “tener juntos y por asociación las escuelas gratuitas”, ni del alcance de “unirme y permanecer en Sociedad con los Hermanos...”. Las declaraciones, aun estando abiertas a perspectivas lasalianas y apostólicas y siendo menos moralizantes que las del siglo precedente, permanecen centradas en el individuo.

La circular nº 332, del 6 de enero de 1951. Hermano Athanase-Emile: Nuestro voto de enseñar gratuitamente a los pobres

No se trata de desarrollo sobre el Voto de Asociación que, repitámoslo, no es considerado como un voto en el Instituto de los Hermanos. Pero la circular 332 contiene una “Historia de nuestro quinto voto”, en la que se lee, página 78, a propósito de la introducción del voto de enseñar gratuitamente:

“¡Podemos imaginar cómo los huesos de nuestro querido Santo debieron vibrar de gozo en su tumba de San Severo, cuando, en la fiesta de la Asunción de 1725, en la capilla de San Yon, tuvo lugar por primera vez en la Sociedad, la emisión de los cinco votos enunciados en el noveno artículo de la Bula de aprobación: “Que los votos de los Hermanos sean de castidad, pobreza, obediencia, estabilidad en la dicha Institución y también de enseñar gratuitamente a los pobres!”.

Era más de lo que había deseado en vida, no a causa de los votos de pobreza y de castidad, pues si nunca se pronunciaron en su tiempo, siempre habían estado en su espíritu, pero el quinto voto, querido por la Iglesia, era un gozoso excedente al que nada permitía afirmar que su pensamiento hubiera reparado. “La fórmula de los votos que estuvo en uso en el Instituto de 1694 a 1725, calcada sobre la del voto heroico emitido por nuestro bienaventurado Padre en 1691 con los Hermanos Drolin y Vuyart, no hace mención”.

No se hace mención del voto de Asociación, esencial en el Voto Heroico de 1691

El último párrafo es el ejemplo mismo de una lectura desviada de las distintas fórmulas de votos de los orígenes que conocemos. El Voto Heroico hace mención de un voto de asociación, pero hemos visto que se trata de un voto de asociación para hacer existir la Sociedad de las Escuelas Cristianas, no para “tener las escuelas gratuitas”. No es evidentemente el mismo voto de asociación que emiten los doce Hermanos junto con

Juan Bautista de La Salle en 1694. Este es un voto de asociación para tener juntos y por asociación las escuelas gratuitas, un voto que asocia personas concretas, alrededor y por un proyecto de vida. Querer hacer pasar el uno por el otro, es eliminar toda la originalidad y toda la fuerza de las elecciones de Juan Bautista de La Salle

y de los Hermanos, que hacen de su ministerio, el lugar y el objeto de su consagración a Dios, para procurar su gloria (como lo había visto el Hermano Allais-Charles en su Circular 255), bajo formas totalmente inéditas en su época.

El pensamiento de Juan Bautista de La Salle y de los primeros Hermanos se había centrado de hecho en mucho más que este voto de enseñar gratuitamente. Tenían la idea que este voto debía ser vivido “juntos y por asociación”, es decir, comprometer mucho más que comportamientos o elecciones individuales.

Asociación y pertenencia: una práctica de los votos en el siglo XIX.

El artículo del Hermano Michel Sauvage: “El estatuto votal de los Hermanos de las Escuelas Cristianas en Francia, en tiempos de la secularización”, aparecido en Estudios Lasalianos, nº 10, aporta mucha luz sobre la práctica de la asociación entre los Hermanos de las Escuelas Cristianas.

En el siglo XIX, ningún Hermano estaba obligado a emitir votos y todos pertenecían al Instituto...

Es necesario en primer lugar, reconocer que los Hermanos se consideraban como si fueran “religiosos”. Era lo mismo para aquellos que los conocían, o para los poderes públicos que los empleaban. Igualmente se sabía que los Hermanos tenían una práctica

votal totalmente singular en relación a las normas romanas.

Ningún Hermano debía estar obligado a emitir los votos. Los Capítulos y los Superiores anteriores a la Revolución lo recuerdan. Así que algunos Hermanos, después del Noviciado, podían permanecer sin votos, a veces durante toda su vida. Otros Hermanos hacían votos trienales, que renovaban todos los años. Podían igualmente proseguir esta práctica hasta el final de su vida, o hacer votos perpetuos, o salir. Otros, demasiado jóvenes para poder hacer votos, esperaban tener la edad requerida, y podían permanecer sin votos durante varios años. Sin embargo, todos estos Hermanos, con o sin votos, con votos trienales indefinidos, con votos perpetuos... pertenecían al Instituto. En principio, para una Comunidad determinada, el público no podía saber quién era profeso y quién no lo era. Las diferencias de estatuto aparecían en la elección de Capitulares, o en los Capítulos de votos, entonces, sólo los profesos tenían voz activa. En los años 1853 - 1863, cada categoría (Hermanos sin votos, Hermanos con votos temporales y Hermanos con votos perpetuos) representaba alrededor de un tercio del número total de los Hermanos del Instituto. No era pues un fenómeno marginal.

El voto de Asociación no aparece y el voto de enseñar gratuitamente a los pobres es reemplazado por el de “servicio educativo a los pobres”

Lo que reunificaba a estos Hermanos, no era el estado religioso formal, con o sin votos, sino la asociación para una misión al servicio de niños pobres. Era la manifestación del **“tener juntos y por asociación las escuelas”**.

La fórmula de los votos desde 1967 a 1987: un reajuste a las realidades.

Santísima Trinidad, Padre, Hijo y Espíritu Santo, postrado con el más profundo respeto ante vuestra infinita y adorable Majestad, me consagro enteramente a Vos para procurar vuestra gloria cuanto me fuere posible y los exigiereis de mí. Y a este fin, yo, ... , prometo unirme y permanecer en Sociedad con los Hermanos de las Escuelas Cristianas que se han reunido para tener juntos y por asociación las escuelas al servicio de los pobres, en cualquier lugar a que sea enviado, y para desempeñar el empleo a que fuere destinado, ya por el Cuerpo de la Sociedad, ya por los Superiores. Por lo cual prometo y hago voto de castidad, pobreza, obediencia, servicio educativo de los pobres y fidelidad al Instituto, conforme a la Bula de aprobación y a la regla del Instituto.

A pesar de todo el camino intelectual y espiritual recorrido por el Instituto desde la mitad de los años cincuenta, el “voto de asociación” aún no aparece. El voto de enseñar gratuitamente a los pobres, o de mantener las escuelas gratuitamente, es reemplazado por el “voto de servicio educativo de los pobres”. De

hecho se ha reconocido claramente el desajuste entre las realidades vividas por los Hermanos, por lo que se refiere a la gratuidad, y la fórmula de los votos que quedaba fijada sobre la gratuidad. Se quería evitar pronunciar aproximaciones, incluso expresiones no ajustadas a la verdad, en el momento más solemne de la vida de un Hermano. Es lo que se trata de corregir. Las consideraciones del estudio sobre los votos que ha seguido el 39º Capítulo General, Consagración religiosa y votos, el Servicio educativo de los pobres, págs. 197-221, son muy expresivas a este respecto: se quiere decir en la fórmula de votos lo que se quiere vivir realmente.

Continuarà y final en el proper PAX

L'ASSOCIACIÓ A LA REGLA VIGENT

Un punt important destacat en la REGLA és l'accent que es dóna a l'ASSOCIACIÓ, que ens compromet als Germans. D'entrada cal dir que si en la Regla de 1987 el terme associació era citat només 14 vegades, en canvi ho és 37 vegades en la Regla actual. A més, la projecció del vot d'Associació respecte dels nostres col·laboradors era citat només 2 vegades en la Regla de 1987 i 13 vegades en la Regla actual i aquí de forma més àmplia i exigent.

El compromís d'associació entre Germans

Es parteix de l'Associació per al servei educatiu dels pobres, com a primer vot dels Germans (R 22), que obliga a una cohesió i responsabilitat entre els mateixos Germans, com ho feren La Salle i els primers Germans (R 27).

Es recorda que La Salle fundà l'Institut associant-se amb els Germans (R 13) i que cada Germà realitza la seva vocació i aprofundeix la seva pertinença a l'Institut a l'interior d'un «*procés d'associació*» personal i institucional (R 81). Els Germans es consagren a la Santíssima Trinitat per a procurar la seva Glòria, associant-se entre sí, per animar «*junts i per associació*» les escoles cristianes (R 22.23). Això representa fidelitat als orígens (R 156). Pel vot de castedat el Germà és més disponible per viure l'«*associació per a la missió*» (R 36).

Per esperit d'associació, cada Germà se sent responsable davant Déu i la comunitat dels recursos comuns posant talents i capacitats al servei de tots (R 40.2) per donar resposta a una joventut pobre i allunyada de salvació (R 45). L'associació dels Germans implica en deixar-se interpel·lar en la preparació i participació en el Capítol (R 118). *Per tant, tots corresponsables en la finalitat de l'Institut.*

La implicació del vot d'Associació dels Germans en la comunitat educativa

La Regla vigent 13 vegades compromet els Germans a obrir-se als seglars col·laboradors, àdhuc d'implicar-los en responsabilitats importants. Germans i Seglars s'associen en la realització de la missió lasal·liana confiada per l'Església (R 30) desenvolupant l'esperit d'associació en les comunitats educatives (R 19.1) fins a establir estructures participatives per ajudar al G. Visitador en els àmbits de la missió (R 19.2). Els Germans, amb un cor pobre, fan possible l'associació entre ells, la disponibilitat amb els seus companys i la proximitat amb els pobres que volen servir (R 40). En esperit d'associació amb els demés lasal·lians els Germans comparteixen la missió i contribueixen a crear un clima fratern de respecte mutu (R 57.2). El Districte és l'expressió de la comunió entre els Germans, els Associats lasal·lians i tots els qui estan compromesos en la missió (R 132.1). En el desenvolupament de l'associació amb homes i dones que caminen amb els Germans, tots conjuntament es reconeixen com fills i filles de Sant Joan B. de La Salle (R 157).

La insistència del «junts i per associació»

L'expressió «junts i per associació» és emprada 7 vegades en la Regla actual, mentre que en la Regla de 1987 només era citada una sola vegada aplicada exclusivament als Germans i en la fórmula de vots.

Cinc vegades l'expressió «junts i per associació» fa al·lusió als Germans. Es parteix de la fórmula de vots: Fent vot de viure associat amb els Germans de les Escoles Cristianes que s'han reunit per a tenir «*junts i per associació*» les escoles al servei dels pobres» (R 25), es consagren a Déu per exercir «*junts i per associació*» el ministeri apostòlic de l'educació (R 2) i això des dels començaments de l'Institut (R 19 i 19.1), com «*ministres i ambaixadors de Jesucrist*» (R 15).

Dues vegades es fa referència explícita a un «*junts i per associació*» amb seglars col·laboradors: amb quants col·laboren en la missió perquè els pobres siguin evangelitzats (R 21). Es creen estructures que permeten als Germans i demés lasal·lians discernir, prendre decisions i les iniciatives necessàries per a l'exercici de la missió, «junts i per associació» en la mesura del possible (R 110.5).

FUNDACIÓ I REFUNDACIÓ DE L'INSTITUT

G. Jaume Pujol i Bardolet

PERQUÈ LA SALLE VA FUNDAR L'INSTITUT

Sant J-B de La Salle, de família benestant i molt cristiana, era una persona de Déu sempre en procés. I per aquest motiu va entendre que havia de mirar la realitat existent. Per tant, molt aviat va fer una doble contemplació al mateix temps: *Déu i els fills dels artesans i dels pobres*. Déu li va fer veure la realitat humana de l'època i aquesta el remetia constantment a Déu. No eren dos moviments, sinó un de sol permanentment reversible. Segurament que La Salle, en principi, s'hagués acontentat en seguir sent, durant tota la seva vida, un bon prevere i un fidel canonge pregant, com a tal, per les necessitats de la diòcesi. Hagués tingut una vida amb menys complicacions.

PERÒ LA CONTEMPLACIÓ DE DÉU el portà «de compromís en compromís» sense parar

La Salle estava molt lluny d'experimentar personalment la complexitat de la seva època dels segles XVII-XVIII, però progressivament la contemplació de Déu li farà sensible a aquestes situacions. Progressivament s'adona de les situacions familiars difícils d'aquella època, en ser l'esperança de vida de 25 anys (el 25% dels nadons

morien abans del primer any de vida, un altre 25% no arribava als 25 anys i encara un altre 25% moria abans dels 45 anys). Per aquest motiu la meitat dels matrimonis no duraven més de 15 anys i eren freqüents les segones núpcies. També era freqüent l'abandó de nadons a les portes de les esglésies, dels convents i dels ajuntaments. França, tot i sent la nació més poblada d'Europa, amb 20.000.000 d'habitants tenia un 10% de captaires, uns 2.000.000.

Era patent la situació d'ignorància i analfabetisme. El 71% dels homes i el 89% de les dones eren analfabetes. Les escoles existents eren de baixa qualitat, amb mestres sense preparació ni sentit de responsabilitat, tenint a més altres ocupacions com ser sagristans de la parròquia. Hi havia una visió molt negativa de l'infant i mal concepte dels mestres. Com deia

Charles Démia: "Per desgràcia, una professió tan santa i noble es troba avui a mercè dels primers que hi arriben, els quals perquè saben llegir i escriure i que es troben sense feina i desgraciats (i també viciosos) se'ls confia la cura de la joventut, sense adonar-se que, per fer un bé a una persona particular es fa un mal a tot un públic". Hi havia qui pensava que si tothom aprenia a llegir i a escriure, ¿qui aniria a treballar? (La Chalotais, Voltaire....) Però també hi havia un petit sector conscient de la importància de l'escola.

Abundava la ignorància religiosa conjuntament amb les supersticions. La manca de coneixements mèdics i d'higiene per evitar malalties i la mort, afavorien les supersticions i a portar amulets contra la mala sort.

Els pares tenien la preocupació de treballar per guanyar el sosteniment de la família i això feia que al no poder prendre cura dels fills aquests es trobessin abandonats i amb riscos socials i morals. Gran absència d'educació humana i espiritual.

LA SITUACIÓ DE L'ESGLÉSIA

Encara que l'Església era omnipresent i ben considerada s'havia de fer front a unes situacions o corrents: El gal·licanisme, que situava la monarquia absoluta de Lluís XIV per damunt del Papa i de l'Església, no acceptant

la subordinació al Papa. Per aquest motiu, el rei era qui, pràcticament, nomenava els bisbes. La Facultat de Teologia de París recolzava les tesis gal·licanes, condemnant els llibres que professaven la subordinació al Papa. També hi hagué l'actitud ultramuntana de fidelitat al Papa amb oposició a l'autonomia independent de les esglésies nacionals.

L'expansió del calvinisme a França, sobretot al sud. Si l'Edicte de Nantes apaivagava les tensions seguidament l'Edicte de Fontenelleau i les Dragonades les tornaven a activar.

El jansenisme amb polèmiques centrades en el Monestir de Port Royal propugnant una etapa rigorista. La Butlla Unigenitus del Papa Climent XI, 1713, condemnava les 101 Proposicions de les «Reflexions Morals» de Quesnel.

El quietisme propugnant una indiferència espiritual i una actitud passiva amb la pretensió d'abastar millor la contemplació. Inocenci XII condemnà les 23 proposicions de Fénelon, que s'hi sotmeté.

Un altre corrent fou el laxisme. Fou un moviment de secularització d'esperits molt crític amb l'Església, sobretot en les altes capes de la població. Hi hagueren tres formes de llibertinatge: *mundà i laxista*; *filosòfic*, de crítica racional i doctrinal; *moral*, amb el refús de regles morals.

La Salle va superar tots aquestes tendències mostrant-se sempre sotmès i obedient al Papa. El 1702 va enviar dos Germans a Roma per demanar que la Societat que fundava li sigui sempre fidel.

Aquest és el medi social, polític i eclesial que visqué La Salle.

De tot plegat calia trobar alguna solució.

FACTORS CONDICIONANTS EN LA FUNDACIÓ DE LES ESCOLES CRISTIANES

Tots sabem que quan hem hagut de prendre alguna decisió important hi han intervingut factors com condicionants i potser alguns com determinants. I així fou també en la fundació de l'Institut.

La Salle digué que algunes persones li havien insinuat la fundació d'escoles pels fills d'artesans i pobres, però ell tenia altres obligacions contretes i no s'ho mirava encara amb decisió... Era necessari que algú o algunes persones li donessin una empenta. Tres persones intervingueren *providencialment* de manera diversa per *induir, comprometre i donar fonament a la fundació de l'Institut*. Aquestes foren amb funcions diferents i complementàries:

1. UN INICIADOR

BEAT NICOLAU ROLAND (1642-1678). Canonge de Reims, Director Espiritual de La Salle i Fundador de les Germanes del Nen Jesús. Suggestí a La Salle fer el mateix per als nens que ell havia fet per les nenes, cosa que no aconseguí veure-ho en vida, degut a que va morir el 1678, als 36 anys i La Salle començà el procés de fundació el 1679.

I en nomenar a La Salle com a marmessor testamentari i sol·licitar-li que es fes càrrec de les Germanes del Nen Jesús, contribuï a proporcionar-li una rica experiència religiosa i escolar, al mateix temps que el preparava directament per a la fundació de l'Institut dels Germans de les Escoles Cristianes. Fou una primera crida.

2. UN REALITZADOR

ADRIÀ NYEL (1621- 1687). Compromet a La Salle per uns fets consumats. Seglar, natural de la diòcesi de Laon i ecònom general de l'Hospital de Rouen i organitzador de les escoles populars de la ciutat. Fundà quatre escoles en barris de Rouen i s'esforçà per formar mestres que lliuressin llurs persones als pobres acontentant-se amb el necessari per viure.

L'any 1679 arriba a Reims acompanyat d'un jove de 14 anys, amb la intenció de fundar unes escoles al servei de parròquies. S'entrevistà amb La Salle i aquest es veié precisat a fer-se càrrec dels mestres de Reims. Ara La Salle se sent compromès en una vocació que mai no hi havia pensat.

3. Una persona que transmetrà a La Salle el contingut espiritual que donarà força i continuïtat a la fundació.

BEAT NICOLAU BARRÉ (1621- 1686). De l'Orde dels Mínims (de Sant Francesc de Paula), fou professor de teologia a París i a Rouen i Conseller espiritual de sant Joan B. de La Salle. Molt lliurat als pobres: redactà Reglament de les Germanes de la Providència de Rouen i de Les Dames de Sant Maur (Dames Negres), dedicades a les nenes.

Molt sensible a la voluntat de Déu, aconsellà a La Salle a distribuir els seus bens als pobres, en comptes de destinar-los a la fundació de les escoles, i en no comptar sinó en la Providència per al manteniment de les escoles, a desprendre's de la canongia i a un total abandó a Déu. *“La divina Providència és l'últim capital sobre el qual s'han d'establir les escoles cristianes; cap altra fonament fora d'aquest és convenient: és incommovable”.*

Aquestes tres persones que condicionaren, impulsaren i determinaren en La Salle la fundació de l'Institut, només hi van ser als inicis. El procés de fundació començà entre 1679-1680: Nicolau Roland morí el 1678; Adrià Nyel el 1687 i Nicolau Barré el 1686. Per tant, aquests dos últims hi foren només els 6 primers anys del procés de fundació, però les seves directrius, sobre tot les del P. Barré es continuaren al llarg de tota la vida del Fundador i de la fundació.

AVUI, SE'NS DEMANA LA REFUNDACIÓ... COM FER-LA?

Naturalment que no repetirem exactament el procés inicial, però sí necessitem viure el que el Fundador i els primers Germans fundadors van viure: fer la **DOBLE CONTEMPLACIÓ, DÉU I LES REALITATS HUMANES** i anar «de compromís en compromís»...

Partir d'una mirada de discerniment sobre el context social, polític, eclesial... d'avui

Crec que ens és ben conegut. Vivim en una societat secularitzada i globalitzada en permanent evolució. Societat líquida, gasosa, inestable, d'hipermodernitat i impregnada de les noves tecnologies, tant des del punt social com polític. Fluctua cada vegada més la indiferència religiosa i l'agnosticisme tot havent-hi autèntics testimonis de vida i compromís cristià. Dintre d'aquest panorama és de total actualitat l'expressió del Fundador a les Regles Comunes 1,5 i a la Regla actual 152: *“aquest Institut és de molt gran necessitat”*.

Però veiem també que hi ha una evolució continua en l'Església i en la vida religiosa. Hi ha un canvi de paradigma. Les vocacions sacerdotals i religioses van minvant. Entre nosaltres, ja tenim assumit la disminució de vocacions de Germans i tractem de promoure les vocacions lasal·lianes de seglars inculcant-los una immersió d'espiritualitat i de missió lasal·lianes. Es promouen noves iniciatives, tant des dels Capítols Generals i Districtals, com des d'altres instàncies de govern i de superiors i també des del funcionament de dedicació als pobres, d'accions interinstitucionals, de pastoral, de Districtes, Sectors, Zones i des de l'acció, des de la base.

És des de aquesta complexa realitat que tractem d'assumir que ens proposem actuar per a tot el procés de refundació.

AVUI, crec que hem de prendre els mateixos ressorts que feren emprendre a La Salle la fundació de l'Institut: 1. Un impuls iniciador, 2. Un realitzador de fets ja posats en pràctica. 3. I trobar el contingut vital que pot conformar i donar consistència per avui i pel demà.

1. L'impuls iniciador de la refundació de l'Institut

“Aquest Institut és de molt gran necessitat. Els joves, els pobres, el món i l'Església tenen necessitat del testimoni i del ministeri dels Germans” (Regla 152). És qüestió de saber estar a l'escolta. Quantes piulades ens venen de la realitat del nostre món, de la situació de pobresa de tanta gent, de l'Església i de l'Institut.

La mateixa realitat de manca de vocacions ja ens és un reclam a desvetllar-nos i decidir-nos amb la mateixa valentia com ho feren el Fundador i els primers Germans. En ells tenim un bon referent. La situació del nostre món, en tants aspectes ens és un fort reclam.

2. Fets o realitats consumades

Tenim avui realitats que s'han de modificar (i es va fent progressivament), però els temps corren molt més de pressa que les nostres previsions i la nostra capacitat d'adaptació a respondre a les noves exigències. La infància i la joventut són el futur de la nostra societat i de l'Església. És un fet. Hi ha més consciència respecte de l'atenció als pobres, emigrants i refugiats. Ja que "no solament hi ha "una història gloriosa per recordar i explicar, sinó una gran història per construir. Teniu els ulls fets en el futur, vers on impulsa l'Esperit" (VC 110). El sentit d'Associació que expressem amb un vot, és una realitat fefaent avui: *"En el desenvolupament de l'associació amb els homes i dones que caminen amb ells (els Germans), i que es reconeixen avui com fills i filles de Sant Joan B. de La Salle, els Germans veuen un signe dels temps que els omple d'esperança"* (Regla 157).

3. Assumir bé el contingut vital que pot donar consistència per l'avui i el demà

Es tracta de saber des de quin esperit hem de viure i actuar avui en la refundació que ens és demanada. Sens dubte que l'actitud del Fundador al fundar la «seva obra» (l'obra de Déu) hauria de fer part del nostre itinerari i responsabilitat de fundació. Tota l'espiritualitat proposada pel P. Barré hauria de ser ben viscuda per l'avui dels Germans. Això comporta *viure i actuar des de l'esperit de l'Institut, des d'un esperit de fe que desborda en zel. Viure activament des de la Providència de Déu.* El Fundador va fundar des de la seva actitud d'home de Déu i així feu constantment *la doble contemplació: Déu i les realitats sobre les que era cridat a actuar.* Es tracta de respostes continuades *"de compromís en compromís"* de forma permanent. I tot per abastar la salvació de tothom. *"Déu en la seva gran bondat... ha volgut remeiar un tan gran inconvenient... amb l'establiment de les escoles cristianes"* (MTR 1,1).

En fi, la REGLA ens expressa molt clarament el projecte de la vocació de Germà, de l'Institut i de la missió amb molta claredat. Tenim en ella una bona guia per refundar per AVUI i PEL FUTUR en la mateixa línia com ho feu el Fundador des del inici de la fundació. Haurem d'estar a l'aguait per discernir les demandes i les successives respostes que haurem de donar.

L'Institut fou fundat amb un esperit d'ASSOCIACIÓ, de cohesió, de coresponsabilitat, de fraternitat, de disponibilitat.

Cantem sovint *"A les nostres mans està l'esperança de La Salle..."*. És conseqüència del que ens diu la Regla: *"La vida i el desenvolupament de l'Institut depenen primerament del misteri i del poder de la gràcia. Amb tot, gràcies al do de la llibertat, el Senyor ha volgut posar a les mans dels Germans el destí de l'Institut"* (Regla 154).

En fi, **"tenim una gran història per construir..."** (VC 110)

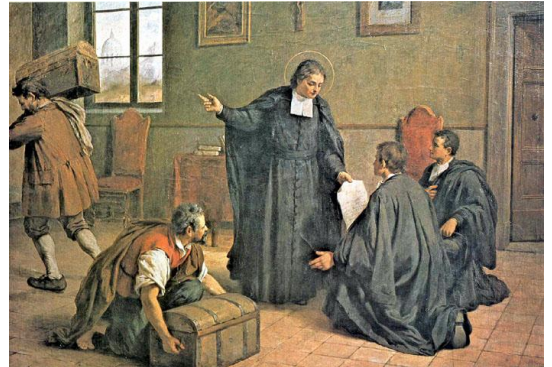

L'emblemàtic itinerari del G. Gabriel Drolin?

G. Gilles Beaudet, expert lasal·lià i del STAFF del CIL de 1987 a 1991

EL GERMÀ GABRIEL DROLIN A ROMA

L'itinerari lasal·lià del Germà Gabriel Drolin fou d'alguna manera emblemàtic. El seu primer punt d'arrencada fou el «*vot heroic*» d'associació formulat el novembre 1691 i, seguidament fou continuat pel projecte de Joan-Baptista de La Salle, el «*prevere romà*» de qui, el 3 d'abril de 1719, quatre dies abans de morir, recorda en el seu testament que ha «*enviat dos Germans a Roma per demanar a Déu la gràcia de que la societat li fos sempre totalment submissa*».

- | -

El primer vessant d'aquesta existència s'estén entre 1684 i 1702. Abans d'arribar a aquest punt, convé parlar dels orígens familiars de Gabriel Drolin. És de Reims, fill d'Étienne (1633-1681) i de Claire Salmon. La família habita a la parròquia de St-Jacques; es compona de dotze fills; Gabriel, nascut el 22 de juliol de 1664 és el quart dels fills. Tindrà 15 anys quan Joan-Baptista de La Salle obre la segona escola a Reims. Gabriel tenia al menys un germà més jove i dues germanes de les qui parlarem.

Gabriel fa un pas decisiu quan entra al Noviciat de la rue Neuve, vers 1684. Aquest any el Fundador ha reunit ja 12 Germans per a un llarg recés començat el dimecres 10 de maig, vigília de l'Ascensió i continuat fins el 28 de maig de 1684, festa de la Santíssima Trinitat. En aquesta festa solemne, els dotze van pronunciar el vot d'obediència, que renovaran cada any. Per a La Salle l'obediència està en el cor de la comunitat. «[...] la **primera finalitat venint a aquesta casa** ha estat d'obeir als qui en tenen la responsabilitat, doncs com diu molt bé sant Bonaventura, **l'obediència és el fonament de les comunitats i sense ella veuran aviat la ruïna** [...]» (MD 7,2)

Fou durant l'any 1685 que Adrià Nyel, deixa les escoles de Guise, Rethel i Laon a la cura de La Salle. La primera assignació de Gabriel Drolin serà doncs l'escola de Laon on Pierre Guyart – amic de La Salle i de Nicolau Roland – és Rector a St-Pierre-le-Vieil.

L'evolució del Germà Gabriel revela un gran repte quan el Fundador el va escollir, el 21 de novembre 1691, per fer part del trio de supervivència de la Societat, amb Nicolau Vuyart. És necessari recordar els termes radicals d'aquesta fórmula d'associació: «[...] nosaltres, des d'ara i per sempre fins l'últim vivent o fins la total consumació de l'establiment de la dita societat, fem vot d'ASSOCIACIÓ I D'UNIÓ per procurar i mantenir el dit establiment, sense poder mai marxar-ne o separar-nos d'ell, encara que per mantenir el dit establiment, només quedéssim nosaltres tres solament i que ens veiéssim obligats a demanar almoïna i de viure solament de pa [...]». (Rigault, 1, p.200)

El Capítol general de 1694 porta al G. Gabriel a renovar el seu vot de «*tenir conjuntament i per associació les escoles gratuïtes en qualsevol lloc que sigui, encara que fos necessari demanar almoïna i de viure només de pa [...]*» la clàusula d'«*unir-se i romandre en societat amb els Germans (consignataris)*» està també present. En aquest sisè dia de juny de 1694, el compromís és pres per a tota la vida. (Rigault I, p. 203). Tres vots són aquí firmats: «*associació, estabilitat en la dita societat i obediència*».

El germà jove de Gabriel, Gérard, nat el 1676, entrà al Noviciat el 1693. Feu la professió perpètua el 9 de desembre de 1697. No tenia una formació religiosa com la del seu germà Gabriel. El G. Gabriel Drolin, mai no vacil·là en els seus compromisos. Va exercir la seva missió d'educador a Laon (1696-1698)- a la rue Princesse segons Gallego¹; després a Rethel (1699), i a Calais (1700-1702).

Aquest període inicial jo l'he qualificat d'ancoratge pels vots, pels recessos a Vaugirard i a la Grande Maison (1698-1703), per meditacions, per conferències, per comptes de conducta i de correspondència des de 1692, la pràctica del reglament diari (1682), la regla de 1694 – La *Imitació de Jesucrist* i el Nou Testament donat en el moment de la vestició de l'hàbit i llegits quotidianament. Aquests han estat els elements que han forjat i alimentat l'edifici espiritual.

- II -

El segon vessant de la vida del Germà Gabriel Drolin cobreix els anys 1702-1733. En Joan Baptista de La Salle la vinculació amb l'Església de Roma és visceral. Ho proven d'una manera evident els seus escrits. «L'Església és nostre Mare...»²; el fundador demana als Germans a ser prudents en les crisis dogmàtiques que divideixen el país: «Deixem als savis les qüestions sàvies” ...»

És en aquesta perspectiva que La Salle considera des de l'any 1694 d'anar a Roma per sol·licitar la protecció i el reconeixement de la societat³. El somni no es pogué realitzar i es fixa en la proclamació del gran jubileu que se celebrarà a França l'any 1702.

Provistos amb aquests principis i amb aquestes experiències, Gabriel i el seu germà Gérard són cridats a París el 1702, pel fundador a la Grande Maison, rue de Vaugirard. Des d'allà emprendran el viatge a Roma per anar a plantar-hi la llavor de l'Institut. El projecte, imprevisible, comprendrà tres fases; una quarta fase aportarà el prolongament i el coronament d'aquesta empresa audaç:

- a) Els intents exploratoris de l'octubre 1702 fins l'obertura de l'escola.
- b) L'obertura d'una escola regional vers març o abril de 1705.
- c) L'obertura de l'escola papal a partir de novembre 1709.
- d) El prolongament de les fundacions de 1717-1728.

a) **El començaments de la missió.** Recolzant-se sobre llaços d'amistat teixits amb el Cardenal d'Estrées, La Salle obté cartes de recomanació que remet als seus dos emissaris⁴.

Joseph François Gualtieri fou un dels primers coneixedors del G. Gabriel i del G. Gérard a la ciutat eterna. Fou amb la seva companyia que el G. Gérard, incapaç de prosseguir la seva estada a Roma, va retornar a França per Avignon el juny o juliol de 1703. A Avignon es va trobar amb el tresorer del Papa, M. Madon de Chateaublanc que volia fundar una escola cristiana en aquesta ciutat.

El G. Gabriel, en aquestes circumstàncies, romandra sol a Roma. Prendrà contacte amb la família de Jean-Baptiste Théodon, escultor, (foto, la fe abatent l'heretgia, en el Gesù) i que Joan Baptista de La Salle va conèixer a París. La Salle avisa al G. Gabriel que li envia un «bitllet per [Théodon] preguntant de «donar-vos 50 lliures per establir-vos...» (Carta 14,7, octubre 1704⁵). Després, en una carta del 19 de febrer de 1704,⁶ Gabriel informa que assegura algunes lliçons de

¹ Gallego, *Vida y pensamiento*, p. 306.

² MF 106,2; «sense permetre's mai la llicència de dogmatitzar sobre qüestions difícils de religió». (MD 5, 1,2)

³ Blain, *Vie de J.B. de La Salle*, tome 1, p. 509

⁴ Ver F. Félix-Paul, édition critique des *Lettres de Saint J.B. de La Salle*, 1954, p. 54

⁵ Els reenviaments de CARTA designen la sèrie de cartes autògrafes de les Obres completes.

⁶ Lettre non conservée. Attestée par Félix-Paul, p. 179

lectura i d'escriptura a unes nenes de Claude de La Bussière⁷ en retorn d'habitatge. Hi haurà un canvi d'estatut del G. Gabriel durant febrer o març 1705; ja no viu a espatlles de M. Villesèche de LaBussière. (Beaudet, délégué... p. 50)

Posteriorment les cartes de l'11 febrer i del 27 d'abril 1705, escrites per La Salle revelen certes circumstàncies de la vida de Gabriel Drolin. En la missiva de febrer, La Salle deixa veure alguna impaciència: *«Jo no sé si fareu mai alguna cosa on esteu. És necessari que sigui l'esperit de Déu i un gran zel que us condueixin i em sembla no veure suficientment ni l'un ni l'altre en vós per a una tal empresa»*. Mentre La Salle, en la ignorància dels fets que han evolucionat, sacseja el seu delegat i Gabriel redacta un informe en el que La Salle no reaccionarà fins el 27 d'abril 1705⁸. En el segon paràgraf, La Salle va directament a la finalitat: *«[La vostra carta] m'ha causat molta joia [...] perquè vós m'heu dit que finalment feu la funció del nostre estat»* (Carta 17, 2). *«Heu fet bé de situar-vos en un barri lluny de les escoles pies»*⁹ (Carta 17,4) (església de S. Pantaleó, confiada a Sant Joseph Calasanz, avui veïna del Museu de Roma).

b) **En la seva carta al fundador, Gabriel fa un retorn que traeix un ressentiment que havia callat fins llavors.** Es va sentir jutjat i La Salle li diu que no ha *«fet el seu procés»* (Carta 17,10); *«No hi ha res que no hagi tractat de fer i que estic encara disposat a fer per accontentar-vos»* (Carta 17,11). Drolin, evoca també la defallença de Nicolas Vuyart que havia fet amb ell el vot radical el novembre 1691 i que ha trencat els seus compromisos el 1705; La Salle intentarà posar bàlsam en aquesta ferida: *«Jo sé molt bé que vós esteu allunyat de fer el que ha fet el G. Nicolau Vuyart i això que ell ha fet fa que em confiï fortament en vós»* (Carta 17,12). Per prevenir qualsevol afebliment de fervor en el seu deixeble el bon Pare afegeix una recomanació: *«Feu de manera, us demano, de deixar aquest esperit del món vers el qual hi esteu bastant inclinat... Treballant per a tenir el que més us sigui possible l'esperit del vostre Institut, atraureu sobre vós les gràcies de Déu amb abundància»* (Carta 17,18).

Entre finals d'abril i començaments de setembre de 1705, l'obra de La Salle segueix la seva evolució. Ha deixat la Grande Maison de la rue de Vaugirard a París, i s'ha instal·lat a Rouen, a St-Yon. *«He emprès aquest assumpte de Rouen que m'ha deixat sense res»*¹⁰ (Carta 19,3,-6); *«Jo us mantindré [els 50 francs] (Carta 19, 7) us els enviaré de seguida encara que això m'incomodi, doncs fins a tres mesos no puc comptar amb anticipacions de diner, al contrari, estaré amb retards»* (Carta 19,9). Les preocupacions de diners han estat conjuntament amb un xarampió per Gabriel Drolin (Carta 19,17).

El delegat del fundador va viure llavors dies preocupants. El seu estat d'ànim se'n ressent. Així, la carta del fundador, l'11 de febrer de 1706, comença d'aquesta manera: *«He vist que no estàveu totalment amo de vós mateix quan m'havíeu escrit la carta anterior que ara us responc»* Carta 21,1). La Salle percep algun desànim en el seu deixeble, s'esforça de frenar-li aquesta temptació de replegament: *«No ha de pensar en retirar-se sense haver pres mesures de comú acord»*. (Carta 21, 16,17)

En l'interval, el G. Drolin ha pres algunes iniciatives, la d'escriure al duc de Béthune, prefecte de Calais. Igualment, La Salle aprova en el seu deixeble la confiança que manifesta respecte del Lazariste (Pare Paül),

⁷ Ja he afirmat que Claude Villesèche de LaBussière no és el que menciona Félix-Paul, sinó un mercader originari de Puy-en-Velay. Cf Beaudet, Gilles *Délégué de J.- B. de La Salle, Frère Gabriel Drolin, FEC*, 2002, p.36

⁸ Quan la carta de Gabriel arriba a París (el dia de Pasqua del 12 d'abril, el fundador és a Rouen per a una fundació d'escoles. S'envia la carta que li arriba el 18, i la contetarà des de París el 27 d'abril de 1705.

⁹ Le *Statuts animarum* a la Parròquia de sant Llorenç in Lucina, per Pasqua de 1705, es refereix al Signor Gabriele de Drolini, Subdiaca, mestre d'escola. L'allotjament de Drolin estava sobretot al voltant mausoleu d'd'Augusto. Drolin tarda de donar al Fundador la seva adreça del barri de Marzio (Carta 19,18; 4 setembre 1705).

¹⁰ L'11 de juliol precedent de l'any 1705, La Salle havia signat el lloguer de St-Yon, per 400 lliures anualment.

M. René Divers, que l'ajudarà¹¹. Al voltant del mes de març, el G. Gabriel ha rebut la patent que l'autoritza a ensenyar, i n'informa a La Salle que desitjava estar-ne al corrent i tenir el document el més aviat possible (Carta 22, 5).

Altra vegada, diverses setmanes (5) se succeiran després del 16 d'abril, sense que Drolin no enviï cartes al fundador. (12 de maig de 1706). Dues cartes circularan abans del 21 de juny de 1706. En una missiva La Salle insisteix encara a Drolin per dir-li : «*gardeu-vos d'abandonar*». Es limita a aquestes paraules sense recordar-li el compromís solemne de 1691 o el de 1694. Curiosament el fundador no fa cap al·lusió als vots. Es diria que compta amb la recta consciència de Gabriel, sobre la seva vinculació i sobre la seva amistat.

El G. Gabriel Drolin comunica al fundador «la utilització del seu temps», cosa que procura plena satisfacció a La Salle (Carta 25, 13).

El primer d'abril de 1707, quan respon una carta del seu deixeble rebuda el març, La Salle desvetlla l'interès de Gabriel Drolin, doncs la seva salut¹² està afectada des d'algun temps. També La Salle li renova la seva intenció d'enviar-li un segon Germà aviat; però això no serà una realitat abans de 20 anys¹³!

Per altra part, Gabriel no tarda a deixar la seva escola del barri de Marzio per instal·lar-se, abans de l'agost, a la via Ferrea (que serà després «dei Cappuccini»), parròquia de Santa Suzanna (Beaudet, p. 91)

c) Tercera fase 1709 -1719

Dos mesos de l'any 1709 marquen esdeveniments significatius pel G. Drolin. El diumenge 5 de maig de 1709, rep la tonsura que l'aproxima a la clericatura. En el mes de novembre de 1709, per medi de Gérard Drolin, el fundador s'assabenta que manté des del 7 de novembre una «escola del Papa» a la qual aspirava (Carta 27,4). Es pot creure que fou per la influència de Guyon de Crochans, sol·licitada per M. Divers, que Drolin ha arribat a aquesta situació. L'escola de Gabriel porta l'escut del Papa sobre la porta. Segons el G. Rodolfo Meoli es tractaria de l'escola que tenia Pietro Lucidi en la Via della Purificazione¹⁴; emperò el domicili de Gabriel estava al carrer veí dei Cappuccini, à Casa de Filippis nº 409¹⁵; en el seu apartament hi habiten tres ordenants. La Salle li recomanarà el 1710, de desprendre's d'aquests ordenants (Carta 27,9). Constata amb satisfacció que Drolin té bon nombre d'escolars » (Carta 27,12). Serien una seixantena.

La vida de Gabriel es desenvolupa amb una certa regularitat. El febrer de 1711 La Salle pren la direcció del sud de França; passa per Avignon el 27 de juliol, i Marsella el 24 d'agost de 1711, redacta també una carta per Gabriel. Li fa part de projectes entusiastes que: «*seria desitjable que les escoles [a Roma; pensa que n'hi ha sis] fossin totes sota les mans i la direcció dels nostres Germans*» (Carta 29, 8). Aquest passatge de la carta revela, en la personalitat de Sant Joan Baptista de La Salle, un zel ardent per la glòria de Déu i un optimisme a tota prova, si un pensa en les dificultats que ha hagut de travessar per a realitzar el que ell nomenava «l'obra de Déu».

Havent retornat a Saint-Yon, els problemes judicials de l'assumpte Clément condueixen a La Salle a pensar en la ruta del sud. À partir del 18 de febrer de 1712, emprèn la ruta. A Marsella, el juliol la Salle pren contacte epistolar amb Drolin. Més tard escriu encara el 16 de desembre de 1712 des de Marsella, la carta expressa altra vegada el desig d'enviar un Germà a Drolin: «*Jo miro el que s'ha començat a Roma com una cosa de*

¹¹ Carta de l'11 de febrer de 1706 adreçada directament a M. Divers per remetre una carta al G. Gabriel Drolin (i.e. Monsieur Santenot). (voir «*La vie de M. René Divers*»), Bibliothèque de l'Arsenal, mss 3,396 p. 66 : M. Divers amb el concurs dels seus amics va contribuir a obtenir una pensió papal per al G. Gabriel. Cf. *Bulletin de l'Institut des FEC*, octubre 1953, p.254.

¹² De la seva part, a causa d'una caiguda sobre una punta metàl·lica fixada a terra, La Salle romandrà «sis setmanes força indisposat, no podent caminar» (Carta 26,3)

¹³ Gallego, ha fet una llista de 13 llocs de cartes en que La Salle aspira a enviar un segon a Gabriel. *Vida y pensamiento*, I, p. 455 note 44

¹⁴ Rodolfo Meoli, *La prima scuola lasalliana a Roma*, 1995, p.31

¹⁵ *Status animarum* 1710 de la parròquia Santa Susanna

conseqüència, però és necessari que el noviciat que he començat aquí des de fa 4 mesos estigui ben format, sigui per venir-vos a visitar, sigui per enviar-vos algú que provindrà d'aquest país» (Carta 31).

Es constata que la residència de Gabriel, via dei Cappuccini (*Ferrea*), acull de tant en tant diversos viatgers. El comte polonès Jozef Miaczinski n'és un, M. Ricordeau n'és un altre, M. Suiro n'és un tercer, i el militar M. de St-Georges, n'és un quart... I tot això durant l'any 1712. Per tot això no deu ser fàcil a Gabriel de conservar la calma i la meditació que el fundador li recomana d'observar.

La carta de 1712 serà seguida de 4 anys de silenci durant els quals La Salle viu intermedis dolorosos o, segons els seus termes : «*Molts assumptes molestos*», fracàs del noviciat de Marsella, assumpte de Mende, nombroses desercions, dualitat d'autoritat a París... estança angoixosa a Parmènia. «*Us he escrit diverses vegades sense haver rebut la vostra resposta*¹⁶» escriu La Salle el 5 de desembre de 1716 a l'adreça que finalment va poder saber. Li comunica el seu estat de salut afeblit des de 10 mesos. Dues vegades el superior dimissionari agraeix el seu deixeble per les proves «d'afecte i de tendresa» que li manifesta. Aquest afecte refà els vincles de 1691 que romanen en el fons del cor... El compromís que Gabriel Drolin havia pres el 1691 era de «treballar per al total establiment de l'Institut » i de «no abandonar-lo mai (marxar o separar-se)»; ell té sens dubte consciència que hi ha respost a aquest ideal fins aquest dia. La Salle també invita al seu fidel deixeble a testimoniar del seu vincle a l'Institut afirmant, per avançat, el seu consentiment al que sigui decidit pel Cos de l'Institut. El capítol general de 1717 s'obrirà el 16 de maig, dia de Pentecosta, i finalitzarà el 23 de maig següent, festa de la Santíssima Trinitat.

El G. Gabriel retarda de respondre a la crida del G. Barthélemy, nou superior, que li va escriure el 18 de febrer de 1718 per reiterar-li la invitació de La Salle a donar el seu consentiment a tot el que decidiran els Germans en el capítol. Abans de tenir una resposta de Gabriel Drolin, el G. Barthélemy supera la seva pena per anunciar al llunyà deixeble de Roma, que el venerat fundador ha entregat l'ànima a Déu el divendres sant 7 d'abril de 1719. «És amb un gran sentiment de tristesa que us escric aquesta segona carta, per donar-vos la notícia de la mort del senyor, nostre volgut Pare ...» Això deuria ser un xoc per al col·laborador de la primera hora¹⁷. El G. Barthélemy veu oportú d'unir a la seva carta la còpia del «primer article del testament» que recorda la decisió «d'enviar dos Germans a Roma». Discreta manera de fer pressió sobre el procrastinador. Llàstima que no s'hagi escrit la reacció de Gabriel ni el text del seu consentiment al capítol dels Germans. El G. Barthélemy mor el juny de 1720 sense reprendre el contacte.

d) **Prolongament de la missió de 1719-1728**

El seu reemplaçant fou Guillaume de Samson-Bazin, dit G. Timothée, que havia estat director del noviciat d'Avignon. S'esforçarà per aconseguir l'aprovació oficial de l'Institut, tant des del punt de vista civil com des del punt de vista eclesiàstic. Es demana si el G. Gabriel Drolin hauria tingut una acció en aquests procés. El G. Maurice-Auguste afirma amb força que no. (*Cahier lasallien*, 11, 95-101).

¹⁶ Una de les cartes fou donada a correus a Avignon pel G. Barthélemy on s'hi trobava els dies 9 i 10 de gener de 1716 (Rigault, *vie du Frère Barthélemy*, 1933, p.111)

¹⁷ La biografia del G. Barthélemy fa referència a una carta escrita a un Germà (no identificat) per consolar-lo de la mort del fundador. (Rigault, *Vie du Frère Barthélemy*, 1933, p. 156). Aquesta carta pot suggerir-nos els sentiments que hauria pogut experimentar Gabriel Drolin quan s'assabenta del decés de La Salle.

Es pot remarcar que l'any 1724 senyala el decés del papa Innocent XIII el 27 de març, i l'elecció de Benet XIII, el 25 de maig. Durant el 1724, un modest pelegrí vingut de Reims, de nom Gilles Caillotin s'atura primer a l'hospici de St-Louis-des-Français del 27 al 29 d'agost. D'allà pren refugi amb el G. Gabriel Drolin, pròxim al convent dels Capucins. Quan deixa la casa de Gabriel, el 1er setembre de 1724, el Germà l'omple de records i de missatges. De la neboda del papa Clément XI, Gabriel havia obtingut *Agnus Dei* amb els que gratifica al pelegrí. D'un monjo caputxí, Nicolas Tondeur [de Trinitate dei Monti], havia heretat una pedra esponjosa venint de Terra Santa; i la hi donà. A més, va confiar a Gilles Caillotin, una carta per enviar a una de les germanes de Drolin. Això fa veure que Drolin era una persona amable, altruista, prompte a establir relacions i es pot suposar que coneixia bé les famílies de l'entorn de la Casa de Filippis, les autoritats eclesiàstiques, els pares de la Missió, sense comptar els escolars que havia instruït després 20 anys.

L'any 1725 està marcat per l'obtenció de la Butlla d'aprovació de l'Institut. Hi hagué un capítol general a St-Yon per assenyalar solemnement aquest esdeveniment i pronunciar el 15 d'agost, els vots aprovats per Benet XIII. L'any 1726 serà l'ocasió d'una visita del G. Fiacre Nonnez¹⁸, d'Avignon, assistit pel G. Thomas Frappet i aquest marxa el 1727 mentre que Fiacre va hi romandre.

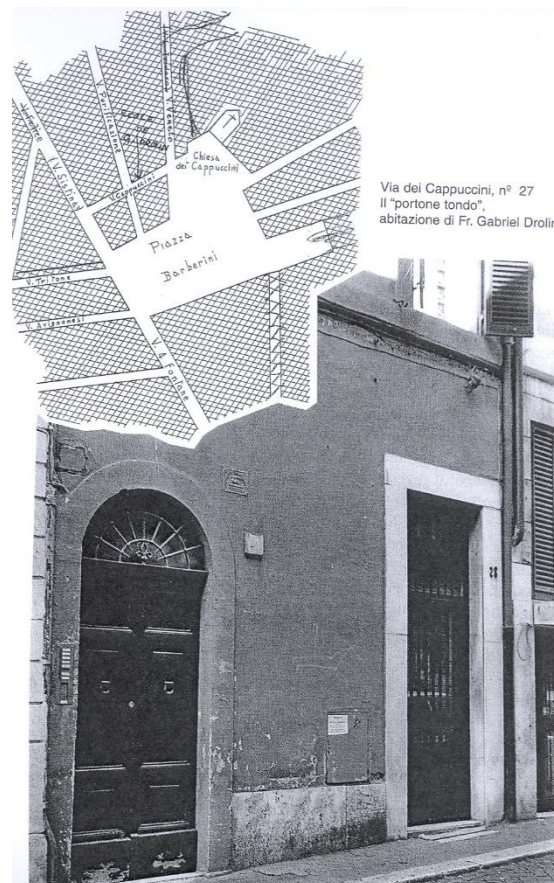
e) Coronament d'una carrera

Marxat de Roma després de Pasqua del 1728, Gabriel Drolin es trobarà a Avignon el 21 setembre, dia en que renova els seus vots perpetus amb 5 Germans en presència del superior general G. Timothée. Segons Rigault¹⁹, el G. Drolin el 1728 hauria estat enviat a l'escola d'Auxonne. Tres anys més tard, en 1731, està a Avignon on rebrà el vots triennals dels Germans en recés. És a la casa d'Auxonne, que acabarà la seva bella carrera de Germà de les Escoles Cristianes, l'11 febrer 1733 a l'edat de 69 anys.

No podem deixar sense emoció i admiració aquest generós lasal·lià, que s'ha mantingut, contra vents i marees, durant 26 anys, en una rara fidelitat al seu vot d'associació-estabilitat, en el cor de l'Institut «en qualsevol lloc» on havia d'exercir la seva missió d'educador.

BIBLIOGRAFIA

- Beaudet, Gilles, *Délégué de J.-B. de La Salle, Frère Gabriel Drolin*, Laval, 2002
 Bulletin des F.E.C., «La vie héroïque du Frère Gabriel Drolin à Rome», 1953, p. 249 et suivantes.
 Félix-Paul, F. *Les lettres de S. Jean-B. de La Salle*, Édition critique, 78 rue de Sèvres, 1954.
 Julia, Dominique (dir.) *Gilles Caillotin, pèlerin*, Collection de l'École française de Rome.
 Gallego, Saturnino, Hno, *Vida y pensamiento de S. J. Bautista de La Salle, I*, BAC, 1986.
 Meoli, Rodolfo Cosima, F., *La prima scuola lasalliana a Roma*, 1995.
 Rigault, G., *Histoire générale de l'Institut des FEC*, tome 1, pp 311-342
 Rigault, G., *Vie du Frère Barthélemy*, Paris, 1933, 4e édition.

¹⁸ Els italians haurien comprès «Donnez» en comptes de de Nonnez, per això van escriure G. Donato en comptes de Fiacre.

¹⁹ Rigault, t. 2, p 186, p. 1)

Itinerari d'un màrtir de la Revolució Francesa

Germà Salomó (Nicolau Leclercq, 1745-1792)

Conferència del G. Dominique Cellier a l'Església dels Carmelites de París, 8 octubre 2017

"Jo em nomenaré sempre, si Déu vol, Germà Salomó de les Escoles Cristianes: això sol ja em satisfà. Si, després d'haver estat procurador, secretari, etc., jo esdevinc porter, cuiner, etc., llavors s'haurà simplement de canviar la denominació; pregueu a Déu solament perquè em concedeixi de fer el treball que sigui, per amor seu; que destrueixi el meu orgull; que em doni humilitat; en una paraula, que esdevingui un sant. Oh ¡Quant n'estic allunyat!"

Extret d'una carta del Germà Salomó responent a la seva germana Rosalia que li havia adreçat una missiva amb la menció de Germà Salomó, Secretari del Germà Superior, després del seu nomenament el 1788. Amb aquesta menció tot és dit sobre la personalitat el G. Salomó: humilitat, pietat, austeritat, servidor de Déu i dels homes en la seva vocació de Germà de les Escoles Cristianes.

1.- La vocació de Germà de les Escoles Cristianes

Abans d'esdevenir Germà Salomó, fou Nicolau LECLERCQ, nat a Boulogne-Sur-Mer (Parròquia Sant Nicolau) el 14 novembre 1745, d'una família molt pietosa. Fou el cinquè d'una fraternitat de 11 (8 nois et 3 noies) dels quals 2 van morir de molt petits. El pare era comerciant de reconeguda honradesa i animava la pregària familiar de la tarda. Aquesta vida devota impregnà els fills LECLERCQ (4 es comprometeren en la vida religiosa).

Durant sis anys, com el seu pare, Nicolau anà a l'escola dels Germans de les Escoles Cristianes de Boulogne, sobretot a la classe especial de comerç (2 dels seus

germans van anar als Oratorians). El pare vol que els seu fill esdevingui el seu successor. Però l'ensenyament dels Germans marquen de tal manera al jove Nicolau, que després d'un temps de pràctica comercial a París, demana ser Germà. I així el 25 de març de 1767 (té ja 21 anys) s'integra al Noviciat de Saint-Yon (a les afores de Rouen). De seguida s'hi va sentir feliç, escrivint a la seva família : *"Oh joiós estat de la vida religiosa quan se serveix fidelment a Déu! Jo m'estimo i crec ser més feliç que la majoria dels joves de la nostra ciutat"*. Invitarà a alguns dels seus germans a unir-se a ell, cosa que va fer el seu germà Eustaqui arribant a ser el Germà Salvador el 1711. Però aquest morí de manera edificant el 24 de maig de 1775 a 26 anys.

2.- Un recorregut variat en l'obediència i en el servei

Salomó ensenya primer en les classes primàries de Rennes i després Rouen, abans d'anar a la gran casa de Maréville, després de Nancy, el 10 setembre 1770. Aquest lloc és un centre de l'Institut, amb una

trentena de Germans (11 anys més tard quan ell en marxi seran 60). Aquest lloc comprèn dos pensionats: una pensió lliure de 40 joves sortits de la burgesia del comerç; un correccional amb un centenar de joves i adults col·locats per ordre reial, sovint sota la petició de les famílies, de bisbes o de superiors religiosos. És estudiant abans de pronunciar els seus vots perpetus el 28 de maig de 1772, a 26 anys.

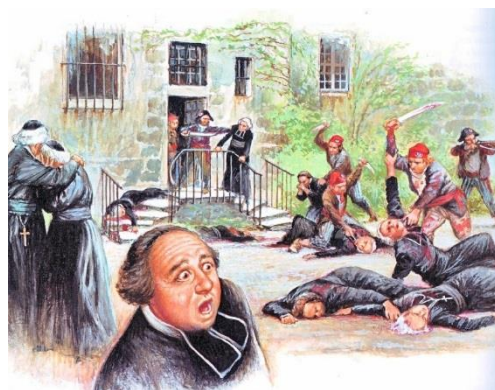
A Maréville es troba amb el Germà Lothaire, que esdevé el seu mentor, el seu protector i cordial amic. El succeeix tres vegades. La seva col·laboració començà aquest mateix any quan Salomó esdevé el seu adjunt com director del noviciat, abans de ser el primer responsable l'any següent, quan el Germà Lothaire esdevé procurador de Maréville. És en aquesta ocasió que el G. Salomó llegeix els escrits de sant Joan B. de La Salle (llavors poc estudiats) amb la finalitat de transmetre a la nova generació de Germans l'esperit del Fundador. És així que podem fer un acostament entre Salomó i JBS: una família burgesa de 11 fills compromesa en la vida municipal, en la devoció sobresortint de l'ordinari, de germans i germanes comproment-se en la vida religiosa i sacerdotal. Salomó i La Salle esdevenen la referència a l'interior de les respectives famílies per un acompanyament espiritual intens, exigent i suau (les 139 cartes de Salomó de les quals 65 a la seva germana Rosalia en testimonien). Dos homes d'oració i de forta devoció mariana, ascetes de servei acceptant en tot la divina Providència. També, Salomó tingué una gran devoció al Sagrat Cor de Jesús i el seu compromís a l'Institut de de GEC es tan fort que porta en permanència sobre seu cor el text de les Regles i Constitucions

escrites per la seva pròpia mà.

Sempre humil, es creu indigne de les lloances que se li fan. L'octubre de 1776, va afirmar: *"Si al menys des de que tinc la joia d'estar en religió i allunyat del tumult del món, jo arribés a saber aprofitar, com és necessari, dels mitjans que trobo per avançar en la virtut! Però no! No hi ha només vanitat en els meus pensaments, amor propi en les meves paraules, [...] ; i, amb tot això, em sembla que es té bona opinió de mi! Però si els homes veiessin el que passa en l'interior, se sentirien aviat desenganyats i no prendrien per virtut el que és d'un natural tranquil i tímid. També confesso que em sento afalagat quan es diu alguna cosa a lloança meva..."*

Els Germans, en efecte, pensen molt bé de Salomó. El Germà Jean-Marie, Director general de Maréville, adreçà uns mots al Sr. LECLERCQ sobre el seu fill : *«Sense tenir la joia de conèixer-vos, em prenc la llibertat de dir-vos que ens sentim molt satisfets del zel del seu fill per a formar bons religiosos, del que ell mateix n'és el model. La seva dolcesa, la seva cortesia, la seva exactitud en tots els seus deures el fan estimat de cada un de nosaltres. Em sento amb ell com si fos el meu propi germà..."*

El 1777, el Germà Lothaire esdevenint Secretari del Superior general, va proposar altra vegada a Salomó per substituir-lo com procurador, és a dir, responsable de l'economia de tota la casa, des de l'alimentació fins els treballs de manteniment passant per la gestió de tots els dominis (granges, prats, bosc, vinya...). Una càrrega feta amb eficàcia, encara que sembla que l'allunya de l'espiritualitat, segons Salomó .

El 1781 és enviat a l'Escolasticat de Saint-Yon per formar-se en l'ensenyament de les matemàtiques. Des de l'any següent es junta amb el cos de professors de l'Escolasticat superior de Melun, la casa mare. La finalitat és d'instruir bé a la joventut i d'ensenyar als joves Germans a fer bé l'escola sense apassionament ni càstigs.

Viu en contacte amb el Germà Superior Agathon. En 1787 és un dels 15 elegits al Capítol general dels Germans tenint al menys 15 anys de professió perpètua (altres 15 elegits entre els principals directors). Aquí fou elegit secretari del Capítol. El seu zel en aquest tasca de secretari de Capítol li valgué el ser nomenant Secretari de l'Institut al final del Capítol. Per tercera vegada succeeix al Germà Lothaire. Aquesta funció el porta a viatjar amb el Germà Superior Agathon. Descobreix així les riqueses i dificultats de les comunitats i de les escoles.

3.- Vers el martiri

Des del 9 de febrer de 1789, el Germà Salomó (44 anys) va escriure a propòsit de la mort : *“Tard o d’hora arribarem a aquesta última hora, i és aquí on hem de portar tots els nostres projectes i totes les nostres accions; hem de fer-les com voldríem haver-les fet en el moment de la mort [...] Feliços aquells que tindran els dies plens de virtuts [...] Què no s’ha de fer i sofrir per a ser d’aquest joiós nombre de persones!”* Algunes setmanes després (24 febrer) va precisar *“No són els honors, ni els plaers, ni les riqueses el que pot aconseguir el nostre cor, doncs està fet per a Déu, per estimar Déu, per posseir Déu i per posseir-lo durant tota l’eternitat”*.

En efecte, la seva mort se li acostava, doncs els temps resulten cada vegada més amenaçants amb la Revolució francesa. Venen les primeres lleis anticristianes. El G. Agathon, per seguretat, prefereix aconsellar als Germans d’evitar els desplaçaments i de fer el recés cadascú en la pròpia comunitat (setembre 1789) i de retardar les emissions de vots. El Germà Salomó està encarregat llavors d’una missió de gran risc: visitar les comunitats de l’oest de França a fi d’informar els Germans, encoratjar-los, acompanyar-los (els tres Assistents es reparteixen les altres regions). Però res no el detura; l’habita una convicció com va escriure el desembre de 1785 : *“No cercar de complaure sinó a Déu solament, menysprear els judicis dels homes i no aferrar-se a res perible i mortal, sinó únicament a Déu”*.

La situació esdevé difícil doncs els Germans refusen portar els seus alumnes a la Missa dels clergues juramentats. També el G. Agathon acompanyat del seu secretari se’n van de Melun el febrer de 1791 amb la finalitat d’establir-se a la capital prop dels seus Germans en dificultats (comunitat de Sant Sulpici, carrer Notre-Dame-des-Champs), però també per seguir de prop els sobresalts revolucionaris. Han de desplaçar-se en hàbit civil, situació que per Salomó dura fins el seu arrest: llavors parla de disfressa. La llei del 12 de juliol de 1790 sobre la constitució civil del clergat no concernia als Germans, per més que determinades municipalitats l’exigien. Però a la primavera de 1791 l’Estat exigeix el jurament cívic constitucional dels funcionaris públics. És imposat als Germans de les Escoles Cristianes com ensenyants; la gran majoria refusa (més del 90%). L’Assemblea Nacional obliga a deixar el seu lloc de treball a tota persona que refusa el jurament cívic. Les escoles tanquen llavors les unes després de les altres i són confiscades. Els Germans es troben al carrer sense res.

En aquest mateix període les esglésies dels instituts religiosos parisencs han de tancar les portes exteriors a la comunitat. El 15 d’abril Salomó troba tancada la porta de l’església dels Carmelites on hi anava regularment. Freqüenta el Seminari dels irlandesos, carrer Cheval-Vert o de les Missions Estrangeres de París. Allà es troba un antic jesuïta, el Pare de Clorivière, que decideix fundar una modalitat de la que més tard podria semblar un institut secular: *La Société du Cœur de Jésus-Christ* per als homes i *Les Filles de Marie* per a les dones, amb la finalitat d’adaptar la vida religiosa de l’Església de França a les vicissituds del temps com a conseqüència a la supressió de les congregacions. Salomó col·labora amb aquesta creació, sobretot en la redacció d’un reglament, i anima a la seva germana Rosalia a adherir-s’hi.

A partir de novembre de 1791, després del retorn del G. Agathon a Melun, Salomó es troba sol a París. El Germà Procurador general Philippe de Jésus feia l’enllaç entre el Germà (a Melun) i el Germà Salomó a París.

Després de molt de temps Salomó està preparat pel martiri: incita a la seva germana Marie-Barbe a perseverar en la verdadera fe i *“a demanar a Déu la gràcia de morir amb els seus 8 fills, si la persecució arribés fins a fer màrtirs. Seria un gran favor...”* (Carta del 8 d’abril 1791). Salomó roman un guia, un conseller espiritual per la seva família, sobretot en aquests temps difícils. Els envia diferents fulletons i llibres per sostenir la fe dels seus germans i germanes, nebots i nebodes.

La Congregació fou suprimida el 18 d'agost de 1792 conjuntament amb els altres Instituts ensenyants i hospitalaris, 3 dies després de l'arrest del G. Salomó. En efecte, després de la destitució del rei el 10 d'agost, començaren els primers arrestos eclesiàstics no juramentats. Uns 50 foren tancats des de l'11 d'agost a l'església dels Carmelites de París. El dia 14, el Germà Abraham (Jean-Baptiste Istève), que encara feia classe a Saint Sulpice, fou empresonat. Segons un dels capellans tancats a l'església dels Carmelites, l'abat de La Pannonie, *"Passaven els dies amb pregàries, lectures de pietat i converses enterament cristianes..."* (Ell és el secretari de l'arquebisbe d'Arles, Monseigneur du Lau.)

Algunes hores abans de ser arrestat (15 d'agost 1792), Salomó va escriure a la seva germana Marie-Barbe: *"Sofrim joiosament i amb acció de gràcies la creu i les afliccions que Déu ens vulgui enviar. Pel que a mi respecta, jo no sóc pas digne de sofrir per a Ell..."* Salomó fou arrestat la tarda d'aquest dia de la festa de l'Assumpció, festa mariana que tant estimava el G. Salomó i que la seva ciutat natal està sota la protecció de Notre-Dame de Boulogne, dita del Bon Retour.

A finals d'agost s'avisava els presoners que seran deportats molt aviat, segons la llei del 26 d'agost. Però l'Ajuntament de París no ho entén pas d'aquesta manera i ordena de matar els eclesiàstics i d'altres reialistes tancats.

Aquest diumenge 2 de setembre de 1792, des de les 14 h. sona "a rebato" (alarma) a París. Els detinguts als Carmelites es confessen els uns amb els altres i a partir de les 16 h., tots els presoners han d'anar al jardí. Es reagrupen en un petit oratori de la Mare de Déu per a resar les Vespres. La massacre comença i es desenvolupa d'una manera desordenada. Una quarantena de presoners van poder escapar-se (entre ells el G. Abraham). També el comissari Jean-Paul Violette decideix reunir els sobrevivents a l'església i se'ls demana si estan disposats a prestar jurament; seguidament, amb la resposta negativa, els envia dos per dos al jardí on foren assassinats en la petita escalinata. A les 18 h. tot s'ha acabat, 114 persones han donat la vida a Jesucrist en sacrifici últim.

Entre 1300 i 1500 persones foren assassinades en aquest 2 de setembre i en dies següents en diferents llocs de detencions (Abbaye de *Saint-Germain*; Séminaire *Saint-Firmin*; Prison de la *Force*, rue saint Antoine; Hôpitaux de *Bicêtre* pour les femmes et la *Salpêtrière* pour les hommes), ou de province (Meaux, Lyon, Caen, Gisors, Reims, Versailles...)

La mort en martiri del G. Salomó, a 46 anys, esdevé el reflex de l'última etapa d'una vida totalment lliurada a Déu com a Germà de les Escoles Cristianes. Una vida de pregària i de servei.

I respecte de l'última supervivent dels fills LECLERCQ, Rosalie, partí vers el Pare etern el 1831, i va confiar les cartes del seu germà molt estimat Salomó a un dels nebots dient-li: *"Són les cartes d'un sant"*.

“Espurnes d'Emmaús”

G. Joan Escalé i Bosch

El dia de la Mercè d'enguany els *Germans Antoni Clavé, Javi Núñez i Joan Escalé* -que formen part de la nova Comunitat Pastoral del Sector de Catalunya-, s'establiren en les seves dependències renovades per a tal fi durant l'estiu del 2017 a La Salle Gràcia. L'origen d'aquesta obra el trobem en el Capítol del Districte que animà als diferents sectors de l'ARLEP a obrir una comunitat d'aquestes característiques. El projecte s'anà gestant a partir de la reflexió de l'Equip d'Animació, de les aportacions de les comunitats i de reunions obertes als seglars. Finalment ha començat a caminar.

Com bé sabeu és una comunitat mixta de Germans i Seglars (associats i col·laboradors) els primers ja els hem

esmentat i els altres són en *Joan Such* (director del col·legi de La Salle Gràcia), *la Caterina i en Vicenç Cases* (associats amb residència al mateix barri), *l'Ernest Casaponsa i la Noemí Solohaga* (professors i associats de La Salle Premià), en *Marc Roger* (professor de la Salle Gràcia i responsable del voluntariat a PROIDE), *l'Alba Olvera* (excoordinadora del grup juvenil del 7DE9 de la Salle Comtal), *l'Eva Peregrina* (cap del grup juvenil La Traca de la Salle Premià i membre de la Junta de Joves La Salle), *l'Ana Esteve* (monitora de grups juvenils Cor Obert de Maristes), *la Ruth* (Secretària de la Salle Congrés i tresorera de Joves La

Salle), en *Vicente* (monitor del 7DE9), *Tomàs Roy* (membre del grup Pasqua en família) i *la Lúcia Carreras* (educadora social de la Fundació Comtal) i en *David Cambra* (de Sant Celoni) absents temporalment perquè estan tots dos a EEUU fent una experiència d'un any en les comunitats lasal·lianes del Germans d'allí. Ens trobem tots pel cap baix 3 cops al mes el 1r i 3r dimecres de mes amb el següent esquema: **Reunió** per treballar un tema, revisar el nostre projecte, preveure calendari,... **Pregària i Sopar**. I l'últim divendres de mes a les 9 del vespre que animem la pregària de Taizé de la parròquia de Sant Joan de Gràcia.

Mentre fèiem el Projecte comunitari va sorgir la necessitat de buscar un nom per la comunitat. En sortiren molts: Vaugirard, Emmaús, Camí d'Emmaús, Betània, Parmènia,...

Després de donar-hi moltes voltes escollirem per consens el d'**Espurnes d'Emmaús**. Vèiem en el relat evangèlic unes ressonàncies amb l'objectiu de la nova comunitat. En ell els deixebles es troben en el seu camí amb un estrany, però són capaços d'acollir-lo on ells s'hostatgen i és en l'acollida on Jesús se'ls revela com a ressuscitat. Com que un dels punts forts de la comunitat pretén ser un espai obert a l'acollida de gent que va a la recerca de la interioritat, del creixement personal, de l'obertura a l'estrany ens semblà suggeridor.

Per altra banda hi hagué dos motius més que ens feren posar-hi un mot més al davant d'Emmaús. Acabà essent el d'Espurnes tot i que també sorgiren el de Ressons d'Emmaús i Camí d'Emmaús. El primer motiu era que dir-nos Comunitat d'Emmaús ens semblava una mica ostentós per una banda, vèiem una mica agosarat autoanomenar-nos així i per l'altra, com que en altres sectors també hi ha comunitats amb aquest nom, vèiem procedent de posar-hi un altre element que la distingís, de tal manera que quan fem trobades de comunitats no hi hauria un nom repetit. I així sorgí el mot d'espurnes en el sentit que és una petita llum, referència, reflex del què, record o ressò del què va passar a Emmaús.

Esperem que els grups de joves i adults que ja han passat per la nostra comunitat (Caps de l'Estrella del Nord, Caps de l'Agrupament Escola de la Salle Barceloneta, família de PRODESSA, familiars d'un Germà del sector de Valladolid, Joves de la Salle Congrés anomenat els Amics de Sofia, Trobada de Missió Compartida del Claustre de La Salle Gràcia,...) s'hi hagin sentit bé i d'alguna manera hagin percebut que l'hospitalitat cristiana és una espurna de resurrecció i presència del Crist que ens mou a obrir casa nostra a tot aquell qui se'ns fa proper en el camí.

Salvador Fargas i Cots és premi Església Plural 2017 a una trajectòria personal

Salvador Fargas i Cots
premi Església Plural 2017 a una
trajectòria personal

RECONeixEMENT AL GERMÀ SALVADOR FARGAS

El dia 9 de novembre, a la sala d'actes de la parròquia de Sant Medir, al barri de Sants, es van entregar els premis concedits per Església Plural. Entre els premiats hi havia el Germà Salvador Fargas. El va acompanyar un grup nombrós de persones provinents de comunitats de Germans, de la Fundació Comtal i d'altres entitats on ell havia col·laborat i hi havia deixat molts bons records.

A continuació PAX reproduceix, amb fotografies de l'acte, dos escrits: un d'un fragment de l'acta de concessió dels premis i un altre amb les paraules d'agraïment del Germà Salvador.

Les fotografies corresponen al grup de premiats: « G. S. Fargas », « revista El Pregó » i restaurant solidari « Imperfect ».

El jurat dels premis Església Plural, reunit el 21 de juny de 2017, va decidir per unanimitat concedir el premi Mn. Vidal i Aunós a una trajectòria personal al religiós dels Germans de La Salle Salvador Fargas i Cots. El gmnà. Salvador, actualment president d'honor de la Fundació Comtal, ha dedicat tota la seva vida als infants i joves més fràgils.

La seva trajectòria professional com educador és extensa, ha passat per la Seu d'Urgell, Berga, Barcelona, Mollet, Badalona, L'Hospitalet, però hi ha quatre grans moments a destacar, el primer a l'Institut Ramon Albó de Protecció de menors, on hi va estar quatre anys, el primer com educador i els restants com director. El segon moment, que va durar set anys, va ser al barri de Sant Roc de Badalona, on a més de la seva activitat a l'Escola Proa amb infants d'ètnia gitana, feia, fora d'horari laboral, classes d'alfabetització a les germanes dels alumnes de l'escola. El tercer moment és a L'Hospitalet, al Centre Els Alps per a joves sense llar. El quart moment, que va començar ara fa 20 anys i encara dura, és a Ciutat Vella on ha treballat intensament en el Centre Obert J.S.Gavina, a l'Escola Cintra i, actualment, al Centre Obert Tria de la Fundació Comtal, de la que ha sigut president durant vuit anys, i ara n'és el president d'honor. A més de tota aquesta immensa tasca, el Gmà Salvador va ser un dels impulsors a Catalunya del mètode de lectura eficaç.

El germà Salvador s'emmarca en aquest perfil de persones que passen per la vida fent el bé, portant felicitat allà on són, però sense fer gaire soroll. Persones desconegudes que pel seu gran bagatge, humà, social i espiritual han de ser conegudes i reconegudes. Confiam que aquest humil premi hi contribueixi.

Paraules del Germà Salvador

Primer de tot voldria agrair a Església Plural la concessió d'aquest premi. Amb els de Fundació Comtal, que m'hi van presentar, no sé ben bé què he de fer: si donar-los gràcies o renyar-los. I com no, agrair la presència de tots els que heu volgut acompanyar-me en aquest moment de la concessió del **premi a una trajectòria personal**.

Ara bé, la meua trajectòria no és més rellevant que la de tants i tants voluntaris i voluntàries que, en els nostres barris, dediquen les seves vides a ajudar els més necessitats i desafavorits. També ells mereixerien aquest premi, que jo, de cor, els hi dedico.

I el dedico, ben especialment, a totes aquelles persones, i algunes són aquí, amb les quals en diversos llocs i durant força anys vàrem treballar junts, braç a braç, per portar el nostre senzill ajut i un somriure a tants i tants infants i joves, moltes vegades exclosos socialment, que el Senyor va posar en el nostre camí.

Quant a mi, no he fet més que seguir els passos que ens va marcar el nostre Fundador, Sant Joan Baptista de La Salle, de servei als més desafavorits i dono gràcies al Senyor de haver-m'hi pogut dedicar durant força anys.

I acabo. A l'últim paràgraf de la presentació de la meua trajectòria es diu que hi ha persones que passen pel món, pels nostres barris, sense fer soroll, fent el bé i portant la felicitat, però sense ser reconegudes. I acabo dient: Confiam que aquest premi contribueixi a aquest reconeixement. Aquest, també, és ara el meu desig.

SALM 146

EL SALM DE LES BENEDICCIONS

G. Ramon Grau i Estany

entusiàstica al meu Déu:

- en aquest moment de pregària
- durant tota la meva existència

♦ Heus aquí de qui no em vindrà l'ajut:

- dels poders humans efímers
- dels succedanis de salvació
- dels homes i les seves estratègies

♦ Heus aquí de qui em vindrà l'ajut:

- del meu Déu
- creador de tot

eternament fidel
just

- benefactor dels:
famolencs
presos
cecs
vençuts

- defensor dels:
justos
forasters
viudes i orfes

- destructor del mal

♦ Que el seu ajut estigui amb mi per sempre. **Lloat sigui Déu !**

¹ **Al-leluia !** Lloa el Senyor ànima meva.

² Lloaré el Senyor tota la vida,
cantaré al meu Déu mentre sigui al món.

³ No poseu la confiança en els homes poderosos,
homes que són terra, incapaços de salvar.

⁴ Que exhalen l'esperit, tornen a ser pols,
i aquell dia es desfan els seus plans.

⁵ **Feliç l'home** que troba ajut en el Déu de Jacob;
espera en el Senyor, el seu Déu,

⁶ que ha fet el cel, la terra i el mar,
i tota criatura vivent en aquests llocs.

⁷ **El Senyor**, que es manté fidel per sempre,
fa justícia als oprimits,
dóna pa als qui tenen fam.

⁸ El Senyor deslliura els presos,
el Senyor torna la vista als cecs,
el Senyor redreça els derrotats,
el Senyor estima els justos.

⁹ el Senyor guarda els forasters,
manté les viudes i els orfes,
i capgira els camins dels malvats.

¹⁰ El Senyor regna per sempre,
és el teu Déu, per tots els segles. **Al-leluia !**

Detalle. Salterio s. XII.

♦ Lloança

BREU PRESENTACIÓ DEL SALM 146

YAHWEH: ÚNIC SUPORT FIDEL I DURADOR

Aquest Salm 146 es pot considerar com **“l’obertura d’un gran himne de lloança”**, que és l’última secció del Saltiri. Integren aquesta secció els cinc últims salms i constitueixen una apoteosi de lloança a la glòria de Yahweh. L’exultació interior del resador dels salms, queda palesa ben clarament en l’últim salm del Saltiri: el 150. Cada un dels seus sis versets és una invitació vehement a lloar Yahweh, en tot lloc i mitjançant tota classe de medis i instruments: **“ Que lloï el Senyor, tot el que respira ”**... així acabarà el gran himne iniciat amb el Salm 146 i aquest anhel clourà també el llibre dels Salms.

✚ La idea-guia d’aquest Salm 146 és la convicció que Déu està enmig dels seus en qualsevol circumstància, i que **els seus** són preferentment els humils, els oprimits i els atribolats.

Els sentiments que donen suport a aquesta idea-guia són la **confiança, la felicitat i la fidelitat**:

- **No poseu la confiança** en els homes... La confiança és el que més desitja el cor humà, immers en tants interrogants i tants dubtes punyents. La Bíblia és una escola de confiança. A l’Evangeli es plastifica aquest missatge de confiança que travessa els dos Testaments, en la perícopa de la “tempesta calmada”: Mt.23:26, *¿ Per què teniu por homes de poca fe ?*.

- **Feliç l’home...** Les benaurances a l’Antic Testament són particularment nombroses en el llibre dels Saltiri. En els Salms i en els escrits sapiencials, aquestes benaurances, tenen el sentit específic d’encoratjament als qui viuen com Déu mana. (En altres llocs de la Bíblia, tenen més sentit de congratuació...): *Feliç l’home que no es guia pels consells dels malvats* (Salm1); *Feliç l’home que venera el Senyor* (Salm 112); *Feliç tu fidel del Senyor* (Salm 128). Aquestes proposicions de felicitat estan en perfecta consonància amb el gran programa de felicitat exposat per Jesús a l’Evangeli, condensat en les Benaurances. (Mt.5.3-12 i Lc.6:20-23)

- **El Senyor es manté fidel per sempre...** La fidelitat, (EMET), la lleialtat, la veritat (anar amb el cor a la mà), és una atribució que caracteritza el procedir del Senyor a la Bíblia.

“EMET” junt amb la paraula “HESED” (amor, bondat, misericòrdia) constitueixen un doblet bíblic inherent a Yahweh, ben capaç per si mateix de plenificar de sentit l’existència de l’home, de tot home.

Aquesta fidelitat sembla ser reconeguda íntimament per l’orant a l’insinuar-se una certa “apropiació” del Déu fidel : **Cantaré al meu Déu mentre sigui al món** (1)

Espera en el Senyor, el seu Déu (5)

És el teu Déu, per sempre (1)

♦ Els versets 7 - 9, no solament descriuen l’acció de Yahweh cara els humils i dèbils d’aquest món. **Són per a cada cristià un programa** d’actituds ben definides respecte al proïsme. És un llistat concret, malauradament no exhaustiu, dels qui han d’atreure la nostra atenció pràctica, si la meditació d’un Salm no vol ser mera especulació estèril.

En aparença som com impostors, per bé que verídics; com agonitzants, però de fet vivint intensament; com a castigats, però no ens han eliminat; com afligits, però sempre joiosos; com pobres, però que enriqueixen a molts; com els qui no tenen res però que tot ho posseeixen. (2Cor. 6:8-10)

Ressonàncies bíbliques del Salm 146

3

Is. 36:6 Et fies del sosteniment d'aquella canya trencada, que fereix i forada la mà del qui s'hi apunta

4

Gn. 3:19 Menjaràs el pa amb la suor del teu front, fins que tornis a la terra, que és d'on has estat tret: perquè ets pols i a la pols tornaràs.

1Mc. 2:63 El malvat avui s'enorgulleix, però demà ni el trobaran, perquè haurà tornat a la pols de què ha estat format i s'hauran desfet els seus plans.

Sir. 10:9-10 Per què s'ensuperbeixen la pols i la cendra ? Qui és rei avui, demà serà cadàver.

5-6

Ex. 3:17 Us conduiré des de la humiliació d'Egipte.. a una terra que regalima llet i mel.

6

Ac. 4:24 En sentir-ho ells van adreçar unànimement la veu a Déu i van pregar així: " Senyor tu has fet el cel, la terra, el mar i tot el que s'hi mou. *Després de l'alliberament de Pere i Joan.*

Ac. 14:15 Us anunciem la bona notícia de que us convertiu d'aquests ídols al Déu vivent que ha fet el cel, la terra, el mar i tot el que s'hi mou. *Predicació de Pau i Bernabé.*

Ap. 4:11 Ets digne, Senyor Déu nostre, de rebre la glòria, l'honor i el poder, perquè has creat tot l'univers. Quan res no existia, tu vas voler que tot fos creat. *També Apocalipsi 10:6 i 14:7.*

7

Mt. 14:13 Primera multiplicació dels pans - **Lc. 4** Les temptacions de Jesús.

8

Is. 49:9-10 Digues als empresonats : "Sortiu lliures!", i als qui viuen a la fosca *Veniu a la llum!*
... No passaran fam ni set; no els farà mal el sol ni la xardor... perquè els conduiré a la font on neix l'aigua.

Is. 61:1 L'Esperit del Senyor, Déu sobirà, reposa sobre meu. El Senyor m'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a curar els cors desfets, a proclamar als captius la llibertat, i als presos el retorn de la llum... a consolar tots els qui estan de dol.

Jr. 50:33-34 Això diu el Senyor, rei de l'univers: " Els d'Israel i els de Judà estan oprimits. Aquells qui els van fer captius, ara els retenen, no els volen deixar anar. Però el seu defensor és fort.. pledegerà amb força a favor d'ells ".

Is. 42:16 Conduiré els cecs per camins que no saben, els guiaré per rutes desconegudes; al seu davant canviaré les tenebres en llum i el terreny escabros en una plana.

Is. 43:8 Desvetlleu el poble que té ulls però és cec, que té orelles però és sord.

9

Is. 1:17 Deixeu de fer el mal, apreneu de fer el bé; busqueu la justícia, detureu l'opressor, defenseu l'orfe, pledegeu a favor de la viuda.

Jr. 22:13 Això diu el Senyor: " Defenseu el dret i la justícia, arrenqueu l'oprimat de les mans de l'opressor, no maltracteu, ni injurieu l'emigrant, l'orfe o la viuda, ni vesseu sang innocent

Lc. 13:16 ¿ No calia, doncs, precisament en dissabte, deslligar aquesta filla d'Abraham, que Satanàs tenia subjectada des de feia divuit anys? *En la guarició d'una dona en dissabte*

10

Ex. 15:18. Yahweh regnarà per sempre més. *Final del càntic triomfal de Moisès.*

Mi. 4:7 De les ovelles coixes en farà una resta selecta; de les allunyades, un poble nombrós. El Senyor serà el seu rei... des d'ara i per sempre.

Comiat al G. Ramon Grau

AL NOSTRE ESTIMAT TIET RAMON

El tiet esperava la mort content. I d'això se'n sentia feliç. "Estic content d'estar content" era la seva frase que ens tenia enamorats.

Als últims temps, l'espera se li ha fet llarga, però això li ha brindat l'ocasió de sentir més que mai l'afecte de la comunitat de Germans i l'escalf de tota la família.

Ha tingut ocasió de repassar la seva vida i de retrobar-se, a poc a poc, amb el sentit que li va voler donar i que li ha permès deixar aquest món amb joia. Com ens agradaria, arribat el moment, saber-ho fer d'aquesta manera!

Allò que més desitgem ara és que hi hagi un cel que l'aculli i

uns braços de la iaia Dolores, de l'avi Domingo, de la Conxita, del Francesc, del Josep, la tia Ramona i la Dolors... uns braços que ja l'hagin acollit.

I tan de bo pugui estar acomplint allò que ell deia aquests últims dies: "Quan arribi al cel em faré un tip de riure!"

Mima (Imma Cortina)

Per a mi, quan mor una persona estimada, una part d'ella se'n va però un altre resta.

Amb mi per sempre, tiet, de vostè amb quedarà la coherència, dignitat, generositat i pau amb la que ha viscut la mort; de fet crec que es viu la mort tal com s'ha viscut la vida. I penso, al menys des de la meua mirada, que l'ha viscut amb coherència, generositat i cercant la pau. El trobarem a faltar, però sempre tindrem en la nostra memòria, en el raconet dels bons records, aquelles estonetes que vàrem poder gaudir de la seva generosa companyia. L'estimem. Gràcies tiet.

Vull donar les gràcies, també de part de la mare, a tots els

Germans, especialment al director i en Ramon Pascual per la seva gran hospitalitat, per la seva acollida sempre tan generosa i fer-nos tan fàcil i entranyable estar a prop del tiet.

Carme. (Carme Cortina)

EL G. RAMON GRAU HA COMENÇAT LA SEVA PASQUA...

Extrets de l'homilia del G. Josep Canal

Avui el nostre Germà Ramon comença la seva vertadera Pasqua, que ja feia mesos que esperava. Tots els qui hem tingut el goig de poder parlar amb ell en aquests darrers mesos hem quedat enfortits espiritualment pel seu testimoni de confiança en Déu, de Vida plena d'Esperança, d'entrega joiosa i agraïment profund. Quan hom es troba davant la mort li sorgeixen moltes preguntes, crec que als qui hem escoltat al Germà Ramon, ens ha crescut més el sentiment de confiança i esperança que no pas el de dubtes i angoixes.

Ell ha estat un amant i estudiós dels salms, a més sempre li ha agradat compartir-ho amb els Germans i amb la gent del Cercle La Salle, entre altres. El llibre dels Salms del P. Hilari Raguer

l'acompanya, per voluntat pròpia, en el fèretre. El salm del Bon Pastor ens convida també a renovar, com el Germà Ramon, la confiança en Déu i saber que com Jesús, el Bon Pastor, nosaltres, els lasal·lians i lasal·lianes, i seguint el testimoni del Germà Ramon també vetllem pel petit ramat que Déu posa en cada una de les nostres aules.

El Germà Ramon ha estat persona que de sempre ha valorat el diàleg, la responsabilitat i el treball ben fet. I sempre ha tingut un punt d'ironia que feia les trobades i el diàleg més agradables i lleugers. Exemple de la seva ironia, sent director d'un Centre Educatiu i exposant alguns problemes al provincial li escrivia: *"Dirigir aquest Col·legi en aquest moment és com fer que un xofer porti un cotxe sense rodes"*. Després del temps i veient la trajectòria d'aquell Centre, traiem la conclusió que el cotxe va arribar a bon port

El Germà Ramon ha viscut la Missió Lasal·liana fins el darrer moment, com dèiem al principi, ha estat un

“Em sento molt feliç i molt content i amb un gran respecte davant el Misteri de Déu”

acompanyat per vosaltres-, i també un testimoni per als Germans i personal de la infermeria a qui agraïm el tracte i afecte que heu tingut envers ell.

En aquests darrers dies expressava: “Em sento molt feliç i molt content, i amb un gran respecte davant el Misteri de Déu”

testimoni per a totes les persones que hem pogut tenir una estona de conversa amb ell en aquests darrers mesos, Germans de la casa i d'altres comunitats que hem anat passant per la seva habitació, familiars, que heu fet visites periòdiques, -ell s'ha sentit molt

Gràcies Ramon pel teu testimoni de vida. Al Cel ens retrobarem..

Carta al G. Ramon Grau

G. Jaume Pujol i Bardolet

Volgut G. Ramon:

“T’escric aquesta carta que sé que llegiràs. Ens has deixat vivint el sentiment del Salm 131,2 que ens havies repetit diverses vegades: *“Jo em mantinc en una pau tranquil·la, tinc l'ànima serena, com un infant a la falda de la mare, com un infant se sent la meva ànima”*. El vivies a fons. Revela la teva actitud en la presència de Déu. Ara tots et sabem en la presència de Déu conjuntament amb els teus pares, familiars, Germans i tantes persones que has estimat en la vida d'aquí. Ja has traspassat el llindar d'aquesta vida a l'altra. Quina festa més joiosa!

Davant d'aquesta consideració el primer que se m'acut és donar-te gràcies pel testimoni de fe, d'entrega a la vocació de Germà de La Salle viscuda sempre amb una sana inquietud d'«anar sempre endavant». Sempre has volgut estar al corrent dels esdeveniments que feien evolucionar la nostra història a fi de donar-li deguda resposta. A més de les classes fetes sempre amb molta competència com llicenciat en química, has demostrat una inquietud teològica i de la vida de l'Església. I de manera molt personal t'has anat informant dels nous llenguatges teològics sorgits del Concili Vaticà II i

d'una manera especial de la Bíblia, de la que n'has esdevingut un mestre. Has seguit el pensament dels teòlegs postconciliaris que coneixies de referències en lectures i n'estaves ben al corrent. Prova d'això foren les teves classes de Bíblia en el Cercle de Josepets. Les teves classes sempre foren molt concorregudes i molt apreciades. I una de les matèries d'aquestes classes foren els Salms; a cada PAX ens has obsequiat amb un salm, sempre molt ben presentat i documentat. I encara ens en queden per posteriors publicacions de PAX, doncs els tenim en imprès i en digital.

Et va correspondre el servei de Visitador Titular des de 1969 a 1974: una època no fàcil. Tots vivíem els aires nous del Concili Vaticà II i del Maig 1968 de França. Ambdós esdeveniments van tenir el seu impacte en seminaris i cases de formació religiosa, també entre nosaltres en el Districte. Encara que tant els responsables de la institució com les noves generacions de joves, tots volíem el mateix, és a dir, l'«aggiornamento», però la comprensió tenia matisos diferenciats d'aplicació. La prudència dels responsables de les institucions per una part, perquè no se n'anés tot en orris i l'ímpetu de la joventut, llavors nombrosa, l'onada d'impaciència que els dominava, feia que volguessin precipitar uns ideals amb pretensions de vida comunitària més autèntica, segons ells, i més favorable als pobres, tot això era motiu de preocupació. Jo estava molt al teu costat en aquells moments. Tu vas saber estimar i arranjar moltes situacions. Gràcies.

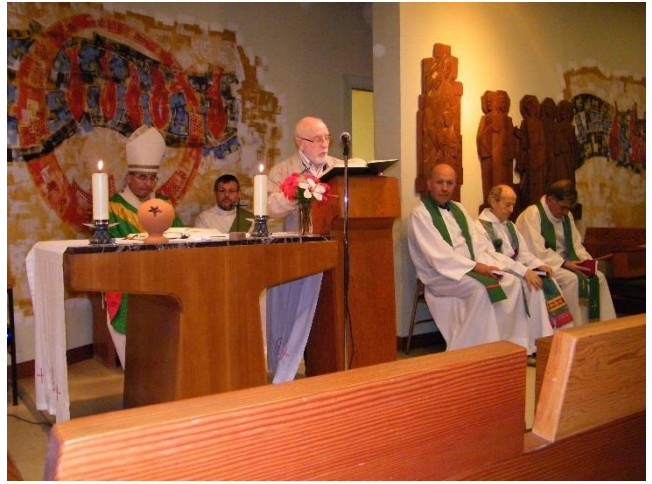
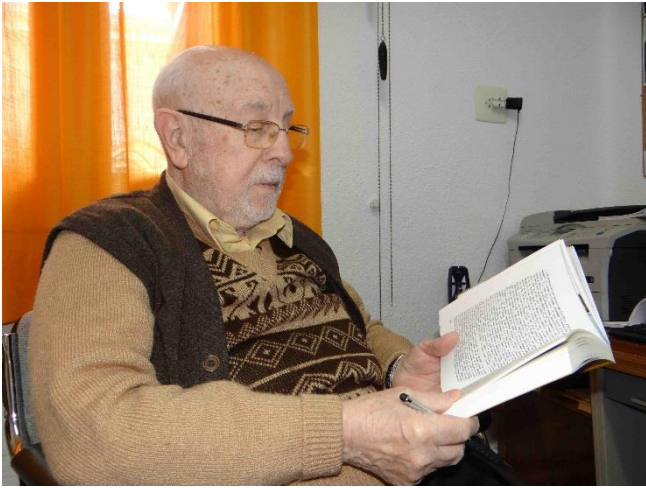
Hi hauria altres circumstàncies a recordar que vas saber resoldre favorablement, encara que mai a gust de tothom, tant entre Germans com per part de gent de fora l'Institut. La implantació de l'EGB va fer necessari un arranjament de centres que va suposar el tancament de determinades escoles de zona rural, cosa que no tothom ho valorà de la mateixa manera, fins i tot per part de la Jerarquia, però tu vas saber imposar la raó al sentiment. Vas ser valent.

Vas tenir un sentit profètic afavorint els estudis universitaris dels Germans, tant en bé de les escoles com dels propis Germans. Estudis universitaris en Lletres, Ciències, Pedagogia, Teologia, Formació Professional, etc.

També haig de dir que tinc molt bon record de la teva família a Manresa: el teu pare me'l trobava més d'una vegada al carrer quan ell anava a fer alguns encàrrecs i fèiem petar una agradable xerrada, els teus cunyats eren catequistes al Tossal del Cor, els nebots al col·legi i les mares que els acompanyaven i els feien cooperar en el Nadal del pobre, etc... Ho recordo molt bé i molt agradablement.

En fi, Germà Ramon, tantes coses a agrair i tants testimonis rebuts de tu esperem que facin efecte en tots nosaltres. Per tant, MOLTES GRÀCIES I VOLEM TENIR-TE SEMPRE AL NOSTRE COSTAT PER A TENIR L'AUDÀCIA DE LA QUE ENS HAS DONAT TAN BON EXEMPLE.

Bienaventuranzas de la vida consagrada

"Bienaventurados los laicos que caminan con nosotros"

Bienaventurados los consagrados que no insisten en el "estado de perfección" y en la "fuga mundi" sino que han decidido construir en la vida, en la calle y entre la gente su mejor santuario, porque tienen vocación samaritana.

Alejandro Fernández Barrajón

- 1.- Bienaventurados los consagrados que saben bien **de Quién se han fiado** y buscan apasionadamente a Dios sin treguas.
- 2.- Bienaventurados los consagrados que buscando a Dios de corazón, se han encontrado necesariamente con los pobres **y se han dejado evangelizar por ellos**.
- 3.- Bienaventurados los consagrados que, en un mundo dividido y crispado, **apuestan firmemente por la fraternidad** y hacen del Reino de Dios su preocupación primera como lo era de Jesús.
- 4.- Bienaventurados los consagrados **que no renuncian a su libertad** y mantienen en alto su dignidad sin dejarse condicionar por nada ni por nadie que no sea la voluntad de Dios en sus vidas o el sufrimiento de los más pequeños.
- 5.- Bienaventurados los consagrados **que se convierten en testigos** y quieren cada día más dejar de ser maestros y doctores para ser discípulos siempre dispuestos a aprender de Jesús y a seguirle más de cerca.
- 6.- Bienaventurados los consagrados **que cultivan una espiritualidad encarnada** y comprometida y no dan rodeos para llegar pronto al templo.
- 7.- Bienaventurados los consagrados que han hecho de la comunión una auténtica tarea **y no desmayan tendiendo puentes** y trazando caminos.
- 8.- Bienaventurados los consagrados que **no insisten en el "estado de perfección"** y en la "fuga mundi" sino que han decidido construir en la vida, en la calle y entre la gente su mejor santuario, porque tienen vocación samaritana.
- 9.- Bienaventurados los consagrados **que se saben convocados al presente**, a este día que tiene su propio afán y no viven empeñados en mirar al pasado y en descalificar permanentemente la modernidad.
- 10.- Bienaventurados los consagrados que quieren participar gozosamente en el concierto divino **que anuncia la justicia para todos**, la paz y la integridad de la creación.
- 11.- Bienaventurados los consagrados que quieren hacer de su opción vital **un camino de austeridad** y sencillez, para denunciar el consumismo enfermizo que nos despoja de nuestra condición de personas y la vergonzosa desigualdad que exhibe este pequeño planeta llamado tierra.
- 12.- Bienaventurados los consagrados que hacen de sus carismas **una mano tendida** en nombre de Dios a la humanidad y saben decir sí y no, desde un discernimiento compartido.
- 13.- Bienaventurados **los laicos que caminan con nosotros**, unidos a nosotros y comparten con el mismo empeño este sueño carismático de fraternidad,

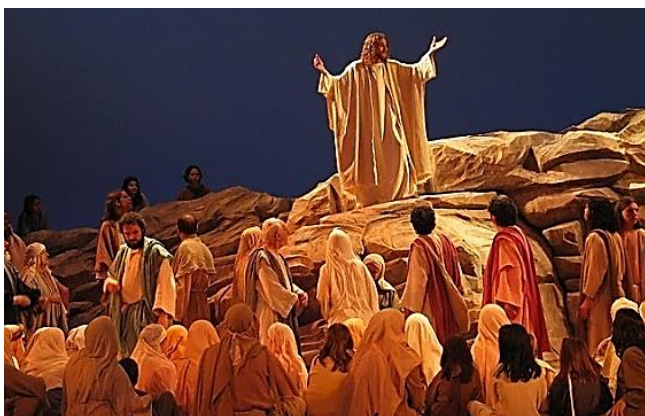

... Porque ellos ven y verán a Dios.

A partir de les Benaurances

Precisament en l'any que ens proposat com a lema l'ALEGRIA ("La teva alegria, la meva") és molt adient que ens fonamentem en les benaurances (= la joia) que són la línia de flotació de tot cristià adult, i encara més dels religiosos que ens hem compromès a una vida a tenor de les benaurances. Agraïm al G. Ramon Font el comentari que ens proposa sobre el particular.

G. Ramon Font i Serra

Molt bonic i interessant l'article sobre les benaurances del P. Gustavo Gutiérrez que hi ha en l'anterior número de PAX anterior.

Encapçala cada un dels apartats "Les benaurances són paraules beneïdes, són paraules de felicitat..."

Cada setmana els dilluns, dimecres i divendres presideixo la celebració de la Paraula a la Parròquia, en substitució del Sr. Rector. Després de la lectura de l'evangelí faig una petita homília, molt curteta, que trec d'aquí,

d'allà...

En una de les festes de la Mare de Déu vaig llegir aquell evangeli de Lluc (11, 27-28) tan curtet que tots coneixem de memòria.

En faig un breu resum...

El comentarista parla d'ell dient: "Aquesta floreta que a través de Crist s'adreça a Maria, l'accepta complagut però prefereix afegir-hi: - *Més aviat sortosos els qui escolten la Paraula de Déu i la guarden* -.

Es podria dir que s'afegeix una nova benaurança, - la de la Paraula -. Maria fou la primera que escoltà i acceptà la paraula de Déu en l'anunci de l'àngel amb el seu "fiat" incondicional... Maria és Mare de l'Església, Mare de tots els qui sincerament accepten la Paraula de Déu, i proven de complir-la alegrement com a fills d'Ella. L'alçada que la Mare de Déu assoleix en la fe, mitjançant l'escolta i la pràctica de la Paraula de Déu, la converteix en un clar exemple de fe per al deixeble de Crist, per a tots nosaltres que ho som. La figura de Maria ens ensenya que creure en la Paraula de Déu - escoltar-la i practicar-la - suposa un canvi radical en la nostra vida quotidiana."

Feliços, benaurats, doncs, els qui escolten la Paraula de Déu i la posen en pràctica!

Escoltem doncs com Maria la Paraula de Déu i amb ella escoltem també les paraules de tantes persones que ens estimen i volen el nostre bé i junts caminem il·lusionats i fer el bé. Amén!

Primer taller bíblic curs 2017-18

L'APOCALIPSI DE SANT JOAN

G. Josep Espuny i Crespo

El passat 25 de novembre vam compartir la primera de les tres trobades d'aquest curs que destinem al taller bíblic. Ja és el cinquè any consecutiu que dediquem un temps a la formació en aquest àmbit, i el dia esmentat vam ser 40 Germans i Associats els que ens vam aplegar a la nova comunitat "Espurnes d'Emmaús", ubicada a La Salle Gràcia.

L'animador de la sessió va ser el **P. Rodolf Puigdollers, escolapi**, especialista en Bíblia, i a qui hem demanat per aquest curs que ens condueixi una reflexió a través de l'Apocalipsi, gran desconegut del Nou Testament. La mateixa paraula, en el vocabulari corrent, ja ens suggereix una idea de caos, desastre, tenebra... En tot cas, és un mot polivalent que no sembla donar gaire esperança. I malgrat això, la intenció del redactor no anava per aquí. En principi, el mot grec *apocaliptós* es podria traduir per "manifestació, revelació", i per tant la idea és més aviat positiva i il·luminadora. Va ser escrit cap a finals del s. I des d'una dimensió molt jueva, i té com a referència el text hebreu de l'Antic Testament pel que fa al seu llenguatge i la seva simbologia. D'altra banda, aquest gènere literari no és estrany en la Bíblia, s'hi troba en molts moments. És un llenguatge en clau que s'ha de re-traduir perquè es dirigeix a unes comunitats perseguides que requereixen conhort, ànim, recolzament i esperança. També cal tenir present que la simbologia d'aquests textos requereix una visió una mica *a distància*, perquè si no es llegeix des d'una perspectiva global no es capta bé el seu significat.

Després de la introducció per posar-se en context, vam començar amb un recorregut pels primers quatre capítols del llibre. L'Apocalipsi comença amb un proemi que atribueix el text a l'àmbit de les comunitats joàniques i aclareix molt el caire que tindrà el llibre, com a profecia que farà feliç a qui l'escolti (per tant, parteix d'una visió

esperançada perquè Déu és a prop). Seguidament, s'anirà dirigint a les *Set esglésies*, donant així una idea de totalitat (número 7) i partint sempre d'una síntesi cristològica i trinitària: Crist és qui constitueix com a comunitat de vida i de fe, i Déu és qui, en Jesús, està venint i vindrà. I a partir d'aquí es van dirigint les set breus "cartes" que anomenen genèricament les comunitats d'Esmirna, Efes, Pèrgam, Tiatira, Sardes, Filadèlfia i Laodicea. El llenguatge és ple de símbols i imatges; i el bloc d'aquests quatre primers capítols acaba amb la litúrgia final, l'adoració de Déu enmig del seu poble.

Cal remarcar, finalment, que el text apocalíptic pot semblar-nos, comparat amb les cartes de Pau (per exemple), un missatge tancat i poc dialogant; és una perspectiva que cal relativitzar, perquè la seva intenció era posar l'èmfasi en la fidelitat al missatge de Crist per part d'unes comunitats en un context delicat.

El fet de tenir la sessió en els locals de la nova comunitat «*Espurnes d'Emmaús*» ens donà l'ocasió que, durant la pausa amb cafè i pastes, poguéssim visitar els nous locals d'atenció a joves i que per aquesta raó els Germans de la Comunitat ens donaren les explicacions degudes sobre com i amb quina finalitat s'han adaptat els diferents espais. Vam acabar aquesta visita

amb una breu pregària a la capella. Desitgem als Germans d'aquesta Comunitat Joan Escalé, Antoni Clavé i Javi Núñez molt d'encert en el seu projecte de missió.

PUNTS DE REFLEXIÓ

OBERTS A L'OPINIÓ DE CADASCÚ

Divers

ARA JA ÉS DEMÀ

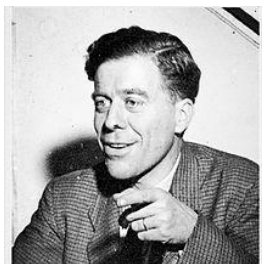

Deia Miquel Martí i Pol. L'ara, l'avui és el punt de suport o arquimèdic per a la projecció i realització del demà i sempre amb el patrimoni que ens ve de l'ahir. Això demana estar alerta i romandre a l'aguait i actiu doncs és més còmode instal·lar-se en el conformisme i aclucar els ulls

que continuar actiu en un camí de seguiment de Jesucrist. Davant les circumstàncies i situacions que vivim avui en l'Església, l'Institut i la societat ens cal recordar que "l'Església ha de créixer més pel testimoni que pel proselitisme" (Benet XVI) i que "l'Església ha de ser atractiva perquè contagiï" (Papa Francesc). El braç de potència de la palanca pel demà el trobem en l'Evangeli i en la nostra Regla aplicats sempre des de l'avui.

G. Jaume Pujol i Bardolet, fsc

La mort del cristianisme occidental no és la mort el cristianisme

El cristianisme no està pas amenaçat d'heretgia: ja no apassiona tant per arribar a això. Del que està amenaçat és d'una mena d'apostasia, fruit de la indiferència ambiental i de la seva pròpia distracció. Aquests signes no fallen: la mort s'acosta. No pas la mort del cristianisme, sinó la mort del cristianisme occidental, feudal i burgès. Una nova cristiandat naixerà demà, o demà passat, amb noves capes socials i amb nous empelts extraeuropeus. El que hem de fer és no ofegar aquesta cristiandat amb el cadàver de l'altre.

Emmanuel Mounier

La fe és qüestionant...

La fe es nodreix de l'Evangeli, de la persona de Jesús, no necessàriament de l'ortodòxia o dels dogmes. La fe és qüestionant, diferent de les fórmules. La fe viva fa viure cada vegada més el seguiment de Jesús amb totes les seves conseqüències. En canvi, les fórmules ens tranquil·litzen en la mesura de l'observança a elles, però ens poden mantenir en la passivitat. La fe viva suposa entrar en el camí de santedat en el que tots estem cridats per raó del baptisme i a més, en el nostre cas, per la pública professió religiosa. La fe suposa creure en Déu seguint els passos de Jesús i ens deslliura de tot immobilisme religiós. La fe ben viscuda mou el ritme de vida.

Una fe només de pràctiques ens podria fer percebre com religiosos avorrits, sense atractiu." Si tinguéssiu fe com la més petita der les llavors..."

G. Jaume Pujol i Bardolet

El laïcat en l'Església

Sembla que hem superat la fase de "solis presbyteris" (incloent-hi en aquesta expressió també els religiosos). Ja era hora! Avui hi ha seglars amb funcions importants des del Vaticà i Bisbats fins a les parròquies i en tots els Ordes i Congregacions religioses. Se'ls ha permès fer sortir de la minoria d'edat a la que els havíem sotmès. I tots hi hem guanyat. Ara, però, es tracta de fer efectiva la col·laboració i complementarietat amb ells. Ja no ens sentim en competitivitat, sinó que reconeixem la seva competència ens els quefers de l'Església i en els Ordes i Congregacions religioses.

G. Jaume Pujol i Bardolet

Es pot parlar molt i comunicar poc

Signat en la sorra

Com també digué algú “un diluvi de paraules en un desert d’idees”. Sabem que es pot parlar molt sense dir res o inclús per no haver de dir res... Comunicar és una altra cosa doncs hi intervé el cor (l’afectivitat) i la proximitat de les persones. Hi ha un aprenentatge per la comunicació d’experiències. Per les experiències (experior = travessar) comuniquem vivències i aprenem els uns dels altres, perquè parlem del que hem viscut i que ha anat degotant cap el cor. Quina riquesa!

La comunicació és una necessitat de les persones. Tota educació familiar, escolar i al llarg de tota la vida és comunicació: aprenem a viure a través de la comunicació i per ella fem el creixement i adaptació de la nostra identitat personal, social i comunitària superant els reptes dels temps i circumstàncies.

G. Jaume Pujol i Bardolet

Superació de l’ambigüitat de conceptes

Vivim temps de ràpida evolució i caminem cap a un futur incert que tractem d’integrar. I veient-nos en una

nebulosa o un fosc túnel s’ens aconsella d’invocar l’esperança. Però clar: 1. Si l’esperança ens tranquil·litza per a una actitud passiva estem en un camí de progressiva mort lenta. 2. Si l’esperança es porta a resoldre els problemes per la mera gestió això aboca vers resultats efímers, doncs quan haurem superat unes primeres dificultats els temps canviats en porten altres noves dificultats i mai no arribem a temps. 3 Si l’esperança és activa i vivencial això produeix persones i comunitats carismàtiques vers la NOVA ERA de Cristianisme i Vida religiosa. Parlem molt d’esperança i cal no fer un

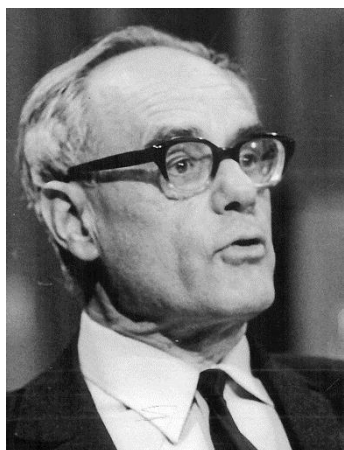
cementiri d’esperances. Un dia ple des de l’esperança no coincideix necessàriament amb un dia ocupat.

G. Jaume Pujol i Bardolet

Del Concili Provincial Tarraconense (1995)

“Pionera en tantes iniciatives de tota mena, Catalunya ho ha estat també en els moviments eclesials que culminaren en els decisions del Concili II del Vaticà. Tanmateix, les reaccions socials i la nova mentalitat secularista, pluralista i individualista que de mica en mica s’han anat creant a Europa s’han fet sentir amb força entre nosaltres”.

El cristianisme en situació de diàspora

És un fet que —exceptuant potser el món ibèric— ja no hi ha països cristians. En qualsevol lloc del món i en qualsevol lloc en relació amb el món, el cristianisme es troba en situació de diàspora, en graus variables, evidentment. Efectivament, a tot arreu constitueix una minoria numèrica, al menys si parlem d’un cristianisme viscut de debò; de fet, no ocupa enlloc cap funció de lideratge que li permeti deixar, de manera potent i sensible, la petjada dels ideals cristians en la vida secular. Fins i tot es pot dir que ens trobem, sense cap mena de dubte, en un període en què aquest procés s’intensificarà més encara, tot i les raons que es puguin adduir a aquest fet... La cristiandat de tipus rural i individualista que caracteritzava l’edat mitjana i els temps moderns està en vies d’extinció i segueix un ritme d’acceleració creixent, precisament perquè les causes generadores d’aquest procés a Occident es mantenen constantment actives i no han esgotat la seva eficàcia.

Karl Rahner 1959

Predicció sobre l'Església de futur

De l'Església d'avui sortirà també aquesta vegada una Església que haurà perdut molt. Es farà petita, haurà de començar completament de nou. Ja no podrà omplir molts dels edificis construïts en la conjuntura més propícia. En disminuir el nombre d'adeptes, perdrà molts dels seus privilegis en la societat. Ella mateixa s'haurà de presentar –de manera molt més accentuada que fins ara– com a comunitat voluntària, a la qual només s'arriba per una decisió lliure. Com a comunitat petita, haurà de necessitar de manera molt més accentuada la iniciativa dels seus membres particulars. Coneixerà, sens dubte, formes ministerials noves i ordenarà sacerdots cristians provats que continuïn la professió. Paral·lelament a això el sacerdoci plenament dedicat al ministeri com fins ara continuarà essent indispensable.

Josep Ratzinger (1970)

Per a una pastoral vocacional en una “època que s'està acomiadant”

Ens diu Lluís Duch: “Cal recordar que el final d'un món no és el final *del* món, (així com el final d'un model d'església o d'institució religiosa no suposa pas el final de l'església o de la institució religiosa)”. I afegeix:

Cap a una nova Església

“Em sembla evident que nosaltres som els «últims cristians» d'una època que també s'està acomiadant, potser amb més pena que glòria, i, per això mateix, ens trobem en una curiosa i, al mateix temps, perillosa situació d'*entremig*: d'una banda, un passat que cada dia ens esdevé més llunyà i descontextualitzat i, d'altra, un futur que no acaba d'arribar, que sovint ens resulta problemàtic i

molt difícil d'imaginar... Som cristians de transició”. Crear el futur és el que se'ns demana avui, cosa no fàcil, però sí engrescadora. L'aprenentatge sobre el passat i el continu discerniment permanent del present ens ha de conduir vers el futur. Bona feina!

Jaume Pujol i Bardolet

El sentit de Eucaristia comunitària

L'Eucaristia no és un mer complir amb Déu, sinó que es tracta d'una celebració en la que anem a trobar-nos junts com els Apòstols, un grup heterogeni, per a celebrar la Cena del Senyor... això seria una autèntica Eucaristia. L'Eucaristia fa la fraternitat i la fraternitat celebra l'Eucaristia, igual que l'Eucaristia fa l'Església i l'Església celebra l'Eucaristia.

Tret d'un text de José Ignacio González Faus

Una de les temptacions dels nostres temps

Certament que ens resulta més còmode instal·lar-nos en un conformisme i aclucar els ulls que continuar en el seguiment de Jesús amb tota fidelitat. Diu Pagola que “tard o d'hora tots correm el risc d'instal·lar-nos a la vida, buscant el refugi còmode que ens permeti viure tranquils, sense sobresalts ni preocupacions excessives, renunciant a qualsevol altra inspiració”. Però cal afegir que la felicitat no està precisament en

una vida còmode i centrada en un mateix, sinó en viure unes aspiracions, en donar un sentit a la vida vivint una «experiència de sortida» com diu el Papa, fent pròpies les inquietuds i necessitats del nostre món. Certament que la situació de l'Església, de la vida consagrada i del nostre món ens hi esperonen.

Jaume Pujol i Bardolet

Un món antic desapareix, un altre emergeix i sembla se'ns escapa...

La crisi per la que passa avui l'Església és deguda en bona part a la repercussió, dins l'Església mateixa i en la vida dels seus membres d'un conjunt de mutacions socials i culturals ràpides, profundes i que tenen un abast mundial. Canviem de món i de societat i un altre emergeix, sense que hi hagi cap model preestablert per la seva construcció. Uns equilibris antics desapareixen i els nous es van constituint amb dificultat. Ara bé, per raó de tota la seva història, especialment a Europa, l'Església es troba solidaritzada –força pregonament– amb els equilibris antics i amb la figura del món que desapareix. No tan sols s'hi trobava

ben inserida, sinó que havia contribuït àmpliament a la seva constitució, mentre que la figura del món que es tracta de constituir se'ns escapa.

Claude Dagens, Carta als catòlics de França

La crisi de fe a Catalunya

No ens trobem davant d'una descristianització lleu, sinó radical. En cadascun dels moments de l'evolució apuntada semblava que la situació era greu. El que ha succeït després, però, ens ha demostrat que només era una cosa incipient. Ara sabem que no es tracta que la fe, tal com l'entén l'Església, estigui en crisi, sinó que ha desaparegut de la vida personal d'incomptables contemporanis nostres, i en bona mesura, de la cultura dels nostres temps. És a aquesta nova situació que em refereixo. Puc dir que a Catalunya la crisi és especialment greu, de manera que és fàcil observar que les persones que s'integren en l'àmbit cultural més estrictament

català pateixen un procés de secularització que avança a un ritme més accelerat que les que viuen en àmbit espanyol.

Monsenyor Joan Carrera

L'ocàs de la cristiandat no és l'ocàs del cristianisme

**De la
«Cristiandat»
al
«Cristianisme»**

Som a l'inici d'una nova època i per tant a l'ocàs d'aquella que hem deixat, però el cristianisme resta viu. El cristianisme comença, tot i que sigui des d'una realitat minoritària. No assistim a l'agonia del cristianisme, al final d'una llarga història, en una terra europea que havia estat cristianitzada fins a les arrels, perquè en va ser la matriu, en la qual estarien algunes illes de cristianisme, quasi com realitats merament residuals. L'ocàs de la «cristiandat» no és l'ocàs del cristianisme. D'ocesos la història cristiana n'ha conegut diversos, i més dramàtics que l'actual.

Pensem en sant Agustí i en la fi del món romà. Pensem en la fi de l'edat mitjana, amb tota la seva grandesa, i en el naixement dels ordes mendicants –franciscans i dominics– com un esforç imaginatiu de nova presència del cristianisme en una societat que canviava profundament.

Cardenal Martínez Sistach

Què pensar-ne de l'«activitat compulsiva»

L'oració, la fe, la religiositat podria arribar a sofrir les conseqüències d'una activitat compulsiva, que podria degenerar en activisme i que manté a la persona feliç i satisfeta mentre li omple afectivament l'activitat a la

FE - ZEL

que generosament s'hi dedica. Al Fundador l'activitat de crear escoles i de fundar l'Institut li procurà situacions difícils i àdhuc desànims... Però, no va desistir perquè estava plenament en Déu des d'on li venia la força i la perseverança. “A vegades la

jornada dels religiosos que «no tenen temps» corre el risc de ser massa neguitosa i ansiosa, i per això mateix pot acabar cansant i esgotant” (VFC 13). Molt oportunament el Fundador ens posà «l'esperit de fe-zel», que defineix la identitat del Germà. L'activitat compulsiva si, en determinats moments de la vida manté joiosa la persona, també en altres moments i circumstàncies podria contribuir al buit i al desànim. No així la fe, l'oració i la religiositat que condueix a la missió.

G. Jaume Pujol i Bardolet

Y OTROS LEMAS LASALIANOS DE CURSOS ANTERIORES

G. Virgilio García López

“TU ALEGRÍA, LA MÍA”

Podríamos decir que la alegría es la felicidad que surge del interior de la persona.

Todos los grandes educadores subrayan, de una u otra forma, la importancia de la alegría en la educación y señalan también el estrecho vínculo existente entre mi alegría y la de los compañeros con los que convivo en el aula y en el Centro escolar. De ahí nuestro lema de este curso: “TU ALEGRÍA, LA MÍA”. Una clara invitación a que intentemos trabajar para hacer posible la alegría en nuestros Hermanos de Comunidad, en nuestros compañeros de Claustro, en nuestros alumnos.

El lema podría ser también una llamada a los alumnos a que se interesen por hacer posible que la alegría llene el corazón de sus compañeros de clase.

Esta actitud de acercamiento al compañero, de decirle que su alegría es la nuestra, es ya una lucha contra el BULLYING o

Acoso Escolar que causa grandes estragos en no pocos Centros Escolares.

Cuando un alumno cuenta con compañeros que intentan contagiarle la alegría que ellos tienen, el panorama se vuelve positivo y optimista: “TU ALEGRIA, LA MÍA”.

MEDIA DOCENA DE FRASES SOBRE LA ALEGRÍA:

- *- “Para lograr todo el valor de una alegría has de tener con quien compartirla” (Mark Twain).
- *- “La alegría, cuanto más se gasta, más queda” (Emerson).
- *- “No hay mejor alegría que la que mayor alegría difunde entre los demás” (Henry F. Hoar).
- *- “Mi mejor satisfacción es verte alegre” (San Juan Bosco).
- *- “No esperemos a ser buenos y cordiales. Apresurémonos ya desde ahora a alegrar el corazón de nuestros compañeros durante la corta travesía de la vida” (Henri Frédéric Amiel).
- *- “La mejor manera de alegrarte es intentar alegrar a alguien” (MarK Twain).

UN POCO DE HISTORIA: DISTRITO “ARLEP”, CARÁCTER PROPIO Y LEMA EDUCATIVO ANUAL.

Con la puesta en marcha en España y Portugal del Distrito “ARLEP” hace unos años, el sistema educativo Lasaliano se ha ido ordenando y estructurando. Toda la Obra Educativa trabaja en red con el conjunto de Centros del Distrito y se rige, en lo esencial, por idénticos principios pedagógicos, el llamado CARÁCTER PROPIO. Viene a ser una invitación, una llamada a toda la Comunidad Educativa a sentirse implicada en la educación cristiana de nuestros alumnos/as y ayudarles a desarrollar sus potencialidades creativas, tanto en su dimensión individual como social, de modo que puedan orientar sus vidas con pleno sentido.

Nuestra propuesta educativa es una propuesta de educación en valores que se encamina a suscitar la responsabilidad en los educandos, desarrollar su creatividad, estimular una convivencia positiva, promover la justicia, cultivar la interioridad y abrir a la trascendencia. No debemos olvidar que la nuestra es una propuesta cristiana y lasaliana al servicio de la niñez y la juventud y al servicio de la sociedad entera.

A primera vista se advierte la densidad y profundidad del Carácter Propio y uno cae en la cuenta de que no siempre se llega a abordar todo el contenido, por buena voluntad que se tenga. Tal vez por eso haya surgido hace años en el Distrito ARLEP la práctica de los Lemas Educativos, muy enraizados en el documento fundamental de nuestra acción educativa y que, con el ánimo de no renunciar a un trabajo serio y responsable sobre el documento en cuestión, dediquemos también nuestro esfuerzo a trabajar el Lema correspondiente a cada curso escolar.

Decir también que los lemas que se han preparado para cada curso, vienen acompañados de un cartel explicativo, varias canciones alusivas al Lema con letra apropiada a cada sección escolar: Primaria, Secundaria, Bachillerato. El tema se lleva también a veces a la oración y a la tradicional Reflexión de la mañana. Creo que esta metodología repetida a lo largo de todo un curso puede dejar huella en los escolares, a la vez que refuerza el CARÁCTER PROPIO.

Terminaré haciendo un breve repaso de los Lemas propuestos en estos últimos años:

- *- CURSO 2010-2011 **“DENTRO DE TI ESTÁ LA NOVEDAD”**. El objetivo de este Lema es trabajar la CREATIVIDAD en los educandos.
- *- CURSO 2011-2012 **“BUSCA TU LUZ, ERES ESTRELLA”**. Con él se persigue reforzar la INTERIORIDAD de los muchachos/as que frecuentan nuestras aulas.
- *- CURSO 2012-2013. Este curso se trabajó la RESPONSABILIDAD bajo el Lema **“DE TI DEPENDE, DEPENDO DE TI”**.
- *- CURSO 2013-2014. **“SOMOS ARMONÍA DE COLORES”**. Como personas debemos estar en armonía con los demás y para ello precisamos ser personas equilibradas y estables. Las reflexiones de este curso iban encaminadas a MEJORAR LAS RELACIONES PERSONALES.
- *- CURSO 2014-2015. Este curso trabajamos la ESPERANZA bajo el Lema **“EN NUESTRAS MANOS ESTÁ”**.
- *- CURSO 2015-2016. **“ES JUSTO Y NECESARIO”**. A lo largo de este curso se nos hace un llamamiento a profundizar en el valor de LA JUSTICIA en un mundo en el que vemos prevalecer los egoísmos y las injusticias.
- *- CURSO 2016-2017. **“¡MIRA MÁS ALLA!”** es el lema propuesto para este curso y el valor que encierra es LA TRASCENDENCIA. Educar es viajar desde la corteza al fondo. Apostar por la profundidad.
- *- CURSO 2017-2018. **“TU ALEGRÍA, LA MÍA”**, como ya queda dicho y explicado.

ALGUNES DITES POPULARS I REFRANYS SOBRE L'ALEGRIA.

- *- **“Alegre com unes castanyoles”.**
- *- **“Deixa el llit en ser de dia i tindràs salut i alegria”.**
- *- **Estar content com unes Pasqües”.**
- *- **Estar més alegre que una missa amb orgue”.**
- *- **“L’alegria allarga la vida”.**
- *- **“Si necessites un bon metge, fia’t d’aquests tres: alegría, repòs i dieta moderada”.**

La Lasal·liana

Escuela Normal de Premià de Mar

H. Mariano Valdizán

Hace ya muchos años conocí un hecho realmente curioso que siempre me ha parecido sumamente interesante e incluso importante. Se trata de que nuestro Escolasticado de Premià de Mar (inaugurado en 1919), en los años 20 del siglo XX funcionó como “Escuela Normal Libre”, que incluso otorgaba títulos de “Maestro” de Primera Enseñanza; títulos que no pretendían figurar como tales en España, donde no serían reconocidos oficialmente; pero que sí que eran admitidos y reconocidos oficialmente en varias naciones hispanoamericanas, a las que iban destinados los escolásticos de Premià. Esos diplomas estaban avalados con las firmas de tres dirigentes del centro y el sello del mismo; y se añadían, para darles más autoridad, en este caso autoridad civil, las firmas del Alcalde y del Secretario del Ayuntamiento de Premià y el sello oficial correspondiente. Desconozco la fecha exacta en que se comenzó la expedición de dichos títulos docentes, pero el hecho duró, al menos, hasta el año 1934, es decir, hasta vísperas de la guerra. Considero que este curioso e importante hecho es totalmente desconocido entre nosotros.

Como es bien sabido, aquella casa de formación misionera fue fundada desde Francia (por Hermanos franceses y con ambiente francés, y, al comienzo, también con formandos galos); y fue establecida en vista al envío de personal docente a aquellas nuestras casas americanas, después de que el Instituto fue expulsado de Francia en 1904 y de que ya se había establecido de forma importante en aquellos países americanos.

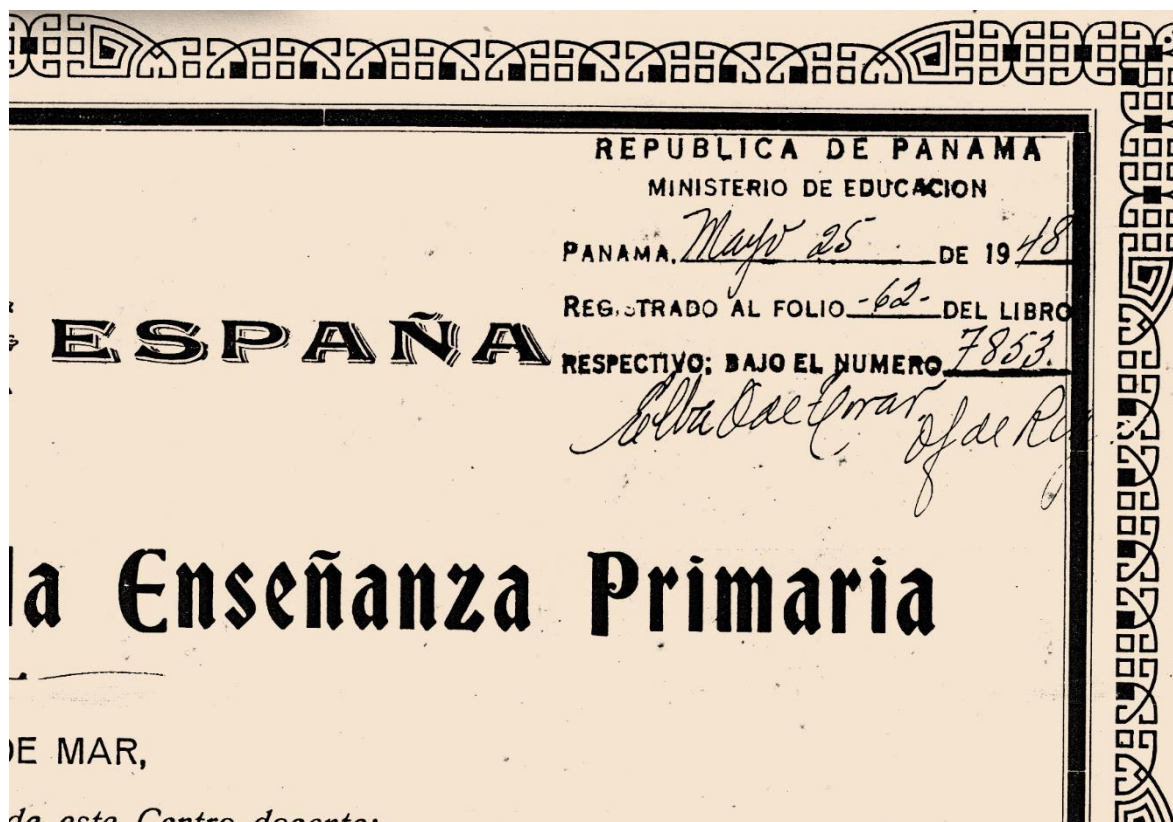
Los centros docentes no oficiales, “libres”, y expedidores de títulos académicos privados, tenían mucho más reconocimiento y efectividad en Francia y en otros países europeos que en España; aquí, en nuestro país,

exceptuando centros meramente eclesiásticos, como las Universidades Pontificias, apenas existieron centros docentes otorgantes de títulos académicos: las jesuíticas Universidad privada de Deusto y la Escuela Superior de Ingeniería del ICAI eran los dos centros más conocidos; pero sus títulos no eran reconocidos oficialmente en España; aunque socialmente eran muy valorados y, en la práctica, eran perfectamente aceptados, dado su gran prestigio.

Interesado por este tema durante mucho tiempo, al fin logré hacerme con uno de aquellos diplomas académicos, título docente de “Maestro para la Enseñanza Primaria”; y posterior y sucesivamente llegaron a mis manos otros dos de tales diplomas. Son tres títulos expedidos a nombre de (los Hermanos) Enrique Caballé (en 1927), Herminio Calleja (1934) y Jesús Delegido (no puede apreciarse la fecha, pero es anterior a 1931). Presento aquí reproducido el primero de esos documentos; los cuales, bien sea en su cara principal o bien al dorso, llevan debidamente inscritos los respectivos reconocimientos oficiales de los gobiernos de las naciones que los aceptaban; como puede verse en el otro gráfico aquí también reproducido, en el que se trata del documento relacionado con el Hº Herminio Calleja, con reconocimiento oficial otorgado por el Ministerio de Educación de la República de Panamá; y ocurre también que puede figurar, a la vez, el reconocimiento oficial de varias naciones, como en el caso del Hº Jesús Delegido, reconocido en Panamá y en Colombia.

En este aspecto, es claro que el Escolasticado de Premià se adelantó a los demás Escolasticados españoles, los cuales, medio siglo después, y en virtud de la nueva legislación docente, se convirtieron en Escuelas del Magisterio de la Iglesia, con reconocimiento oficial del Estado.

Repito que me parece un tema importante e interesantísimo para nosotros y para nuestra historia, del que no aparece mención en ninguna de las tres fundamentales publicaciones referentes a la historia del Instituto en España, tres obras eminentes de tres distinguidísimos autores, los Hermanos Anselmo Pablo (1928, en el Cincuentenario del Instituto en España; el autor era del Distrito de Madrid y está beatificado); Claudio Gabriel (1953, 75º Aniversario; su tesis doctoral; era del Distrito de Valladolid); y Saturnino Gallego (1978, Centenario; la obra más amplia y completa de las tres; del Distrito de Bilbao). Las dimensiones originales de los diplomas son 35x24 cms.

Fragmento del Diploma con el reconocimiento de la República de Panamá.
Es un detalle de un diploma semejante de otro Hermano, que es el Hermano Hermino Calleja.

TESTIMONI DE SOLIDARITAT LASAL-LIANA

GERMANS DEL SAGRAT COR DE CAMBRILS 1907

HECATOMBE FERROVIÀRIA A LA RIERA DE RIUDECANYES

Actuació dels Germans de l'Escola de Cambrils

La Casa del Sagrat Cor de Cambrils té una llarga història lasal-liana certament interessant. Furgant els Arxius, que dirigeix el G. Jesús Borràs, trobem uns retalls del DIARI DE REUS (27 novembre 1907) i del NOTICIERO UNIVERSAL (6 de desembre 1907) que ens mostren un exemple de solidaritat cristiana dels Germans i dels Novicis Menors de la Casa del Sagrat Cor de Cambrils, que val la pena ser coneguts. A l'Escola s'obrí el 1900 i el Noviciat Menor el 1905, cohabitant tots en el mateix edifici.

Aportació del G. Jesús Borràs i Coca, tret dels Arxius

Una horrorosa catàstrofe va passar el 25 de novembre de 1907 a la línia del tren de València, entre Cambrils i Hospitalet de l'Infant, concretament a la Riera de Riudecanyes. L'aspecte que presentava aquell lloc era desolador. Arreu s'hi veien pilots d'escombraries i els dos vagons de primera classe estaven convertits en petites estelles. Semblava impossible la força de velocitat, doncs el pont on va passar l'accident només tenia entre 4 i 5 metres d'altura. Sobre el pont només hi quedava un vagó de tercera classe fent estelles en la seva part anterior. A l'altre part del pont s'hi trobava la locomotora amb les rodes enfonsades a terra i el furgó en bastant mal estat. El mur de contenció quedà tenyit de sang de les víctimes. Hi hagué nombrosos cadàvers i ferits. Els Germans es

prestaren amb tota generositat a ajudar i socórrer els ferits des del primer moment.

ELS GERMANS ES PRESTAREN GENEROSAMENT PER A SERVEIS D'AUXILI

Els ferits foren traslladats per ambulàncies a diferents hospitals i a Cambrils: dos foren allotjats a la casa de l'alcalde. D'altres dos ferits havien de ser acollits a la nostra casa del Sagrat Cor, però un d'ells morí en el trajecte; per tant, només n'ingressà un, Antoni Roig Carbonell de 35 anys, de Barcelona, que residí a la casa fins el 27 de gener, quan fou donat d'alta. El funeral pels 22 difunts es tingué a la nostra capella del Sagrat Cor. Segons el Diari de Reus: *"Els Germans de les Escoles Cristianes, amb un altruisme de tot elogi, foren els primers en prestar tota classe d'auxilis i també el veïnat de Cambrils, cadascú segons llurs possibilitats posaren llur contribució"*.

L'accident tingué ressò a tot Espanya i en les autoritats civils i eclesiàstiques. En l'express de València arribà a Cambrils el Sr. Mauricio Elgorriaga, delegat i ajudant del rei Alfons XIII, amb la finalitat

de visitar els ferits de la catàstrofe de Riudecanyes. *“Esperaven el delegat de S. M. l'alcalde i altres autoritats civils i militars, el G. Miguel Provincial dels Germans de les Escoles Cristianes, el Director i el Sotsdirector del Noviciat Menor de l'esmentada Congregació religiosa. Es dirigiren a la Casa del Sagrat Cor per visitar els ferits. Formaven la comitiva que acompanyava al Sr. Elgorriaga, el governador de Tarragona, el tinent de la Guàrdia civil, el reverend Germà Miguel Provincial, els Srs. Salvador Samà, D. Joan Alonso enginyer d'obres públiques, D. Bartomeu Ferrer Bittini secretari particular del marquès de Marianao i D. Tomàs Cuchi metge de la Companyia del Nord. Decididament visitaren els malalts aportant-los consol i els millors desigs de curació”.*

Segons el Noticiero Universal del 6 de desembre 1907: *“Formats en el pati de la Casa del Sagrat Cor esperaven el delegat reial infinitat de novicis menors. El Provincial dels Germans de les Escoles Cristianes, amb eloqüent frase, feu un esbós de la missió a la que aspiraven aquells abnegats joves.*

Un dels novicis feu lectura a un raonat discurs de salutació afectuosa al delegat del Rei, en el que pintava a grans trets l'horrible catàstrofe, expressant amb un esperit de caritat

exemplar que, tot estan satisfets dels auxilis que havien pogut prestar als ferits, sentint no haver pogut fer més.

“L'honra que S. M. el rei avui dispensa a aquest poble diu molt en favor de la seva preocupació pels súbdits. En saber-se la catàstrofe que cobrí de dol les nostres rialleres costes, tota la població de Cambrils es mogué com un sol home per anar en auxili dels seus germans. La premsa que tot ho divulga, ha donat popularitat a aquest acte de caritat cristiana i filantropia social. Gustosos ens prestem, Excel·lentíssim Senyor, al compliment de tan sagrat deute al costat de les autoritats d'aquesta vila amb la guàrdia civil, junt amb el zelós clergat de la Parròquia i conjuntament amb multitud de veïns, tots amb el sentiment de no haver pogut fer més en favor dels ferits.

“Digneu-vos, Excel·lentíssim Senyor, dir a S. M. el Rei que els humils Germans de les Escoles Cristianes, units al poble de Cambrils, es consideren molt joiosos i altament honorats al posar en mans de Vostra Excel·lència el tribut del seu agraïment al delegar-vos S. M., Excel·lentíssim Senyor, per portar als ferits el bàlsam del consol i a tota la població la paraula afectuosa que conforta, la visita afectuosa que reanima; paraula i visita tant més de confortació i de reanimació quan ve de més alt.

“Agraïts els Germans de les Escoles Cristianes per la part que ens toca, doncs veuen honorada la seva humil morada per Sa Excel·lència que ve a visitar a D. Antoni Roig, víctima de l'accident ferroviari, posem als vostres peus, excel·lentíssim Senyor, el tribut de fidelitat, adhesió, amor i respecte vers la persona de D. Alfons XIII, com als seus més fidels i lleials súbdits”.

El delegat del Rei va respondre a aquestes paraules adreçant-se al G. Miguel Visitador: *“En nom de S. M. el Rei, agraeixo a vostè, com també als seus digníssims Germans, tot el que van fer el dia del desastre en pro de les víctimes i les cures que tan generosament prodiguen als malalts que han tingut a bé d'acollir i guardar a casa seva. Manin tot el que els plagui doncs mereixen tot agraïment i diré a S. M. que té aquí un planter de fidels i lleials súbdits. Transmetré al Rei l'entusiasta acollida dispensada i les mostres d'adhesió al jove Monarca, que es preocupa de la felicitats de tots els espanyols”.*

També el Sr. Arquebisbe de Tarragona Tomàs Costa i Fornaguera expressà la seva admiració i reconeixement a l'actitud dels Germans i personal de la Casa del Sagrat Cot; igualment l'Alcalde que s'excedí en lloances de gratitud.

Al habla con el H. Gumersindo Maestro

Publicación de PAX

Buenos días, H. Gumersindo. PAX desea entrevistarte para conocer algo de tu vida y de tus experiencias a lo largo de tus 90 años.

Con sumo gusto a vuestra disposición.

¿Podrías hablarnos de tus orígenes familiares?

Soy Gumersindo Maestro Matilla hijo de Santiago y Leonor. Nací en Villares de Órbigo (León) el 29 de septiembre de 1927. El pueblo es pequeño y dedicado a la agricultura, en especial a la verdura. Por tanto he llegado a los 90 años. Soy el mayor de tres hermanos, dos son mujeres, Manuela y Aurelia con una diferencia de 3 y 4 años. Mi infancia fue muy normal como cualquier niño del pueblo, aunque un poco juguetón y travieso. El Hno. José Antonio Panero lo puede confirmar.

Mi padre era empleado de correos. Cierta día se olvidó de llevar al Sr. Maestro la correspondencia. Fui yo a llevarla y no sé qué vio en mí, y me dijo, que a partir de entonces fuese todos los días. Yo aprovechaba para llevarle el periódico. En la escuela fácilmente me defendí con los números y las letras.

Los padres del H. Gumersindo con su hermana Terciaria de la Divina Pastora

Mi ida a Cambrils fue provocada por el Hno. Esteban Pérez, hijo del pueblo. Durante el tiempo de la guerra estuvo destinado a Palestina. Sus padres ya mayores tenían dificultad para escribirle. Mi madre era pariente de ellos y al llevarle las cartas me pedían que se las leyera y más tarde que se las escribiera. Con mucho gusto cumplí el encargo.

Terminada su estancia en Palestina el H. Esteban regresó al pueblo para visitar a sus padres. Tuvo interés por conocer quién le escribía las cartas. Me vino a visitar y después de una

larga conversación me preguntó si quería estudiar y le contesté que sí ya que el trabajo de la tierra no me gustaba. Se marchó a Barcelona y poco a poco fue concretando mi ingreso en Cambrils.

En su visita al pueblo del Hno. Miguel Domínguez, aún de soldado, aprovechó para acompañarme a Cambrils, junto con otro del pueblo. Salíamos del pueblo el día 23 de agosto de 1939. El viaje fue largo, los trenes eran escasos y muy lentos. Después de muchas peripecias, llegamos a la Casa del Sagrat Cor de Cambrils el día 25 de agosto del 1939. Fuimos muy cordialmente recibidos por los Hermanos Alfonso Benildo (Dionisio García) y Marcos Alonso. Poco después nos recibió el Hno. Director Clemente, que nos presentó a los que serían nuestros compañeros. Después de unos días de convivencia quedé gratamente sorprendido de la buena convivencia entre todos los Novicios Menores a pesar de la diferencia de edad, pues los había ya mayorcitos a causa de la guerra.

Visita de la madre y familiares a Cambrils

Pasamos en la Casa del Sagrat Cor de Cambrils algo más de un año. Seguíamos las clases con toda normalidad. El ambiente era muy bueno y se notaba en toda la casa. Nos tocó adecentar la casa a causa de las consecuencias que dejó la guerra.

Sobrinos del H. Gumersindo

Pasado un año, poco más o menos, nos prepararon para el traslado a la Casa San José en la víspera de la Inmaculada. La vida cambió por completo. El número del personal mucho mayor y el reglamento tuvo que adaptarse a la casa. Poco a poco nos acostumbramos y la estancia se hizo muy agradable.

Pasé unos años muy felices. El estudio y los trabajos me hicieron la estancia muy corta. Pasé por las diferentes clases, me ocupé de un sinfín de empleos, encargado de legumbres, jefe de monaguillos... hasta llegué a ser el más antiguo, cargo que llevaba muchos deberes y algunos beneficios. Muchas cosas y anécdotas podría contar, pero eso no tiene mucha importancia, todos las tenemos.

Mis Profesores durante mi estancia en el Noviciado Menor fueron, los Hnos. Ireneo Clemente Director, Carlos Juan Subdirector (Joan Casadesús), Conrado Domingo (Conrad Rovira), Leovigildo (Benigno Román), Anastasio Bravo... Para todos ellos mi más sincero agradecimiento.

Y luego pasaste al Noviciado

Pasé al Noviciado el primero de julio de 1943 (Postulantado), fiesta de la Preciosísima Sangre. ¡Qué ilusión era la mía y la del resto de compañeros! Difícil de explicar. Formábamos el grupo 32 jóvenes llenos de ilusión y buena voluntad. Nos recibió con todo cariño el Hno. Director Arcadio Ramón y el Subdirector Alfredo Carlos (Pere Farrés), y el Hno. Cecilio José (Josep Gironès) como Catequista. Todos ellos cumplieron su misión a la perfección.

Fue un año muy feliz y tranquilo. El trabajo propio del Noviciado: oración, trabajo manual y sobre todo trabajo personal. El buen ambiente favorecía el trabajo. Nos encontramos con dos tandas la del Santísimo Rosario a punto de acabar y la de San José con la que convivimos seis meses.

Tomamos el Hábito el 7 de septiembre de 1943, fiesta de la Natividad de la Virgen. Fue para todos un día memorable después de tanto tiempo esperado. Me impusieron el nombre de Celestino Andrés. Fue mi padrino el Hno. Esteban Pérez mi preparador para el ingreso en Cambrils.

Y siguiendo... vino el Escolasticado

Terminado el Noviciado, pasamos al Escolasticado el 9 de agosto de 1944. Nos recibieron los Hnos. Amadeo Ángel (Joaquim Raüll) Director, Agustín José (Josep Jofresa) Subdirector y los Hermanos Adriano Juan (Joan Collell) y Amadeo Pablo (Pablo Pérez) como Profesores. Pocos días después de nuestra llegada empezó el despido de los que salían para empezar su apostolado en las diferentes Comunidades del Distrito.

Los recién llegados nos preparamos para hacer el Ingreso y Primero de Bachillerato. Los resultados fueron buenos. Se nos distribuyeron las clases para preparar los exámenes de septiembre de 3º y 4º. Sin conocer los resultados, fui llamado al despacho del Director, que me comunicó mi destino a Monreal del Campo. Me hubiera gustado seguir estudiando para avanzar en mi formación. La estancia en el Escolasticado, me fue muy provechosa en todos los aspectos tanto en el ámbito espiritual como en el de formación. El tiempo transcurrió rápidamente.

El siguiente día acompañado por un Hermano de Teruel emprendí mi viaje destino a mi nueva Comunidad de Monreal del Campo, por una ventana tuve que subir al tren y ocupar el lugar que un Hermano de Tarragona me reservaba. Llegamos sin más novedades a Teruel. Después de saludar a los Hermanos y pasar con ellos un buen rato, tomé el famoso "CHISPA" hasta Monreal del Campo.

Y ya estás ejerciendo la misión

Familiares religiosos del pueblo

Mi primera comunidad fue **Monreal del Campo** durante tres años, de 1945 a 1948. Al llegar me encontré que no había nadie en el Colegio. Se me comunicó que el Director había ido a visitar a una familia, que el día anterior le habían amputado un pie. Poco después y junto con el Hno. Andrés Efrén (Victoriano Temprado) fuimos a la casa de la familia y pude saludar al Director. De regreso a la Comunidad y después de una succulenta cena en honor del recién llegado, nos retiramos a descansar.

Al día siguiente y después de unos buenos consejos del Director y del Hno. Andrés Efrén empezó mi trabajo. Me encaminé con todo entusiasmo a la clase. Me encontré con unos 90 niños en compañía de mi sustituto. Me dio unos buenos consejos y quedé solo ante el peligro. El curso siguió con toda normalidad. Incluso aumentamos el número de alumnos llegando hasta los 103. Estuve muy contento por su disciplina y aplicación.

El Hno. Director Urbano León (León Ferrer) se preocupó mucho por mi salud. Me obligaba a comer aún sin ganas. Se notó ya que al mes ya había aumentado de peso.

Después de dos años nos cambiaron al Hno. Director Urbano León. Lo remplazó el Hno. Benedicto Lorenzo (Lorenzo Lidón) que llegaba de Bonanova muy ilusionado. Su trabajo fue muy positivo. Trabajó mucho para poner en regla las posesiones que tenía la Comunidad en el pueblo. Yo me sentí muy bien en su compañía. Estuve un año con él.

En 1948 fui cambiado de comunidad y lo sentí mucho. Me había acostumbrado a aquella gente algo dura pero muy atenta. Un buen grupo de alumnos me acompañaron hasta la estación.

Y luego otros destinos por aquello de que “a cualquier lugar a que sea enviado...”

Pues fui enviado a **Bonanova** durante 14 años, de 1948 a 1962, y me representó un duro golpe el hecho de pasar de una Comunidad pequeña a otra muy numerosa. Fui recibido por el Hno. Bernabé Andrés (Jaume Riera), Director y el resto de la Comunidad compuesta por un gran número de Hermanos compañeros de formación. Fui destinado a la 3ª División al mando del H. Adriano Alfonso (Ramon Farré). Fue mi compañero el Hno. Valentín Vilana. El curso fue algo complicado hasta que me aclimaté al estilo del Colegio.

Comida de profesión perpetua en Bonanova

Los años fueron pasando raudos y yo con ellos. Pasé luego a la 2ª División al mando del Hno. Andrés José (Josep Creus), donde desempeñé, además de la clase, generalmente de los internos, otros sencillos trabajos en bien de la sección.

Me encargué de postulación para el DOMUND, Sagrada Familia y alguna otra cosa.

Llevé en compañía de otros Hermanos en especial del Hno. Joaquín Morató, la Banda Bonanova que tanto relieve dio al Colegio con sus actuaciones dentro y fuera del Colegio.

Dentro de los grandes acontecimientos que pude disfrutar recordaría mi profesión Perpetua el 9 de julio de 1952, la ampliación del Colegio con todas sus consecuencias, buenas y no tanto, el Congreso Eucarístico de Barcelona en 1952,

donde el Colegio tuvo una gran participación, el Tricentenario de La Salle, la asistencia a la representación de la Passió d'Olesa de Montserrat, sólo para el Colegio, las fiestas de la 2ª División etc... Los últimos años, los pasé como encargado de la Escuela Gratuita del Colegio sin dejar de participar en lo del Colegio.

El trabajo era mucho más tranquilo, los alumnos sencillos pero muy aplicados. Pasé unos años muy felices y tranquilos acompañado por excelentes compañeros Hermanos y profesores. El Hno. Salvador Fargas, puede dar fe.

Y después de Bonanova ¿a dónde te llevó la obediencia?

Después de mi larga estancia en Bonanova, fui destinado a la nueva Comunidad del **Port** durante seis años,

Hermanos fundadores de Nuestra Señora del Port

de 1962 a 1968. Si traumática fue mi llegada a otras Comunidades la del Port fue mucho mayor. Unos días antes de tomar posesión, fuimos con el Hno. Esteban Pérez y el Hno. Julio Javier (Benedicto de la Peña) a visitar la casa. Llegamos en coche prestado por Bonanova. La impresión que nos llevamos, fue tétrica. Nos encontramos en el patio unos 300 niños que nos miraban muy extrañados. Su indumentaria era muy pobre. El que llevaba pantalones, carecía de calzoncillos. Al cinto llevaban colgado el plato que usarían para comer. En fin un auténtico desastre.

Pocos días después fuimos la Comunidad, Hno. Esteban Pérez, Director, yo como Subdirector, Julio Javier como Prefecto, y los Hnos. Fernando Soto y Francisco Fuertes. El primer año fue muy duro, hasta que llegamos a conquistar la confianza de los alumnos. No sabían qué era una clase, etc... Se organizaron las clases y se solicitó autorización para que los estudios tuviesen valor académico, se puso un horario propio para ellos. Logramos llegar a tener un Colegio normal y corriente.

Las vacaciones hacíamos lo posible para que las transcurrieran lo mejor posible. Las del verano los llevábamos de colonias para pasar unos días fuera del Colegio. Conseguimos un INTERNADO, normal.

Además de los alumnos, había un grupo de Residentes. Jóvenes en edad de trabajar que cada día, se desplazaban a sus trabajos. También nos dieron algunos disgustos y muchas alegrías. Muchas cosas más, les podría contar pero... se necesitaría toda una revista.

Pasé 6 años muy contento y ocupado. Ver el progreso de aquellos niños tan necesitados, nos espoleaba en el trabajo. Estando de colonias en Sant Martí Seseuoles recibí la noticia de mi traslado.

Se había cumplido el contrato de 6 años con el Ayuntamiento de Barcelona, que tan bien se portó durante nuestra estancia (el contrato se renovó unos años más).

Y continuación le siguió...

Sant Feliu de Guíxols durante un año solamente, 1968-1969. Era la comunidad más pobre en cuanto a edificio en la que había estado. Fui recibido por el Hno. Antonio Vilarrasa Director. El Hno. Antonio Fuertes, Joan Ritz y Jacinto Talavera.

Se me encomendó el 3º de Bto. Lo pasé muy bien y muy contento. El ambiente de la Comunidad era muy bueno. Mi estancia fue muy corta. Duró sólo un año. Desempeñaba la función de Subdirector, se nos había

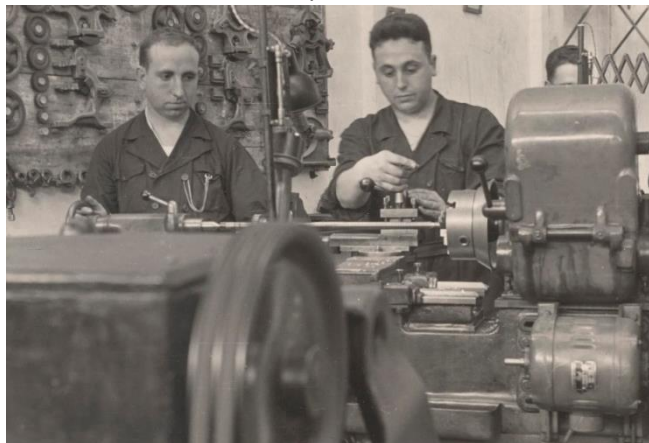
comunicado que se pensaba en el cierre del Colegio dado su mal estado. La villa, se enteró, y empezó a organizar una colecta entre los amigos y conocidos de la villa. Se recogió una cantidad respetable para aquel tiempo. La Dirección del Distrito no desistió del cierre. Fuimos llamados al Consejo de Distrito y después de una gran discusión, el Provincial, me comunicó mi cambio. Poco pude hacer en un sitio que me había encontrado muy bien.

Seguidamente fui destinado como Subdirector al Aspirantado Medio en la Casa Sant Josep durante dos años, 1969-1971. Me encontré con el Hno. Santiago Peribáñez como Director, Carlos Andrade, Juanjo Tamburini y Salvador Maluquer y Joan Carles Vázquez. Fueron dos años en donde aprendí mucho con alumnos de tan buen paño, obedientes, dóciles y disciplinados.

Se me permitió pasar por primera vez las Fiesta Navideñas en familia con motivo de acompañar a los Aspirantes a sus casas. Guardo muy buen recuerdo de todos ellos. Posteriormente alguno ha sido compañero mío en alguna Comunidad.

Y luego a Mollerussa

De Cambrils, fui destinado a **Mollerussa** durante siete años, de 1971 a 1978. Me recibió el Hno. Emilio Fernández Director. Componía la Comunidad el Hno. Martí Salvador, veterano, el Hno. Miguel Fernández,

Aprendizaje en Formación profesional

encargado de la Profesional, el Hno. Domingo Blanco, que fue cambiado sin empezar el curso. Lo reemplazó el Hno. Antonio García. Nos entendíamos muy bien. No nos faltaba trabajo. El Colegio tenía EGB, dos cursos de Profesional y hasta 6º de Bto. No faltaba trabajo, suerte del Profesorado que no miraba las horas.

Yo fui destinado a la Profesional. Con el Hno. Emilio Fernández, después de mucho viajar por la comarca, conseguimos que los Alcaldes nos ayudaran a declarar el Colegio de INTERÉS COMARCAL, cosa que contribuyó a un aumento de alumnado. Permanecí con mucho trabajo, pero muy contento. Guardo un inmejorable recuerdo del pueblo. El día de Sant

Joan, una llamada del Hno. Àngel Cirera, Visitador, me anunció el cambio, cosa que realicé pocos días después.

A dónde?

A **Premià de Mar** durante 16 años, 1978 a 1994. Fui allí con gran ilusión. Por primera vez me acercaba al Mediterráneo que no había visto nunca tan cerca desde mi llegada a Cambrils. Me recibió, el Hno. Luis Olivé Director, el Hno. Jesús Linares, Hno. Carlos (Federico Gil) como Cordinador y los Hnos. Epifanio Ruiz, Ramon Ferré y Antoni Estivill. Me dieron la clase de 8º de EGB que regenté, hasta mi siguiente traslado. Guardo un gran recuerdo de la preparación que se hizo, con motivo de la Canonización del Hno. Miguel Febres Cordero. Todo el personal, Comunidad, Profesorado, Antiguos Alumnos, se esmeraron en su preparación. Asistió un buen número a la Peregrinación a Roma.

La comunidad de Premià de Mar

Tuve unos cuantos Directores de los que guardo un excelente recuerdo por todas sus atenciones. Estaba disfrutando en la Comunidad, pero la obediencia manda...

Y ahora...

En **Manresa** desde 1994. En principio fue por un solo año, pero voy siguiendo hasta 23 años por el momento. Estaba de Director de la Comunidad el Hno. Josep Maria Sans acompañado de los Hnos. Antoni Vallejo, Antoni Salgado, Juan Casas y Miquel Chimenos.

Mi primera comunidad de Manresa

Se me encomendaron las clases de 7º y 8º de EGB. Me fue muy bien, pues eran las clases que ya daba en Premià de Mar, pero duró poco. Me llegó la jubilación y tuve que dejar la enseñanza oficial.

Me dediqué a las clases de los pequeños acompañándoles con los ordenadores, lectura eficaz, y en los más retrasados, etc. La Coordinadora, Sra. Carme Bosch, se encargaba de que no me faltase trabajo. El resto del tiempo, lo empleaba y lo sigo haciendo en esos trabajos y empleos que hay en todas nuestras Comunidades.

Estoy muy agradecido a Hermanos, Profesores y demás componentes del Colegio por todas sus atenciones y muestras de afecto que tienen con mi persona.

Agradezco al Señor la larga vida que me ha concedido con buena salud

donde he podido trabajar en las misiones que la obediencia me ha confiado.

Gracias Señor, gracias. Si volviese a nacer, Hno. de La Salle sería.

Agradecido a ti, H. Gumersindo por tu disponibilidad y buen servicio al Instituto y al Distrito.

Retiro de 20 días en Bonanova

El CELTE en París

Els nostres estimats Germans nonagenaris

G. Ramon Font i Serra

Quan aquest PAX arribi a les nostres mans hi haurà a les dues zones de Catalunya, si no m'he descomptat, setze Germans amb noranta i més anys i dos que els compliran durant el 2018. Déu n'hi do!

Cal donar gràcies al bon Déu per aquestes vides tan llargues, riques i plenes i agrair-los tot el bé que han realitzat i encara realitzen, perquè mentre hi ha vida hi ha esperança. Tot el nostre reconeixement envers ells. Quins són aquests Germans seguint l'ordre cronològic de naixement?

Severino Blanco, Laurentino Fernández, Valentí Vilana, Lorenzo Alvarez, Pedro Lancis, José Antonio Panero, Isidre Aloy, Joaquim Horta, Mateo Esteban, Luis Ozalla, Ramon Grau, Federico Gil, Alnoth Alemán, Gumersindo Maestro, Antonio Martínez i Antoni Molinos. En faran noranta ben aviat, el temps vola... Santiago Temprado i Joaquim Morató.

Seria bonic dir alguna cosa de tots ells, però seria molt llarg i potser em faria pesadet... Em limitaré a aquells Germans amb els quals he conviscut o hi he tingut més relació que són quasi bé tots.

El primer que vaig conèixer va ser el **G. Pedro Lancis** a Manlleu l'any 1954. Era el tutor del 4t. Grau. Vigilava els dormitoris. Serios però amable alhora. Un dels seus alumnes es deia Cusidó de cognom, era intern i el portava pel carrer de l'amargura...

“En la vida comunitària té un lloc important la cura dels ancians i dels malalts, especialment en un moment com aquest... Les cures sol·lícites que mereixen no es basen únicament en un deure de caritat i de reconeixement, sinó que manifesten també la convicció que llur testimoni és de gran ajut a l'Església i als Instituts i que llur missió continua sent vàlida i meritòria” (Vita consecrata 44).

El **G. Valentí Vilana** va ser el meu Prefecte a La Salle Bonanova durant dos cursos: 1964-1966. Home bo, tranquil, equànime, ordenat, entregat... Ho tenia tot previst i controlat. D'ell vaig aprendre molt. L'any 1966 va anar cap a Berga on va ser el Director durant sis anys.

El **G. Isidre Aloy** va ser el meu professor a l'Escolasticat. Una gran persona, un gran músic i un gran savi explicant, però jo, un gran burro que no entenia res de res... Mai un crit, sempre ajuda i estimació.

Al **G. Joaquim Horta** el vaig conèixer quan estava a Comtal i ell treballava a la Llibreria Bruño. Entregat a la feina, amunt i avall amb la camioneta sempre somrient, feliç i content.

Què dir del **G. José Antonio Panero**? La nostra amistat va començar a La Salle Barceloneta el curs 1963-1964. Cada diumenge fèiem el sopar. Sempre el mateix menú: patates fregides i truita... Encarregat de la impremta, classes... no parava... Reia i feia riure molt!

Recordar el **G. Mateo Esteban**, és recordar un home entregat, treballador i estudiós. A la sala de comunitat de la Bonanova se'l veia sempre amb els colzes damunt la taula, les mans al cap i estudiant hores i hores...

Vaig conviure amb el **G. Luis Ozalla** a Roma. Era l'encarregat de "la posta". Servicial, acollidor, alegre, dinàmic...

El **G. Ramon Grau** va ser el meu Director a Bonanova, Comtal i Reus i el meu Provincial. Sempre atent i acollidor, dinàmic i divertit, treballador, creatiu... Home bo i generós, em vaig sentir i em sento estimat per ell.

A Mollerussa i Premià de Mar vaig conviure amb el **G. Gumersindo Maestro**. Un Germà que ha viscut i viu alegre, acollidor, ple d'il·lusions, optimista i molt treballador. És impagable el somriure amb el que m'obsequia cada vegada que ens veiem...

“L'edat o les xacres poden imposar als Germans una disminució en el ritme de treball. Motivats per la fe i el zel, busquen una forma adaptada al seu ministeri, com a resposta a la nova crida de Déu. En aquest cas són sostinguts pels Germans de la seva comunitat i pels seus Superiors” (Regla 18,3).

Vuit anys a Montcada amb el **G.**

Alnoth Alemán. Alguns li dèiem "el poeta". Una mica si que ho és, encara que "els números" eren la seva gran ocupació, passió i diversió... juntament amb el cotxe... Gaudia explicant historietes i batalletes...

El **G. Antoni Molinos** va estar molts anys a la comunitat de la Llibreria Bruño. Allà el vaig conèixer més directament. Sempre darrere el taulell, atenent a la gent amb un gran i generós somriure, ple de bondat i un gran "manetes" a l'igual que el seu enyorat cosí el G. Salvador Coma.

No he conviscut amb el **G. Laurentino (Guillermo) Fernández** però ara som veïns i ens veiem sovint. Al Punt Diari del dia 20 d'agost de 2017 hi ha una bonica crònica signada pel periodista Joan Ribas on es parla d'ell i de la seva extensa i bonica activitat educativa i esportiva a La Salle Girona durant més de trenta anys.

La crònica acaba així: "Persones humils com ell varen forjar el caràcter i la voluntat d'unes generacions que amb molt esforç després restaurarien i aixecarien la ciutat actual." Bonic reconeixement! L'enhorabona G. Guillermo!

Encara no els té, però en farà noranta el proper juliol el **G. Santiago Temprado**. Vaig conviure amb ell un curs a La Salle Gràcia quan l'acabaven de nomenar Director. Quin dinamisme i moviment, quanta energia...

El vuit del vuit del divuit el **G. Joaquim Morató** complirà noranta anys. El més jove de la colla...

Va ser Director meu a La Salle Bonanova, Provincial i sempre bon amic! Dinàmic, emprenedor, treballador, servicial, creatiu i sempre actiu i encara ho està... En un moment determinat va confiar en mi i em va fer sentir útil. Moltes gràcies G. Joaquim!

A tots ells un sentit agraïment, una cordial salutació i abraçada que faig extensiva evidentment als Germans Severino Blanco, Lorenzo Álvarez, Federico Gil i Antonio Martínez.

Que tots nosaltres seguint l'exemple que ens donen tinguem també llarga vida al servei del bon Déu i de La Salle!

Això és el que desitjo per a tots!

"La postverdad tan de moda es menos nueva de lo que parece"

José I. González Faus sj: "La postverdad es el último golpe de gracia dado a nuestra razón occidental"

"Quizás hay otro acercamiento a lo real distinto del ser, y más importante que éste"

En nombre de la libertad de expresión tengo derecho a decirte que eres un hijo de puta (sobre todo si eres cristiano); y si por eso tú me llamas maleducado o acudes al juez, pediré que anulen tu demanda porque "incita al odio"...

José Ignacio González Faus, sj

Esa postverdad que se ha puesto tan de moda, **es menos nueva de lo que parece**: Kant ya enseñó que nuestro conocimiento no accede a la realidad; pero lo dijo con palabrotas tan raras (como *noúmeno* y *"Anschauungsvermögen"*), que casi nadie se enteró. También Nietzsche habló de la no-verdad como condición de vida y de que la tarea del filósofo es "crear valores". Luego, el poeta nos dijo que "nada es verdad ni mentira", que "las cosas son del

color del cristal con que se las mira".

Y no sólo el color: ahora viene la física cuántica y nos dice que las cosas dejan de ser lo que son en cuanto las miramos o nos aproximamos a ellas. O sea que filosofía, poesía y ciencia se acercan bastante.

¿Significa esto que, al acabarse la verdad, **no hay más absoluto que "mi opinión"** (ni siquiera "mi verdad", como diría Machado)? Así parece, vista esa forma de conducta que se ha convertido en pauta casi universal: en nombre de la libertad de expresión tengo derecho a decirte que eres un hijo de puta (sobre todo si eres cristiano); y si por eso tú me llamas maleducado o acudes al juez, pediré que anulen tu demanda porque "incita al odio"...

¿Justifica la postverdad ese tipo de conductas? Creo que no. La postverdad es más bien el último golpe de gracia dado a nuestra razón occidental, y puede significar la muerte del logos griego con el que el hombre creía acercarse y apresar la realidad.

¿Significa esto que **nos hemos quedado ciegos**? Juan de la Cruz diría que no: quiere decir sólo que nos quedamos "en la noche"; pero aún podemos caminar con "otra luz y guía" que arde en el corazón. Es decir: quizás hay otro acercamiento a lo real distinto del ser, y más importante que éste.

Hace casi dos siglos **H. Lotze** acuñó una frase famosa: "los valores no son, valen". Recuerdo cómo irritaba esa frase a mi profesor de metafísica: "¿cómo puede valer, algo que es nada?" Pero quizá Lotze quería decir otra cosa: que **tenemos más acceso al valer de los valores que al ser de las cosas**, y nuestro mejor acceso a la realidad es más valoral que ontológico.

Esa otra forma de acceso a lo real, no es griega sino bíblica. El vocablo griego que traducimos como verdad (alêtheia) significa, tomado etimológicamente, desnudamiento, desvelamiento. Mientras que la palabra hebrea (emeth) significa veracidad, autenticidad, lealtad. Esa diferencia de enfoques tiene mucho que ver con el acceso a lo real: si alguien desnuda o posee una mujer a la fuerza, lo normal es que ella no se le entregue. Si es ella la que se desnuda libremente, entonces sí que habrá entrega.

Eso tiene mucho que ver con lo de la postverdad: **la forma occidental de conocimiento tiene algo de violación**; en cambio en hebreo, un significado primario del verbo conocer es la relación sexual: sólo un judío (Marc Alain Ouaknin) pudo escribir un libro titulado "Elogio de la caricia" que no es un tratado de relaciones amorosas sino... ¡una teoría del conocimiento!

Todo eso necesitará más de dos matices y distinciones, porque es evidente que la razón griega ha dado origen a la técnica, a la que tanto debemos, aunque es también innegable que la tecnocracia es hoy uno de nuestros factores más deshumanizadores y, además, se está cargando el planeta a pasos agigantados.

Pero puestos esos matices, sigue en pie una conclusión decisiva: hay otra forma de acceso a la realidad que tiene que ver no con el Logos (razón o palabra) griego, sino con el Dabar hebreo que traducimos también como palabra, pero que tiene el sentido de **entrega y acción**. Cuando el prólogo del cuarto evangelio quiere definir lo que se nos ha dado por Jesucristo, lo llama "la verdad como don gratuito", (charis kai aletheia según la traducción de mi colega O. Tuñí). Y en ese evangelio que habla tanto de la verdad ("la verdad os hará libres" etc.), **verdad significa propiamente el amor de Dios revelado en Cristo**.

Aquí encuentra su lugar la famosa tesis de K. Marx: "hasta ahora los filósofos han interpretado el mundo; lo que interesa es transformarlo". Lo cual, otra vez, necesitará algún matiz pues no se puede transformar sin una mínima interpretación, so pena de que, en vez de transformar, estropeemos más; pero es válido como crítica de la opresora razón occidental. Por eso me encanta, eso en castellano y catalán, el uso de la palabra "bien" como superlativo: decir que algo es "bien grande" o bien bonito tiene un matiz cualitativo cariñoso, distinto del mero ser "muy grande" que sólo suena cuantitativo.

También se comprende desde aquí **la tesis de Simone Weil:** no habrá un mundo respetuoso con los derechos humanos, mientras no haya una Declaración de los deberes humanos. Podemos titularla mejor: Declaración de los caminos (o de los valores) humanos. Pero sin ella, los derechos humanos seguirán siendo lo que son casi siempre hoy: un arma para exigir a los demás cómo quiero que me traten, pero no un aviso de cómo debo tratarlos yo. Y desaparecerá aquella frase famosa, meollo del espíritu democrático: "aborrezco lo que Ud. está diciendo; pero daría mi vida para que pueda seguir diciéndolo"...

Por eso no estaría mal que, después de tanto criticar una particular "homofobia", comenzáramos a **denunciar toda heterofobia**.

El Doctor Juan de La Salle y de Moët, es un humanista en el arte de las artes», como ha sido llamada la educación, que pone los Principios, como fundamento y origen de sus escuelas. Los cuales son vividos por su propia experiencia como niño, como alumno y como educador y formador de los Maestros. Para él, un principio es una idea, con carácter teórico, que convertimos en norma, con carácter práctico, de nuestras acciones. Un principio es una ley o regla que se cumple o debe seguirse con cierto propósito, como consecuencia necesaria de algo o con el fin de lograr un objetivo. Es preciso dominar algunos. Los Principios son como faros que iluminan el horizonte lejano. Son evidentes por sí mismos. Son Principios pedagógicos, sin suponer que baste aplicar una bonita teoría para obtener seguros resultados.

Etimológicamente *principio* deriva del latín *principium*, comienzo, primera parte, parte principal a su vez derivado de *prim-* primero, en primer lugar y *cap(i)-* tomar, coger, agarrar, por lo que literalmente *principium* es lo que se toma en primer lugar. Se pueden llamar principios a los valores morales de una persona o grupo.

Se entiende por tanto que el principio orienta la acción como norma o regla de conducta, lo que produce dos tipos de principios. Cuando los medios se subordinan a los fines en orden a una eficacia, el principio actúa como orientador de la acción, es el principio de utilidad. Hay además, un principio de ética. Supone la indeterminación de la causa, como libertad y la obligación de ejercicio de la voluntad como determinación.

Para el Doctor Juan de La Salle y de Moët, son 15 principios y una clave para educar correctamente en la escuela, pues son el memorando del acierto y del éxito.

Estos Principios son: *Origen, Dignidad, Ciencia, Comunidad, Identidad, Ejemplo, Gratificaciones, Autoridad, Conciencia, Libertad, Vida, Valorar, Comunicación, Realidad, Dios.*

1º.- *Origen.* Educar es amar. Pues los niños son fruto del amor de Dios y de los padres, y solamente amándoles se les educa.

2º.- *Dignidad.* Educar es tener fe en la dignidad del niño. Es creer en la persona del niño, y dejarlo que evolucionen, según sus propias posibilidades.

3º.- *Ciencia.* La educación requiere un poco de ciencia y de experiencia, mucho sentido común, mucha paciencia y saber esperar el momento adecuado.

4º.- *Comunidad.* El niño ha de darse cuenta de que los educadores se quieren entre sí y están unidos juntos y por asociación, formando equipo de trabajo, en una comunidad educativa, que sólo busca su bien.

5º.- *Identidad.* Habrá en la Escuela y en todos los componentes de la Comunidad educativa un clima evangélico de servicio y de amor mutuo entre todos, que faciliten la realización de la Regla de Oro de Jesucristo: *Haced a los demás lo que queréis que os hagan.*

6º.- *Ejemplo.* El mejor educador es el ejemplo. Los niños son miméticos y tienden a imitar lo que ven en su alrededor y en su entorno. *Verba volant, exempla trahunt.*

7º.- *Gratificaciones.* Es necesario animar y recompensar de inmediato, después del esfuerzo y de un buen trabajo, pues los niños no aplazan las gratificaciones, para asegurar su confianza.

8º.- *Autoridad.* Hay que ejercer la autoridad, sin forzarla ni malograrla, explicando siempre, las razones que nos llevan a aconsejar, imponer, reprobar o prohibir una conducta determinada. Firmeza, por tanto, para exigir la conducta adecuada, pero dulzura extrema en el modo de sugerirla o reclamarla.

9º.- *Conciencia.* Saber regañar y castigar para formar la conciencia, evitando las comparaciones, no en régimen policial, sino con la presencia, aprendiendo a distinguir claramente lo bueno de lo malo, de un determinado comportamiento.

10º.- *Libertad.* Conceder con prudencia una creciente libertad a los niños, contribuye a tornarlos responsables. Educar en la libertad significa, ayudar a distinguir lo que es bueno para los demás y, como consecuencia, para la propia felicidad.

11º.- *Vida.* La primera tarea de la educación es agitar la vida, pero dejarla libre para que se desarrolle. Dejar vivir al niño **y ayudarlo a que crezca, sintiéndose seguro a cada instante**, será entonces cuando aprenda a confiar en los demás.

12º.- *Valorar.* Si criticas mucho a los niños, lo primero que aprenderán es a juzgar. En cambio, si lo elogias con regularidad, aprenderán a valorar.

13º.- *Comunicación.* Escucha siempre a cada niño y respóndele cuando él se acerque a ti con una pregunta o un comentario. Respétale aunque haya cometido un error. Apóyalo.

14º.- *Realidad.* **Hay que educar para el mundo real. En vez de lamentarse del mundo de hoy y sobreproteger al niño hay que** prepararlo para ser parte activa de este mundo y, así, mejorarlo.

15º.- *Dios.* Recurrir a la ayuda de Dios. Educar procede de *e-ducere*, ex-traer, hacer surgir. El agente principal e insustituible es siempre el propio niño. De una manera todavía más profunda, Dios, en el ámbito natural o por medio de su gracia. Ningún niño es propiedad de los padres ni de los educadores; se pertenece a sí mismo y, en última instancia, a Dios. Además, no debe olvidarse del gran servicio gratuito del Ángel Custodio, a quien el propio Dios ha querido encargar el cuidado de nuestros niños. Y recordar también que la Virgen María y san José, como educadores ejemplares de Jesús, son nuestros intercesores y modelos.

Hemos de liderar un mundo en transformación. Todos los análisis elevados desde distintas áreas de conocimiento, religión, filosofía, sociología, economía, tecnología y otras, nos consolidan en la idea, que la evolución de nuestro mundo, está en alta velocidad. Es lógico que esta realidad nos exija aplicar los valores con los cuales queremos construir nuestro futuro. En este contexto de cambios profundos y convulsos, tenemos el peligro de dejarnos llevar por las incertezas y dificultades del camino a seguir. Nos faltan líderes, que abran caminos nuevos, Hoy nuestro liderazgo está en decadencia lamentable. Sobran jefes autoritarios y faltan líderes inspiradores, pues la grandeza de un líder no se mide por el tamaño de su ego, sino por la del propósito al que sirve, que se resumen en la afirmación de que un líder lo es más, en función del valor añadido que aporta a su equipo. Faltan líderes que nos den una visión de futuro con certezas vitales, gente que dibuje un escenario en el cual todos quepamos y queramos pertenecer. Desde hace mucho tiempo que no escuchamos liderazgos que nos hablen o nos inviten a participar de un futuro distinto.

8 características que un líder debe tener para triunfar:

- 1. Considerar a todos por igual.** La mayoría de líderes dan prioridad a sus clientes, a sus socios, o a aquellas personas que tienen algo que ofrecerles en ese momento para mejorar. Una cultura en la que se antepone a las personas por encima de los beneficios, el dinero, o la ayuda que puedan prestar.
- 2. Ser humilde.** Los líderes del futuro están centrados en **motivar e inspirar a la gente que tienen alrededor** para que sean innovadores y elaboren nuevas ideas. Aquellos líderes que son **humildes también son accesibles**: se sientan entre sus empleados, o entre sus amigos sin importarles la cantidad de capital que cada uno tenga en su banco, y comienzan conversaciones con ellos. Cuanto más accesible es un líder, más se convierte en **el ejemplo para su compañía** y para la gente que lo rodea, siendo todos más fieles a él.
- 3. Contar con valores propios.** Si quieres ser un buen líder, tienes que demostrar que **lo que dices, lo cumples**, y que no estás cambiando constantemente de valores personales y profesionales. Los líderes del futuro saben **qué es lo que valoran, dicen en lo que creen**, y sus comportamientos diarios están enfocados a alcanzar esos valores y esas creencias. **Están fuertemente**

comprometidos a demostrar que lo que dicen es lo que harán. **Los empleados no hacen lo que sus jefes les dicen** que tienen que hacer. **Imitan el comportamiento de sus superiores** como si fuesen espejos en los que mirarse.

4. Tener un propósito y una visión claros. Un líder del futuro necesita **ser la voz de los que le siguen** y transmitir de forma clara por qué hace lo que hace. Y por esa razón **serán menos leales** y emplearán menos energías a seguir y apoyarles de cualquier forma posible. La gente no compra lo que haces; **compra el por qué lo haces**. Y este mismo principio se aplica a la gente que es motivada por sus líderes.

5. Sentir una curiosidad insaciable. La curiosidad se suele definir como **el entusiasmo para aprender y saber más**. Y esta es una de las grandes características que debe tener un líder. Ser curioso o curiosa hace que la gente crea que sus habilidades más básicas pueden ser desarrolladas a través de **la dedicación y el trabajo duro**. Y que el cerebro y el talento son sólo los puntos de partida. Todas las personas exitosas tienen esta cualidad. Tener una mente curiosa permite a un líder **estar abierto a nuevas ideas y nuevas perspectivas**, expandir tus creencias en las habilidades que pueden tener otros, y motivarles a que saquen todo su potencial de su interior.

6. Escuchar a los demás. Un buen líder se rodea de personas honestas, confiables... **y les escucha**. No sólo habla para que los demás escuchen lo que tiene que decir. ¿Sabes esas personas que sólo van con gente que les dicen “sí” a todo? Es porque sus inseguridades personales le conducen a **buscar un refuerzo positivo** en todas las decisiones que toman y consejos que reciben.

7. Estar dispuesto a aprender. **Querer aprender más** de lo que ya sabes siempre es importante, ya sea para ser el mejor líder o para prosperar en tu vida. Sin embargo, los verdaderos líderes de hoy en día **no buscan recetas instantáneas** que les digan cómo hacer tal cosa para luego olvidarla. **Buscan el verdadero aprendizaje** que se quede grabado en sus mentes, y que puedan transmitir a sus seguidores aportándoles verdadero valor a lo que hacen, aunque aprender estas lecciones suponga un mayor esfuerzo.

8. No temer a los errores. **Equivocarse y fallar es parte de la vida**, y los mejores líderes lo saben mejor que nadie. Todos cometemos errores porque somos seres humanos, y los seres humanos **no somos perfectos**. Pero la diferencia entre un buen líder y un mal líder es que **el buen líder no teme cometer fallos** porque sabe que los errores son lecciones valiosas de la vida.

Retalls trets del PAX anterior, n. 246

G. Ramon Font i Serra

Espigolant el darrer número de PAX faig unes petites reflexions, sense cap ordre, titulades amb el nom de "RETALLS."

1. Pàgines 29 i 30: "La meva reflexió a l'article de Màxim Muñoz."

Em quedo amb aquesta bonica frase: *"No al pessimisme estèril."* Prou de lamentacions, de crítiques, d'encongir el cos i l'esperit... No hem viscut contents i feliços durant anys i més anys? Oi que hem fet el bé? Oi que hem treballat il·lusionats? Ho espatllarem tot vivint amargats?

"Sursum corda!"

2. Pàgines 56 a 59. "Una entranyable entrevista al G. Antonio Domínguez."

He conviscut nou anys amb el G. Antonio, l'he vist treballar, entregar-se a la feina, estimant, compartint, ajudant, alegre, feliç i content... Tot el que es digui d'aquest bon Germà és poc...

Diu moltes coses. Em va agradar molt aquesta frase: *"Em va sorprendre el somriure de nens i adults malgrat les condicions de vida tan dures."*

El somriure dels nens i nenes, nois i noies és el que ens ha captivat i ha fet que donéssim el millor de nosaltres a favor de tots ells.

A aquestes alçades de les nostres vides tota aquesta munió de somriures ens han d'alegrar. Fora el pessimisme!

Una altra frase: *"Els Germans estan compromesos amb els que menys tenen."*

Quants emigrants arriben avui a les nostres escoles. Què fem per a ells? No ens farà cap mal, tot al contrari, dedicar un temps a tots ells ensenyant-los a llegir i escriure, a conversar...

Ens sentirem útils, farem el bé i seguirem treballant il·lusionats...

3. Em diverteixen i llegeixo amb gran satisfacció les "Anècdotes lasal·lianes" del G. Ricard Serra.

En vull recordar una que vaig viure en primera persona i que resumeixo així: Era escolàstic, escombrava el dormitori i em va semblar que el Director a la seva habitació hi tenia municions, és a dir, teca... I de gana en teníem...

Ho vaig comentar amb un company que era un "manetes." No sé com ho va fer, però a una determinada hora va entrar a l'habitació i zas... en va sortir amb unes quantes llonganisses...

Quin berenar més bo vàrem fer al pinar...

L'endemà a l'hora de la reflexió diu el Director: *"Hnos. Me han robado, mejor dicho, nos han robado los chorizos que eran para todos... Quien haya sido o hayan sido les espero en mi despacho."* Han passat cinquanta-sis anys i encara ens està esperant...

4. Pàgina 45. "La fraternidad comunitaria, camino de conversión y de futuro."

Molt interessant, res a dir. Ara bé la fraternitat comunitària s'hauria de basar en l'animació oi? I potser quan aquesta no hi és tot trontolla...

I quan el nombre de Germans és tan reduït i manca l'animació... doncs... Que cadascú faci la seva reflexió.

5. Pàgina 110. El G. Salvador Balart ens obsequia, per postres, amb un bon "gelat de xocolata."...

Té molta "miga" aquest petit relat, no? La vida està, hauria d'estar feta de petits detalls... i a vegades, alguns et claven clatellades...

La tristeza es una de las peores enfermedades del ser humano.

La tristeza corroe el corazón, opaca el alma y consume las energías.

Jamás pierdas la fe y las esperanzas.

Cuando más lejos crees que Dios está de ti, es cuando más cerca lo está, te lleva cargando en sus brazos.

¡Ánimo! Que hoy puedas sentir el gran amor que Dios te tiene.

Rezo en este instante por tus necesidades rogando al Dios eterno que te cubra en misericordia y sane cualquier herida que esté causando tristeza en tu interior.

Jorge Mario Bergoglio

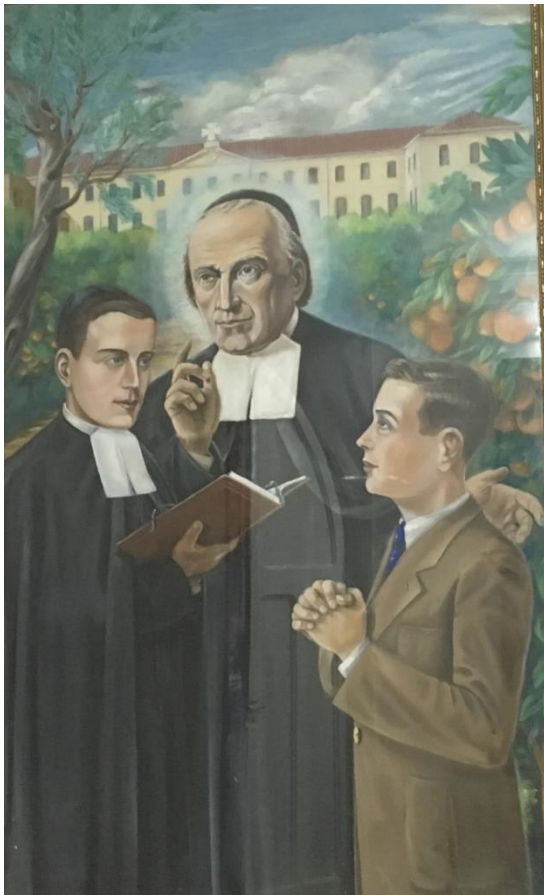
EXPOSICIÓ –MUSEU A LA SAGRISTIA DE LA CASA SANT JOSEP

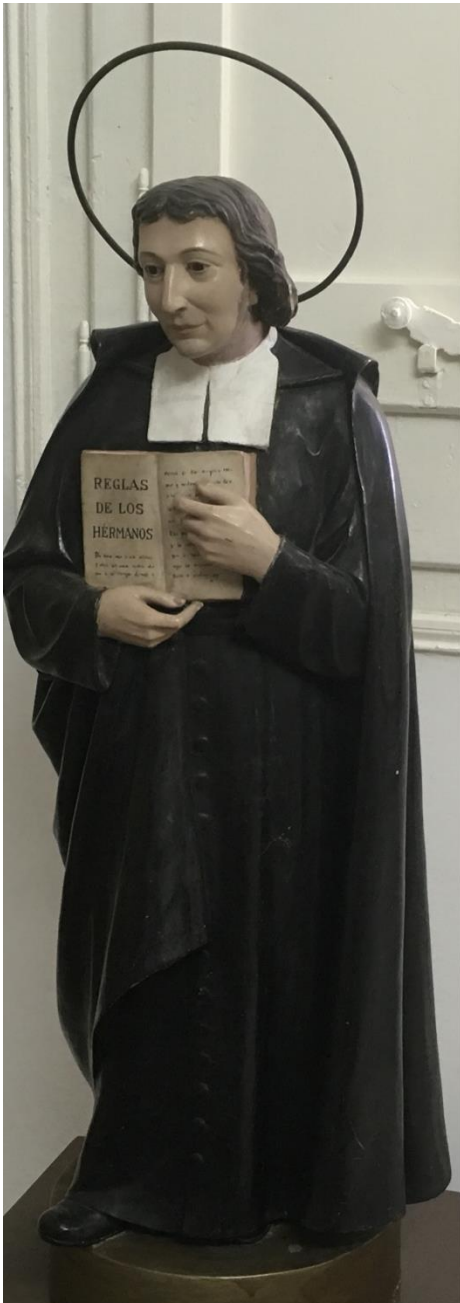
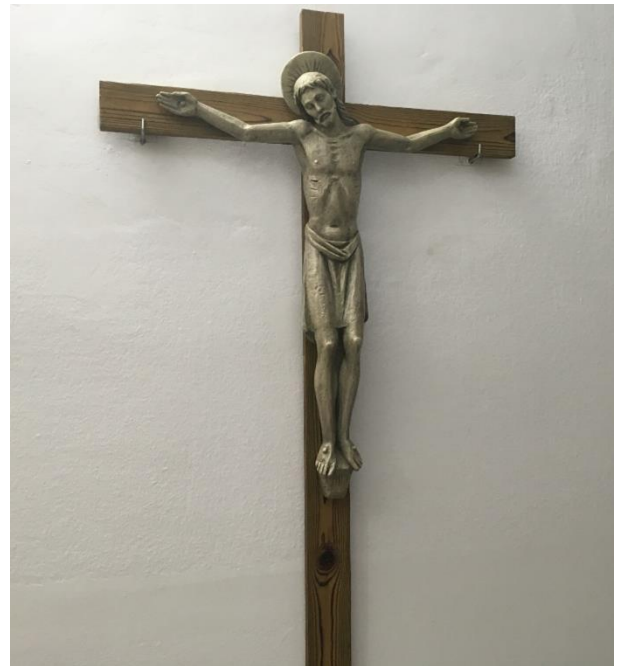
Presentem un recull d'imatges de murals, plafons, objectes litúrgics, escultures i fotografies que es troben al museu de la sagristia de la casa Sant Josep ideat i realitzat pel G. Eduard Blasco.

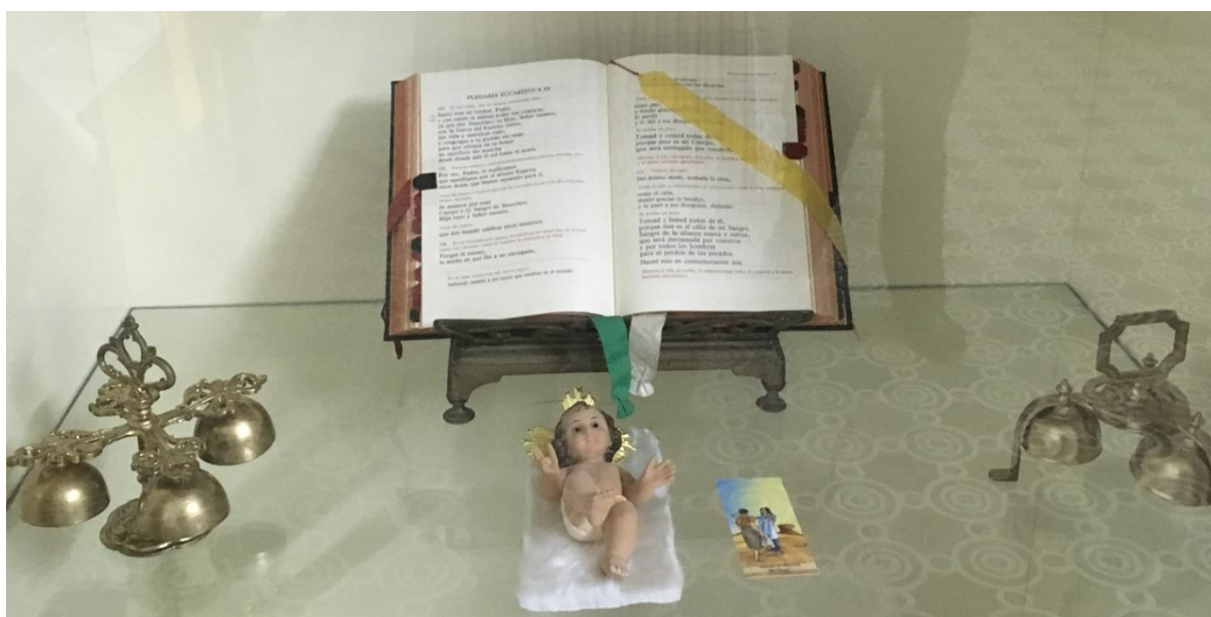
G. Miquel Xancó i Roca

LA SALLE PREMIÀ ANTIGA CAPELLA DE L'ANY MCMVI

EXPERIÈNCIA D'UN GERMÀ JUBILAT

Una petita ONU...

G. Ramon Font i Serra

La meva mare sovint deia: tant és treballar com fer feina... la qüestió és estar ocupat.

Doncs bé, durant unes dotze hores a la setmana estic ocupat amb un grupet d'alumnes, quasi bé tots ells nouvinguts. Els ensenyo a llegir, escriure, fem comprensió lectora, vocabulari, comentaris, acabem els deures que no s'han fet a classe, estic a disposició de les tutores... Jo els anomeno "la meva petita ONU:" Hi ha gent una mica de tot arreu.

Tinc nens i nenes de: Mali, Gàmbia, Xina, Marroc, Índia, Pakistan i dos de casa nostra. Déu n'hi do la varietat oi?

M'ho passo molt bé amb ells, gaudeixo, em distrec i m'entretinc i el que és més important, em sento útil.

El que més alegries em dóna és en Mussa. Ha arribat de Mali, té catorze anys i ja comença a llegir, enganxa bé les lletres, escriu paraules i frases... Em fa més feliç fer això que haver explicat una pila d'anys la revolució francesa...

Aquests nens i nenes són, per a mi, com petites "espurnes" que il·luminen la tardor de la meva vida...

Estem jubilats per edat sí, però en la nostra missió, mentre puguem, no ens hem de jubilar mai.

NOTA. Es considera oportuna i de bona orientació per a tots, a més de ser una expressió de fraternitat lasal·liana, la invitació als Germans jubilats que vulguin expressar la seva ocupació en la missió lasal·liana. Sobretot en breus textos que es podrien publicar a PAX.

EDUCAR

No eduques quan imposes les teves conviccions, sinó quan en suscites de personals.

No eduques quan imposes conductes, sinó quan proposes valors que motivin.

No eduques quan imposes camins, sinó quan ensenyes a triar-los.

No eduques quan imposes la submissió, sinó quan desvetlles el coratge de ser lliures.

No eduques quan imposes les teves idees, sinó quan fomentes la capacitat de pensar per tu mateix.

No eduques quan imposes la por que aïlla, sinó quan dones amor que apropa i comunica.

No eduques quan imposes la teva autoritat, sinó quan afavoreixes l'autonomia de l'altre.

No eduques quan imposes la uniformitat que despersonalitza, sinó quan respectes l'originalitat de cadascú/na.

No eduques quan imposes la veritat, sinó quan ensenyes camins per arribar-hi.

No eduques quan imposes un càstig, sinó quan ajudes a acceptar una sanció.

No eduques quan imposes disciplina, sinó quan formes persones responsables.

No eduques quan imposes autoritàriament el respecte, sinó quan te'l guanyes respectant a tothom.

No eduques quan imposes temor que paralitza, sinó quan aconsegueixes l'admiració que estimula.

No eduques quan imposes informació a la memòria, sinó quan mostres el sentit de la vida.

Full Parroquial Cassà de la Selva

PER A LA PROMOCIÓ DE LA SALUT MENTAL

Elaborat per un Grup de Treball d'Activitats preventives i de Promoció de la Salut (PAPPS)
Escola de Psicologia Vidal i Barraquer, Barcelona

¿QUÈ ÉS SALUT MENTAL?

La Salut Mental pot definir-se com la capacitat d'estimar, gaudir i tolerar-se a un mateix i als altres.

Per tenir cura de la Salut Mental i evitar el seu deteriorament cal fer atenció a determinats aspectes de la nostra vida quotidiana.

1. TENIR CURA DE SI MATEIX

2. TENIR CURA DE LA RELACIÓ AMB ELS ALTRES

1. TENIR CURA DE SI MATEIX

- **Aprendre a conèixer les situacions capaces de generar malestar psíquic i enfrontar-se a elles.**

- **Reconèixer els nostres diversos estats d'ànim:** el que ens fa estar alegres, tristos o allò que ens produeix temor.

- **Aprendre a estar en pau amb un mateix,** coneixent el que podem i el que no podem canviar de nosaltres mateixos, inclòs l'aspecte del nostre cos. Això vol dir acceptar les nostres capacitats i les nostres limitacions.

- **Resistir-se a l'entorn consumista.** Gastar més en els desitjos que en les necessitats pot generar decepció i ansietat.

- **Dedicar part de la nostra activitat** a treballs relacionats amb la solidaritat amb els altres, sense contrapartida econòmica. Poden reportar compensacions no comparables amb cap treball remunerat.

- **Gaudir del temps lliure** quan se'n disposa, emprant-lo en activitats

d'oci que siguin satisfactòries.

- **Prendre cura d'aspectes de la nostra vida quotidiana** com exercici físic i la **dieta**, l'**exercici físic** i la **son**.

NORMES PER ORDENAR LES ACTIVITATS RELACIONADES AMB LA DIETA, L'EXERCICI FÍSIC I LA SON.

DIETA

- La dieta ha de ser variada, sana, agradable i adequada en calories per a mantenir un pes adequat.
- Ha de reduir-se el consum de grasses animals, de sucres refinats i dolços, evitant també un excés de begudes amb cafeïna i un excessiu consum d'alcohol.
- És molt recomanable respectar els horaris dels àpats i prendre'n el temps necessari per gaudir de l'alimentació.
- És molt recomanable fer el possible per gaudir i cuidar les relacions en totes ocasions en que es pugui menjar en família o en comunitat.

EXERCICI FÍSIC

- Realitzar exercici físic de forma regular augmenta l'esperança de vida i ajuda a mantenir la salut física i mental.
- És recomanable realitzar l'exercici integrant l'activitat física en la nostra vida quotidiana: caminar, pujar escales, passejar... Fer exercici físic no implica arribar a fer un esforç "de competició". Són beneficiosos els nivells raonables d'exercici.
- No s'ha de realitzar tota l'activitat física "d'una vegada"; pot practicar-se tot l'exercici desitjable de forma intercalada durant el dia.
- Realitzar uns 30 minuts d'activitat física moderada, la majoria dels dies de la setmana és suficient i per aconseguir els efectes saludables que comporta l'exercici físic.
- També les persones grans, amb algun grau d'incapacitat, que romanen sedentàries en el seu domicili, poden millorar aspectes com l'equilibri, la força i/o incapacitat, si realitzen exercicis físics adaptats a la seva situació personal.

LA SON

El descans adequat beneficia la nostra salut mental. Les següents recomanacions poden resultar útils:

- És convenient mantenir un patró de son regular tots els dies, retirant-se a dormir i levant-se a la mateixa hora. No acostumar-se a desplaçar més de dues hores el moment de llevar-se els caps de setmana (suposant que durant la setmana es descansa suficients hores).
- Si la son és reparadora (sense interrupcions brusques ni sobresalts), per un adult són suficients 7-8 hores diàries, encara que les hores que cada persona necessita poden variar.
- És pot realitzar una activitat lleugera i relaxant l'hora prèvia d'anar a dormir (llegir, escoltar música, prendre una

duixa...), evitant situacions que l'activin o l'impliquin emocionalment.

- Quan decideixi anar a dormir utilitzi el llit només per dormir, mantenint-se inactiu mentre intenti conciliar el son (no miri TV, ni escolti la ràdio o llegeixi).
- S'ha d'evitar el consum de begudes com cafeïna i l'alcohol; pot fragmentar el son- En canvi, prendre quelcom lleuger, com un got de llet abans d'anar a dormir pot ajudar a conciliar la son.
- És convenient disposar d'un ambient adequat en el dormitori. L'habitació haurà de ser fosca, silenciosa, ventilada i amb adequada temperatura.
- Si vostè té el costum de fer migdiada no la prolongui més de 30 minuts.

2. TENIR CURA DE LA RELACIÓ AMB ELS ALTRES

- Compartir les coses de cada dia amb una o més persones de confiança protegeix dels trastorns mentals: els animals de companyia poden ajudar.
- Compartir els problemes amb d'altres persones que han passat per circumstàncies semblants a les nostres, ajuda a trobar una solució al nostre conflicte i a sentir-se menys sols.
- Dedicar temps a la família i als amics, alimentant aquestes relacions constantment i buscant aquest temps necessari per a dedicar-les.
- Procurar fer noves amistats i conservar les ja existents. Els amics ajuden a tenir més confiança en un mateix. L'amistat pressuposa un intercanvi: es dona recolzament als altres i, al mateix temps, es rep la seva ajuda.
- Relativitza les preocupacions que li crea el seu treball. Procura "desconnectar" després de la jornada laboral.

En ocasions, però, encara que intentant prendre cura de l'equilibri mental, les persones senten que la seva salut es ressent i es veu afectada per diverses circumstàncies: el treball, les dificultats econòmiques, els conflictes de relació amb els altres, problemes de salut (propis o dels altres) o per alguna altra raó no identificada. En aquests casos convé prendre una decisió que pot ser crucial per a no allargar un sofriment, evitable en la immensa majoria dels casos. A continuació s'assenyalen algunes normes que poden ser útils per ajudar a decidir sobre la necessitat de demanar ajuda a un professional.

QUAN DEMANAR AJUDA A UN PROFESSIONAL

- Quan els sentiments de malestar desborden, fent sentir que no es gaudeix suficientment de la vida.
- Quan experimentem que el nostre estat de salut no és adequat o apareixen símptomes, (mareigs, mals de cap, vertígens...) que no arribem a explicar-nos i que abans no en patíem.

- Quan es viu el treball com una sobrecàrrega, cada vegada més gran.
- Quan hi ha conflictes en la llar que posen en perill l'estabilitat de la persona i de la llar.
- Quan, després de la mort o la pèrdua d'una persona volguda, existeixen dificultats existencials.
- Quan existeix consum excessiu d'alcohol o de drogues que interfereixen la pròpia vida.
- Quan s'experimenta un deteriorament

permanent en la quantitat o qualitat de descans nocturn.

SAL MARINA VERSUS SAL COMÚN

Lic. Omar Rost, centro argentino de investigación
y estudio de los micronutrientes celulares

Nadie imagina todas las grandes diferencias que existen entre ambas sales.

Una da vida... la otra... mata.

La Sal Marina alimenta:

"Es el mayor concentrado de minerales... naturales.
Es el mayor alimento que la naturaleza ha creado.

En las exactas medidas,

que lo requieren las células"...

Carecemos de minerales sin la sal marina

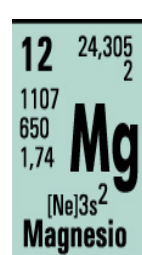
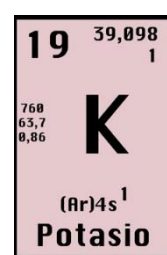
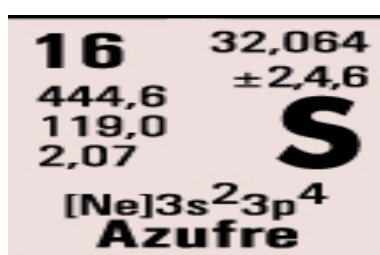
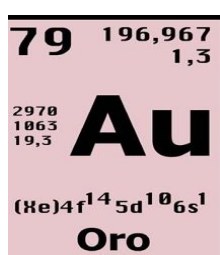
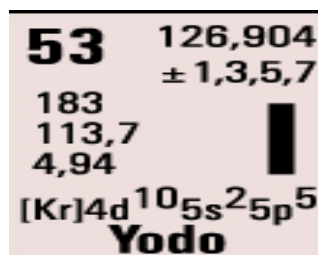
Y, la otra, la Sal Común... mata.

El mar se mueve ondularmente desde hace millones de años, desgastando todos los minerales, y piedras que existen en el planeta y esas partículas, están en suspensión en el agua del mar.

El hombre descubre que... evaporando el agua del mar... queda la SAL MARINA.

Al analizarla, verificamos que contiene... casi en las mismas proporciones que en el suero sanguíneo, " todos los minerales que el organismo requiere" (Por esto se dice que venimos del mar).

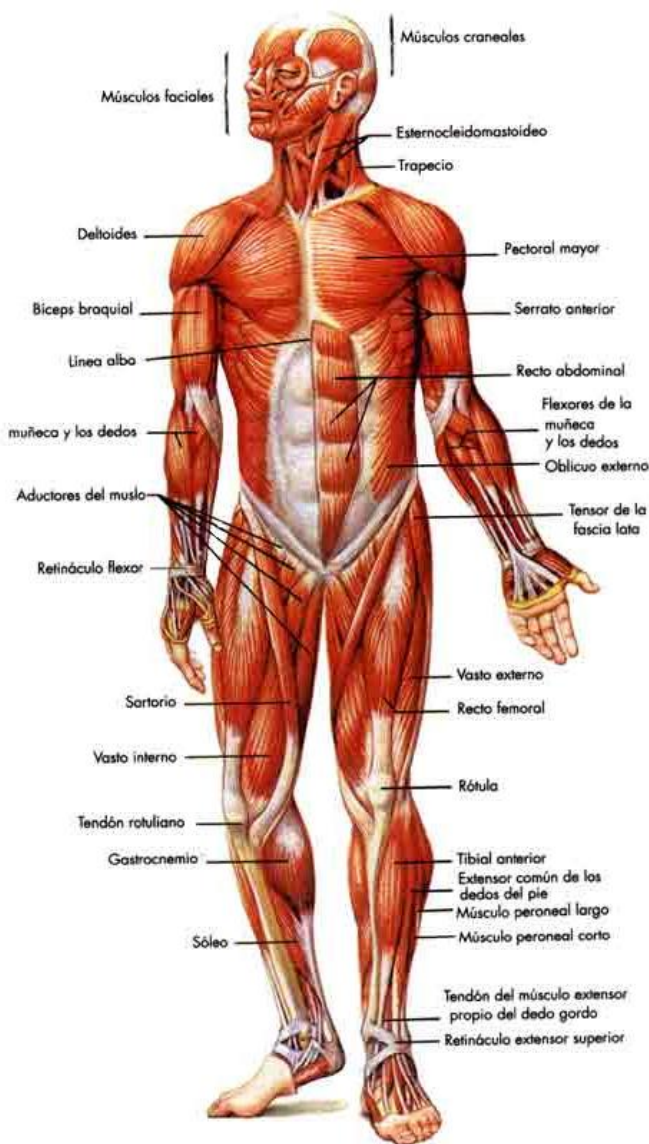
Mencionamos solo algunos minerales que contiene la sal marina: *azufre, boro, bromo, carbono, estroncio, magnesio, potasio, sodio, aluminio, arsénico, bario, cesio, cobalto, flúor, fósforo, hierro, litio, manganeso, mercurio, molibdeno, níquel, nitrógeno, oro, plata, radio, rubidio, selenio, silicio, torio, uranio, vanadio, cinc, yodo... etc. etc...*

Hay además, moléculas de todas las piedras del planeta, sean de una montaña o del desierto. Todo termina en el mar, llevado por las lluvias.

Los músculos, al deshidratarse, pierden grandes cantidades de agua, y sales minerales. Creando un estado de cansancio y agotamiento físico, psíquico, emocional y mental.

Hay malos funcionamientos internos, cuando faltan los minerales que se perdieron.

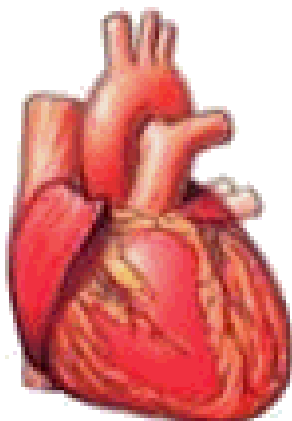
10º Produce un gran equilibrio electrolítico.

11º Regula los excesos de Sodio y de Potasio (bajando la propia presión arterial, según estudios en España).

12º Evita las constipaciones intestinales.

13º Es antialérgico.

14º Estimula notablemente la cura de las heridas. Alivia la Psoriasis. El bocio.

15º Combate el colesterol. La senilidad. Los cálculos biliares.

16º Participan los minerales en la cura de todas las dolencias físicas... Todas.

Debemos reponerlos rápidamente, y con la Sal Común, nada llegará a las células. Solo Sodio puro.

La Sal Marina repone en instantes lo gastado.

BENEFICIOS DE CONSUMIR SAL MARINA A DIARIO.

1º Da energías a los músculos.

2º Compensa los prejuicios de la mala alimentación.

3º Disminuye la acidez gástrica.

4º Estimula la circulación sanguínea, respiratoria, centros nerviosos, los riñones, y las vías urinarias.

5º Elimina los ácidos tóxicos: ácido láctico y ácido úrico.

6º A las 3 semanas, hay una gran transmineralización y un enriquecimiento extraordinario de calcio, magnesio, flúor, etc.

7º El magnesio, previene los trastornos del corazón.

8º El flúor, fortifica los huesos, los dientes, etc.

9º Tiene gran efecto bactericida y antibiótico.

SIETE MANERAS DE DESPERDICIA ALIMENTOS

Jose Eizaguirre · en Ecología, Pobreza

Según la **FAO**, “Hasta un tercio de todos los alimentos se estropea o se desperdicia antes de ser consumidos por las personas. Es un exceso en una época en la que casi mil millones de personas pasan hambre, y representa una pérdida de mano de obra, agua, energía, tierra y otros insumos (materia prima o factor de producción) utilizados en la producción de esos alimentos”. Un exceso y un escándalo denunciados, entre otros, por el papa Francisco: «Sabemos que se desperdicia aproximadamente un tercio de los alimentos que se producen, y “el alimento que se desecha es como si se robara de la mesa del pobre”» (LS 50).

La FAO se refiere al desperdicio de alimentos que se producen y no se consumen, en particular:

1. Alimentos que se producen y no se comercializan por estar presuntamente defectuosos (por ejemplo, fruta o verdura con alguna imperfección).

2. Alimentos que se comercializan, no llegan a venderse (por estar próxima su fecha de caducidad, por constituir restos de existencias o por otros motivos comerciales), y son tirados a la basura.

3. Alimentos que se venden y, por una mala gestión doméstica o de hostelería, no llegan a consumirse.

Pero estas tres maneras de desperdiciar alimentos deben completarse con otras cuatro menos conocidas:

4. **La propia manera de producir los alimentos en algunos casos es muy derrochadora.** Por ejemplo, hacen falta diez kilos de pienso para producir un kilo de carne de ternera “industrial” (la que procede de animales estabulados, alimentados con pienso y sacrificados según un calendario programado). Pienso elaborado con cereales (fundamentalmente maíz y trigo) y soja, que son alimentos aptos para el consumo humano. Y sabemos que hay más alimento en diez kilos de cereales y soja que en un kilo de ternera. Cultivar soja y cereales, utilizando agua, fertilizantes, pesticidas y maquinaria agrícola movida por gasóleo, para destinarlos no a consumo humano sino a la fabricación de carne, con la importante pérdida de nutrientes que ese proceso supone, no solo es una ofensa a las personas que pasan hambre sino también es una manera muy derrochadora de producir alimentos.

5. A esto habría que añadir que **muchos procesos industriales producen alimentos de mala calidad.**

Volviendo al ejemplo, cultivar cereales, con toda la “mano de obra, agua, energía, tierra y otros insumos utilizados” y luego refinarlos, quitándoles el salvado del grano, es una desgraciada manera de producir alimentos incompletos, que alimentan menos que si se mantuvieran en su integridad. Efectivamente, los cereales integrales contienen minerales y vitaminas que no aportan los cereales refinados. Tanto esfuerzo y recursos para producir ese tipo de alimentos deliberadamente empobrecidos es otra manera, triste y escandalosa, de desperdicio derrochador.

6. Por otra parte, recordemos que **no nos alimenta lo que comemos sino lo que nuestro cuerpo asimila.** Por eso, todo lo que hagamos por aprovechar al máximo los nutrientes que ingerimos

contribuirá a evitar desperdiciarlos. Y esto empezando por una buena masticación, pues la saliva aporta enzimas que favorecen la asimilación de los nutrientes en el resto del aparato digestivo. Comer despacio y masticando bien, posibilitando una buena digestión de los alimentos, no solo supone indudables beneficios para la propia salud sino que se reviste de una dimensión ética y solidaria. En un mundo en el que casi mil millones de personas pasan hambre, ingerir alimentos y no

asimilar parte de sus nutrientes por una mala masticación, supone un desperdicio de nutrientes que tiene también su dimensión ética, pues “el alimento que se desecha es como si se robara de la mesa del pobre”. Por eso, **masticar bien es una cuestión de justicia.**

la salud que ello entraña, no solo es una falta de cuidado hacia nuestro propio cuerpo sino una falta de consideración hacia las personas que no pueden comer lo suficiente.

Ante estas siete maneras de desperdiciar alimentos, ¿qué podemos hacer? Lo primero, ser conscientes y ponernos en camino de conversión. Y, si es nuestro caso, convertir algunas pautas de pensamiento y comportamiento:

1. Cambiar nuestra rigurosa mentalidad ante los alimentos “imperfectos”. La fruta y la verdura con imperfecciones es tan nutritiva (y a veces más sabrosa) que esa otra impecable de presentación, que parece salida de una fábrica más que de un huerto. Si podemos, apuntarnos a algún grupo de consumo que distribuya verdura y fruta de productores cercanos y ecológicos.
2. Ser conscientes de la dimensión política del derroche alimentario. Los criterios de fechas de consumo preferente y fechas de caducidad, así como las normativas que obligan a tirar alimentos en buen estado responden a políticas concretas establecidas por programas políticos elegidos por los ciudadanos (en Francia se ha prohibido por ley desperdiciar la comida sobrante de los supermercados). Es interesante y motivador conocer las actividades de la organización Feeding ZGZ, que lleva años combatiendo con creatividad el desperdicio de alimentos.
3. Ser cuidadosos en casa en la gestión de la comida, para no tener que tirar nada. Comprar lo justo, planificar, congelar, compartir... ¡Todo menos desperdiciar comida!
4. Comer menos carne y, sobre todo, evitar la carne de producción industrial, sobre todo la de ternera. Comer carne una o dos veces a la semana es suficiente para una alimentación equilibrada.
5. Renunciar a los alimentos que nutren poco o nada (por ejemplo, las bebidas gaseosas). En particular, evitar los cereales refinados (pan, pasta, arroz) e irnos cambiando a los cereales integrales.
6. Comer despacio, masticando bien, disfrutando de lo que comemos, siendo conscientes y agradecidos. «Estamos hablando de una actitud del corazón, que vive todo con serena atención (...) Ese momento de la bendición, aunque sea muy breve, nos recuerda nuestra dependencia de Dios para la vida, fortalece nuestro sentido de gratitud por los dones de la creación, reconoce a aquellos que con su trabajo proporcionan estos bienes y refuerza la solidaridad con los más necesitados» (LS 226-227).
7. Y si comemos despacio, masticando bien, disfrutando con el sabor de cada bocado y aprovechando al máximo sus nutrientes, nos daremos cuenta de que nos saciamos antes, comeremos lo que nuestro cuerpo necesita, dejaremos de sentirnos pesados después de las comidas y, tal vez, nos sentiremos personas más conscientes, agradecidas y solidarias.

NOTAS SOBRE MIS LECTURAS

G. José Antonio Panero Andrés

GONZÁLEZ FAUS, José Ignacio. Todo sobre la Iglesia

Para mi humilde opinión, si enferma anda la Iglesia, más grave será nuestro mundo. La Iglesia no fue instituida para dominar sino para servir. Hace diez siglos decía San Bernardo a su antecesor Eugenio III: *“En muchas cosas no parece sucesor de Pedro, sino de Constantino”*

S. Gregorio el Magno, prohibió al Patriarca de Alejandría que le llamaran “papa” porque es una abreviatura de pater patrum (padre de los padres), y yo no quiero ser padre de nadie, sino hermano de todos.

La imagen que damos de la Iglesia no es la de un “sacramento de salvación” sino la de una institutriz gruñona y proveceta que, a base de riñas, trata de afirmarse a sí misma, más que de educar.

No damos en absoluto la sensación de amar de veras a este mundo, al que dice el Evangelio que Dios amó tanto, que le envió a su Hijo, no para condenarlo sino para salvarlo. Por mal que esté, el objeto del amor de Dios es este mundo, no la Iglesia. Ésta debe ser sólo, señal y cauce de ese amor, y no debe mirar al mundo como el campo del mal, al que ella debe dirigir y controlar, o del que debe apartarse para vivir en otra órbita, pero siempre, sin tener que aprender algo de él.

Sorprende nuestro reduccionismo de la fe cristiana, a temas de moral sexual, y a que la legislación civil legisle como lícito en este campo. En el Evangelio apenas hay dos pasajes, referidos a la moral sexual, y son, por supuesto, exigentes como lo es todo el Evangelio. Pero la mirada de Jesús se dirigía mucho más al sufrimiento humano, a la enfermedad, a las opresiones en nombre de Dios o del dinero, a la mujer marginada, a la posibilidad de la paz interior, y esas pequeñas conquistas de libertad, que Jesús leía como signos de los tiempos.

Lamento también, que unas autoridades tan obsesionadas por la moral sexual y lo que esto supone de la dignidad del ser humano, no tenga una voz que levantar contra usos sociales quizás legales, pero totalmente opuestos a la moral católica, que ofenden la dignidad de los hijos de Dios: Acumulación de pisos vacíos, especulación del suelo, trato que muchos católicos dan a los emigrantes y a los empleados, en cuanto al salario, seguridad social y demás. Mucho más severo es Jesús con los ricos, aunque esto no parece preocuparnos pastoralmente.

Jesús enviaba a los suyos imponiendo una notable pobreza de medios, pero dando una gran riqueza de contenidos. Y nosotros, hoy por hoy, nos empeñamos en enseñar con riqueza, pero con pobreza de contenidos.

En el s. XVI español, tuvieron problemas con la Inquisición gentes como Luis de León, Juan de Ávila, Teresa de Jesús, Ignacio de Loyola, el obispo Carranza... en una palabra, las figuras más insignes de la España de aquel siglo. Uno esperaría que los inquisidores hubieran aprendido, si no mansedumbre, al menos prudencia. Pero resulta que en el s. XX fueron acosados K. Rahner, Congar, De Lubac, Gustavo Gutiérrez, E. Schillebeeckx, Juan XXIII en sus tiempos de profesor... otra vez figuras señeras de aquella iglesia. Sólo queda añadir que fueron ellos y no los perseguidores, quienes más creíble hicieron la fe de aquel siglo, y quienes han sostenido a más creyentes. Paradojas de la verdad.

Un gran creyente judío de este siglo, escribió que no hay en la historia humana palabra peor usada, ni en cuyo nombre se hayan cometido peores atrocidades que la palabra Dios. Los cristianos en lugar de escandalizarse de los ateos, deberían recordar las duras palabras de San Pablo y de Isaías a los creyentes: *“Por culpa vuestra es maltratado el Nombre de Dios entre las gentes”*.

H. Francisco Álvarez Penelas. Reflexiones cristianas

Sin nosotros el Evangelio queda un libro cerrado, de biblioteca. Jesús no dijo: “lean”, sino anuncien, proclamen el Evangelio.

La belleza de nuestras iglesias está en lo que se vive dentro de ellas. No son lugares para turistas, sino espacios donde los cristianos se reúnen para escuchar la Palabra y hablar con Dios. No son las piedras, las pinturas, la arquitectura, sino nosotros los que celebramos, cantamos, vivimos nuestra fe. La belleza material de nuestros templos, hay que llenarlas de vida, de canto, de oración, de Palabra de Dios, de celebración de la Eucaristía.

El pecado no ofende a Dios sino que nos destruye a nosotros. El hijo de la parábola, se arruina, lo pierde todo, hasta su dignidad, se priva de su condición de hijo. El que se droga y deja los estudios, no ofende a los padres, se destruye a sí mismo. Los padres sufren, no por la ofensa sino por el amor que tienen por su hijo.

En la oración es mejor tener un corazón sin palabras, que palabras sin corazón. (M. Gandhi). El corazón no utiliza palabras. Se pueden decir muchas palabras y no haber orado nada. Se puede guardar un profundo silencio y haber dicho muchas cosas.

Se dijo que en el s. XIX la Iglesia perdió al mundo obrero. Pero que en el XX perdió a los jóvenes. Esto es perder su futuro. El Evangelio necesita ser traducido hoy al lenguaje de la juventud y del hombre moderno. Jesús necesita ser traducido en un lenguaje distinto. Tampoco hoy usamos los vestidos de hace un siglo. Hacerlo con otro estilo más atrayente y más cautivador.

Se cuenta que una profesora mandó a los niños que pintasen a Dios. Cosa no fácil ciertamente. Pero los niños tienen sus intuiciones. Y uno de ellos pintó un hombre con los brazos hasta el suelo. Preguntado qué significaba aquello, el niño respondió: Le he puesto los brazos que llegan hasta el suelo, porque los brazos de Dios son tan grandes que abrazan a todos los hombres. ¿Usted cómo lo pintaría? Es posible que la pintura no fuera de gran valor artístico, pero sería ciertamente de un gran valor espiritual y de fe. El Dios de los brazos largos. Estoy seguro que Dios tiene en el cielo el dibujo del niño, y le ha puesto un marco dorado con el título: **“Dios de los brazos largos”**. Tan largos como grande es su corazón.

Subiendo una vez en un taxi, vi delante en el parabrisas, un letrero que me impactó: **“Dios es mi piloto”**. Con cierto sabor de humor le pregunté al taxista. Oye, ¿a quién debo pagarle, a usted o a Dios? Con el mismo humor me respondió: Mejor me lo paga a mí, luego yo me las arreglo con Dios.

¿Por qué grita la gente? Cuando dos personas están enojadas, sus corazones se alejan uno del otro. Entonces, para cubrir la distancia de los corazones, han de gritar. Los enamorados se hablan suavemente, porque la distancia entre los que se aman es pequeña.

Tenemos dudas. Las dudas están más en la razón que en la fe. La que duda es la razón. La fe no es una evidencia racional. Es fiarse de una Persona. Los que no tienen fe, sencillamente no dudan. Dudar es bueno porque invita a buscar, clarificar ideas.

Jesús no envía a los suyos para que echen discursos y den sensación de que saben mucho. Que lancen malos espíritus: del odio, resentimiento, infidelidad, adulterio, egoísmo. ¿Cuántos cristianos que hablan de deportes, de política, de críticas, hablan luego del Evangelio?

Los protestantes que llaman a nuestra puerta ¿no han tomado más en serio el Evangelio? Hoy se transmite más por el contacto personal que por la predicación dominical. Ésta será necesaria para que luego se multiplique por los que la oyeron.

Algunos parecen “luteranos”, porque sólo van a misa los días de luto. Las flores se dan mientras se puedan ver y olerlas. La Iglesia gasta sus energías en atender a los que están dentro. Se da lo del rico epulón. Dentro se banquetea, y fuera se reclaman las migajas que caen de la mesa, y nadie se las da. Que Dios nos invite a su Casa, a compartir su Mesa, ¿no es hacernos importantes, no es una gran distinción? Sentarnos todos en la misma mesa. Compartir el mismo Pan, como en familia. En el sagrario Dios vive con nosotros. En la Comunión vive en nosotros. **“El que come mi Carne y bebe mi Sangre habita en mí y yo en él”**.

LECTURES ÚTILS

G. Jaume Pujol i Bardolet

TORRALBA, Francesc. La vida secreta de la pregària. Angle Editorial 2017, 172 pàgines

L'autor d'aquest llibre ens és ben conegut tant per la seva competència com per la seva identitat cristiana. Dóna molta importància a la pregària dient que per ella es decideix el combat de la nostra vida. Per l'autor la meditació (buidar-nos d'impureses) és el pròleg de la pregària (trobar el Tu amorós amb Déu). Al llarg de les pàgines l'autor ens fa un recorregut de la seva experiència de pregària en 7 fases: **1.** En la infantesa feu una pregària d'imitació repetint fórmules apreses, amb una actitud de confiança i gratitud. **2.** En la segona infantesa feu una pregària d'egocentrisme; la pregària en benefici del ego, que esdevé el centre de gravetat; Déu als meus interessos i exigències, començant a experimentar una certa decepció al no poder aconseguir el que demanava. **3.** En l'adolescència experiència de frustració per una relació amb un Déu «tapa-forats». Hi ha pèrdua del sentit de la

pregària, experimentant una alternativa: o bé deixar de pregar o modificar la forma de pregar; això últim és el que ell va fer. **4.** Descobreix la pregària com acte d'escolta; "tractar d'escoltar el que Déu vol de mi". Buidar-se és el repte per poder escoltar. **5.** La súplica de l'ésser finit tal com s'hi reconeix; ja no es tracta de l'ego, sinó d'un jo feble; un jo finit davant d'un Déu infinit; demana a Déu que li doni forces per a dur a terme el que Déu vol d'ell; és el despertar d'una fe profunda. **6.** Immers en una gratitud conscient pel do rebut. La vida secreta de l'ànima fa giragonses, topa amb límits i ruptures; la pregària posa en moviment l'intel·lecte i el cor produint conseqüències. **7.** Abandonament, deseiximent, balbuceig, silenci... La pregària no dóna solucions però sí forces i pau interior. La pregària sense transformació vital és pura xerrameca i no té sentit.

En la segona part del llibre l'autor ens mostra la seva vivència personal del **PARENOSTRE**, dient que ens introdueix en l'esfera de Déu. En cada creient hi ha: *l'home lluminós* que abraça la fe, el Tu infinit de Déu, mogut per la fe i *l'home ofuscat*, escèptic, preguntaire, problemàtic, racionalista, cartesià. Cada creient ha de resoldre aquesta situació vital. La meua experiència del Parenostre –diu– és la següent:

- 1. Déu Pare/Mare.** Com ja digué Ramon Llull en el segle XIII. El Pare, de qui provenen els millors dons, que ens fa créixer i ens acull tal com som. Mare, que acull, cura, protegeix. En dir Pare/Mare ens sentim fills i se'ns demana aprendre a saber viure com a fills, que al mateix temps ens dóna consciència de ser germans entre tots. Sentim lligams vius i indestructibles. La nostra bipolaritat ens exigirà fer en cadascú de nosaltres la sinergia entre la fidelitat del fill fidel i la humilitat del fill pròdig.
- 2. Que esteu en el Cel.** El cel no és definible. Per sant Agustí el cel és la societat plena d'alegria. Per Yves Congar, és l'existència dels uns per als altres i dels uns amb els altres. És una celebració i trobada en plenitud sense arestes; és la coronació del desig sense límits; és l'abraçada eterna de la persona estimada (Déu): és un instant etern.
- 3. Sigui santificat el teu nom.** Tant creients com no creients emprem, més d'una vegada, el nom de Déu per justificar els nostres interessos mesquins. Déu està més enllà de tot. Segons com pronunciem el nom de Déu podem ser causa d'ateisme.
- 4. Que vingui el teu Regne.** El Regne de Déu no és el país de la meua imaginació; és el Regne d'amor, de la plenitud de la gràcia, de la pau interior i exterior. Considerant que estem en un univers en descomposició el Regne de Déu es fa present quan hi ha hospitalitat, gratuïtat... quan estem al costat de l'indigent i del necessitat. El Regne de Déu brilla on hi ha bondat.
- 5. Facis la vostra voluntat.** No es tracta de renunciar a la meua voluntat, sinó d'adherir-me a la voluntat de Déu creient que és el millor per a mi. La meua voluntat és feble i per aquesta raó em poso a les seves mans. La voluntat de Déu no colonitza la meua vida, sinó que la vivifica i esdevé la potència per al meu bé. Segons Merton "som poderosos quan la nostra autonomia està integrada en la voluntat de Déu". En

nosaltres hi ha inadequació entre el «ser» i el «dir», entre el «ser» i l'«actuar»; la voluntat de Déu harmonitza el nostre interior i el nostre exterior, però cal vetllar abans per la unitat interior per crear la unitat exterior. Cal deixar-se portar pel Mestre Jesús, la voluntat de Déu.

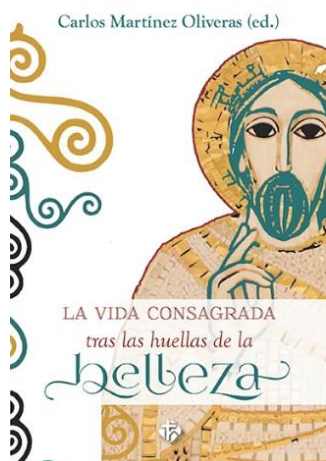
6. **El dia d'avui.** Cada dia, hora i minut és un do, però està per assumir-lo. Cap dia és una repetició mecànica del dia anterior. Cada dia presenta una ocasió de gaudir de la bellesa, de la bondat i de la unitat del dia i tenir l'audàcia de combatre tota lletjor. Depèn de tu què en faràs del nou dia. Cada dia neix, creix, envelleix i mor. Per tot plegat hi cal el pa físic i el pa espiritual.
7. **Perdona les nostres culpes.** Demanar perdó és un exercici necessari per poder viure amb serenitat i amb pau. No és humiliant. La culpa corroeix per dins i no hi ha fàrmac, ni bàlsam, ni teràpia per salvar-se'n; és com un crit acusador de que no sóc el que hauria de ser. Però Déu no és generador de culpa, sinó de perdó; em sento culpable quan desobeeixo la veu interior, quan vulnero el meu ordre de valors, quan traïxo els meus ideals; perdre's en el bullici o l'evasió no són la solució. La solució és en Déu que és amor; el perdó és fruit de l'amor.
8. **La grandesa del perdó.** El perdó té un lloc rellevant en el Parenostre. Estic cridat a perdonar i a que Déu em perdoni: això crea un clima de pau. La tendència a recordar les ofenses dels altres va contra la gratuïtat del perdó. En la mesura que em sento perdonat per Déu experimento el desig de perdonar els altres. Cal arribar a perdonar àdhuc l'imperdonable.
9. **No permeteu que caiguem en la temptació.** Déu no crea un teatre de marionetes que mou els fils des de les altures, sinó que permet que els fills s'equivoquin, es frustrin i es facin mal. Déu respecta el meu ésser. La prohibició tindria caràcter de reducció de l'autonomia personal. Les nostres temptacions són sobretot de: 1. *D'autosuficiència ontològica*, de ser autosuficient, de ser el centre... 2. *De buidor existencial*, tedi vital que em condueix a la passivitat, viure sense sentit. 3. *D'impaciència* –tot ara i aquí-, no respectar el ritme dels temps. 4. *De desesperació*, que em manté lluny de la línia de l'Evangeli, em sento feble. 5. De mentida, per por, per quedar bé... no sóc el que hauria de ser; m'haig de sentir cridat a la veritat.
10. **L'alliberament.** Deslliureu-nos de qualsevol mal. Déu revela una Paraula que allibera. El Déu de l'Exode té una sola passió, la d'alliberar-nos de les servituds, no ens deixa a l'estacada. Tenir present que davant la devastadora presència del mal en el món hi ha la pulsio del bé que ens ve de Déu. Jo he de combatre el mal, l'orgull, la prepotència, la indiferència. No m'haig d'alliberar del desig doncs sense desig es destruiria el meu ésser, haig d'orientar el desig segons Déu.

CAPDEVILA, Carles. *La vida que apreng*. Arcàdia 2017, 208 pàgines

L'autor, finat recentment als 51 anys, ha estat reconegut com un prestigiós pedagog per a totes les edats, sempre a partir de la seva experiència personal i de l'entorn. En aquest llibre Carles Capdevila escriu la vida que ha viscut intensament i que ha sabut discernir-la de forma permanent. En totes les descripcions s'hi fa palesa la seva experiència viscuda molt conscientment, mostrant-nos tant el perquè de les situacions de cada dia com per la finalitat que és pròpia en cada moment. Ens diu que "la vida s'aprèn vivint-la, sovint a patacades, però mirant d'endregar els aprenentatges per escrit els consolida". Això és el que trobarem en aquest llibre. Comença per descriure la seva infantesa i joventut, és a dir, el temps de procés de situar-se en la vida. I pensa que quan es complica la vida es multipliquen les oportunitats. Aquest seria el fil transversal que va descrivint al llarg de les 208 pàgines del llibre. Carles Capdevila prenia apunts cada dia i els compartia, sobre el que li passava i com hi reaccionava, buscant sempre el sentit de la vida. Per això l'autor parla dels temes que són essencials en tota vida: la memòria íntima, la vida en bona companyia, l'educació, la salut i la condició humana amb totes les seves contradiccions. Retrata els escenaris de la seva infantesa, les nostres maneres de ser i de fer, les revolucions individuals necessàries per arreglar el món i les actituds necessàries per fer-ho en la mesura del possible. Pels seus textos circula la gent que va estimar més: els professionals artesans que es preocupen dels acabats, els educadors vocacionals, les infermeres que entenen que tenir cura es més que curar, el voluntariat que desafia el desànim i els optimistes pencaires que treballen per mantenir viva la il·lusió de tirar endavant. Pretén que la persona vagi millorant en el seu viure i comportament.

MARTÍNEZ OLIVERAS, Carlos. La vida consagrada tras las huellas de la belleza.
Publicaciones Claretianas Madrid 2017, 245 páginas

Llegir aquest llibre ens posa en contacte amb les 9 ponències de la 46ena Setmana de Vida Consagrada organitzada per l'Institut dels Claretians a Madrid. El tema d'aquest any ha estat sobre la bellesa de la vida consagrada. En el recorregut de les diverses ponències es demana als consagrats el seguir regalant a l'Església i al món, pel testimoni de la vida i acció, el bell espectacle de l'amor a Déu i als homes, amb un tarannà missioner amb alegria... ser experts amb alegria missionera. Tota vocació –religiosa o matrimonial– és una crida a emprendre el camí de la bellesa. La bellesa que té per centre l'experiència de Crist, que va més enllà del que és visible als ulls i que concerneix al cor, s'expressa en la vida fent-la semblant a Crist, el més bell dels homes..., sigui en la creu o en la transfiguració o al baixar del mont de la transfiguració. Cal restaurar la bellesa del diví superant situacions de rutina, acèdia, cansament, desil·lusió. Viure la reconciliació i el perdó 70 vegades 7 reflecteix la bellesa dels germans entorn a Jesús, creant un espai habitat per la Trinitat. La litúrgia i l'evangelització són vies de bellesa. La bellesa es pot viure en tot moment, sigui de dificultats o de bonança, en la mesura que

es viu l'amor. Crist és bell en el Tabor i en el Calvari perquè és ple d'amor del Pare de la humanitat. Igualment pel que fa a la bellesa afectiva i efectiva amb els pobres i descartats. Hi ha poca bellesa en la nostra vida quan agraïm poc i ens queixem en excés. La bellesa suposa alegria i neix del clima d'amor amb el que es viu. Cal saber viure la bellesa que suposa acceptar la pròpia creu seguint a Jesús.

SOLER, Joan. Meditacions vora l'Araguaia, en companyia de Pere Casaldàliga. Claret, 2017, 138 pàgines

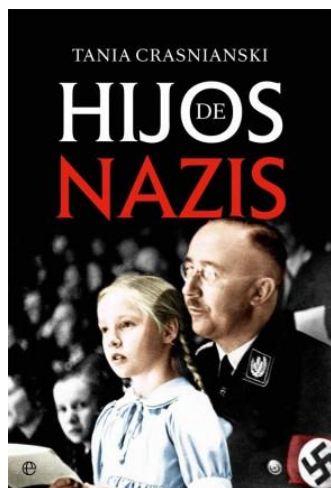

Ens és ben conegut en Pere Casaldàliga, bisbe pastor, bisbe poeta (amb paraula emocionada), bisbe profeta i místic. En aquest llibre s'ofereixen aspectes de la seva vida i unes reflexions «meditacions» a peu de l'Araguaia que evidencien els seus plantejaments. El bisbe Pere “és un enamorat de la vida, la sent, la percep, l'acull, l'entén, la cura, es deixa abraçar per ella, l'abraça, la «viu», la condueix i al mateix temps, se sap totalment superat per ella, traspasat d'ella”. Accentua l'actitud de «Pare – Mare» respecte de Déu; en els seus col·loquis, escrits i poesies s'hi percep l'actitud de tendresa davant la naturalesa, les coses i els homes. La seva casa és de portes obertes per rebre, acollir i escoltar tothom. Tant prepara ell mateix un cafè per les persones que se li acosten, com fa ell mateix la cuina, es renta la roba i escombra l'habitatge. Se li transpira una espiritualitat transcendent i posteclesiàstica. La seva manera de ser i d'actuar sembla dissoldre's en una Església evangèlica i evangelitzadora al servei del projecte de Jesús, del Regne de Déu.

Pere Casaldàliga tingué sempre gran estima i admiració per «sant Romero d'Amèrica», tots dos havien mantingut mútua correspondència. Diu que “tan sols resta recollir la sang de Monsenyor Romero com una senyera d'alliberament pasqual. Afirmar que Romero ha estat un bon pastor que va saber donar la vida pel ramat. El sofriment del seu poble l'ha santificat en la llibertat i en la fidelitat totals. Era un home lliure que ha ajudat a alliberar”.

Al llarg de les pàgines d'aquest llibre s'evidencia un Pere Casaldàliga que, com el Papa Francesc de qui lloa la seva actitud, ha pres posició netament per l'Evangeli i viu plenament la situació del seu poble i de les persones amb una comprensió i estimació plenes. Ell mateix diu: “Al final del camí em preguntaran ¿has viscut? ¿has amat? I jo, sense dir res, obriré el cor vessant de noms”. Per en Pere “Jesús és la causa de les seves causes”.

Al final del llibre es mostra un esquema comparatiu entre sant Antoni Maria Claret i Pere Casaldàliga. Hi ha coincidències amb les respectives conseqüències, però també diferències en haver de respondre a dos temps diferents (segles XIX i XX-XXI respectivament), però hi ha plena sintonia en l'aspecte de missió evangelitzadora.

Després d'investigar en arxius, actes judicials, cartes, llibres, articles i entrevistes relatives a la intimitat de dirigents nazis i dels seus descendents s'ofereixen en aquest llibre vuit retrats de fills de nazis. Alguns van arribar a refusar l'acció dels seus pares tot estimant-los. D'altres no pogueren estimar a un "monstre" i negaren aquest costat fosc per preservar l'amor filial incondicional. Alguns van pensar que el seu pare era bona persona i estaven convençuts de que no tenien altra alternativa. Tot era conseqüència d'una total submissió a un líder absolut màgic i admirat. Un afirma que el seu pare no es va penedir mai dels seus crims i per això: "Odio a aquest bastard i que cremi a l'infern". Els criminals nazis normalment tenien una vida burgesa i rica, i donats al «seu treball amb passió» tenien poc temps per dedicar a la família. La família, sobretot els fills, no sabien de què es tractava tot vivint en un xalet vora dels camps d'extermini i veient les importants fumaroles de les víctimes pel gas i forns crematoris (que s'empraren per evitar els inconvenients del bany de sang) i també el tuf de carn del que estava impregnada l'atmosfera i això era cada dia, doncs cada dia, a mesura que arribaven nous presoners, eren classificats a dit, uns a la dreta i altres a l'esquerra, segons els semblava que podien treballar més o no; els que oferien menys garanties de treball eren assassinats aquest mateix dia. Els fills van descobrir les crueltats dels seus pares acabada la guerra i alguns d'ells tingueren dificultat d'entrar en una escola, doncs el seu cognom els delatava, creant una certa reserva; però també hi hagué educadors que feren reflexions positives als altres alumnes perquè fossin ben acceptats, ja que ells no tenien cap culpa. I alguns van canviar de cognom per estar més tranquils. Cal remarcar que entre els fills dels nazis un es feu sacerdot catòlic desplegant un gran zel, però havent tingut un greu accident amb cotxe i ser cuidat molt bé per una religiosa infermera arribaren a enamorar-se i es casaren, i de casats també es dedicaren tots dos a la catequesi d'infants. I també un fill de nazi, sentint-se avergonyit, va vendre tot el patrimoni del seu pare, considerant-lo mal adquirit i el restituí als jueus a través de la "Fundació de Restitució". Aquests nazis, commocionats per Hitler, volien aconseguir una raça ària superior i per aquest motiu pensaven i deien: "A nosaltres no ens correspon de pensar, sinó de complir ordres per defensar Alemanya",

GARCÍA PAREDES, José Cristo Rey. *Por amor a la Belleza Divina. Una relectura actual de Vita consecrata*. Publicaciones Claretianas 2017, 94 páginas

L'autor parla d'una perspectiva en l'Exhortació *Vita consecrata* que hauria de ser desenvolupada i és la «filocalia», és a dir l'amor a la Bellesa, com irradiació de la divina Bondat, que considera que és la gran raó d'aquesta forma de vida. Propi de la vida consagrada és la fascinació, l'encant, la seducció, el contagi... Diu el Papa Francesc: "És la vida consagrada la que ha de parlar, una vida en la que es transparenta l'alegria, la bellesa de viure l'Evangelí". Es comenten molt bé els tres elements constitutius dels religiosos: 1. «Confessió Trinitatis» que és des de d'on s'ha de viure. 2. «Signum fraternitatis», com a signe eloqüent de comunió eclesial. 3. «Servitium caritatis», realitzant la missió sota la direcció de l'Esperit Sant, sempre respectant el propi carisma institucional, la «missió ad gentes» i la «missió inter gentes et cum gentibus». La vida consagrada és l'expressió de la vivència i expressió de la relació especial de Jesús amb els seus deixebles per acollir el Regne de Déu imitant el seu estil de vida. S'exposen dues icones: la de la «Transfiguració» en el Tabor i la de la «Desfiguració» en el Calvari: des de la joia del Tabor cal baixar a la realitat contemplant els humans sofrents. Es remarca l'aspecte profètic de la vida consagrada, considerant que la profecia neix de Déu, de la profunda amistat amb Crist proclamant la Paraula amb els llavis i amb els fets. En síntesi, es tracta d'una vida de profunda passió per Déu i per el Poble de Déu, tot escodrinyant sempre nous camins. Per la seva vida el religiós va contra tres idolatries: la de l'instint no deixant-se portar per l'hedonisme (castedat); la del tenir contra l'actitud àvida de posseir (pobresa); i la del poder fent front a determinats sentits de llibertat (obediència).

ALTRES LECTURES POSSIBLES...

LINKS D'INTERÈS...

Testimonios de espiritualidad lasal·liana

<http://www.espiritualidad.lasalle.es>

H. Victorino de La Salle Canadá - Cuba

<https://www.youtube.com/watch?v=5egmKsgF7ek>

Consells pràctics de Jesús

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PeFBhNGxFLS1HcFU/view?usp=sharing>

Paraules del papa Francesc que arriben al cor

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PQjJwcnNWTVRkSWc/view?usp=sharing>

Carta del Papa al V Centenario de Santa Teresa de Jesús

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PTIVaSjkzdkRvVGc/view?usp=sharing>

Pilates (ejercicios) para el cerebro

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PUI9nTVE4SjJNR00/view?usp=sharing>

Veinte reglas para una calidad de vida

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PMUxVSURVOUxwNVk/view?usp=sharing>

Pagola, el risc d'intal·lar-se

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PT0RXNVdxRW5tckU/view?usp=sharing>

Don Quijote de la Mancha

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PWmxFTTFVSW9aU1E/view?usp=sharing>

L'Islam dominarà Europa

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PQXhjR3pOaDdUQzg/view?usp=sharing>

Nuestro planeta Tierra amenazado

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PcVI5NU9YX21hRUU/view?usp=sharing>

Predicciones asombrosas

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81Pc0g2M0JXZDBjS2s/view?usp=sharing>

Las tres cosas más difíciles en esta vida

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PMUxVSURVOUxwNVk/view?usp=sharing>

Hermoso mensaje

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PVWIDeINISEcxNEE/view?usp=sharing>

Obras de teatro

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLF80B329D3A86DEA6>

Col·loqui de Basas amb una marroquina i una professora

http://www.ara.cat/dossier/Orgulls-prejudicis-radicalitzacio-mohammed-marroqui-mataro-integracio_0_1862813826.html

Habilitats amb taps d'ampolla

<https://www.facebook.com/TriesteAmalAmbiente/posts/942875762526338>

La escuela de la alegría

<https://vimeo.com/11243365>

Equilibra tu hígado y la vesícula biliar

<https://www.facebook.com/SaludConRaynelyWeb/videos/498578937159508/>

Una carta de George Carlin

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PMkZCbzBzZ1d6bLU/view?usp=sharing>

Dichos populares y sus orígenes

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81Pdk9vOGJKVFJfQmM/view?usp=sharing>

Reflexiones de Fernando Cabral

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PZDk3QThpWFd6T0U/view?usp=sharing>

Anécdota de un Nieto de Gandhi

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PZno3TGEyUFJNVXc/view?usp=sharing>

Borges, Poema a los amigos

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PQk96TGN0VzluLUU/view?usp=sharing>

Consejos de una anciana a su hijo

<https://drive.google.com/file/d/0BwjoVqx2c81PZUR2WHV4MWWyT3c/view?usp=sharing>

CRONOLOGIA DE LES CIRCULARS DEL TEMPS DEL G. GABRIEL MARIE SUPERIOR GENERAL DEL 1887-1897

*Seminari SIEL, Roma
Dades tretes dels Arxius d'ela Casa Generalícia*

Nº	DATA	ASSUMPTE(S) TRACTAT(S)
75	26 abril 1897, París	El Capítol General i els seus resultats
75a	7 maig 1897, París	Avís sobre selecció de llibres d'espiritualitat. Es recorda el catàleg
75b	3 juny 1897, París	Anunci de la mort del G. Cyrus, Assistent
75c	4 juny 1897	Llista d'aspirants a vots 1897
76	7 juliol 1897, París	Viatge a Roma: Causa de la canonització del Beat La Salle
76b	18 octubre 1897	Nomenament del G. Dosithée Marie com Assistent
77	28 oct 1897, París	Recomanacions al GG. Joves cridats a files
78	1 novembre 1897, París	Nota històrica sobre la Comissió Electiva i de la composició del Règim. Elecció d'un nou G. Assistent
79	1 gener 1898, París	Felicitació d'Any Nou
80	2 febrer 1898, París	El Servidor de Déu G. Benilde, antic Director a Saugues, diòcesi Puy
81	19 febrer 1898	Carta Circular als GG. d'Estats Units (amb traducció anglesa davant del text francès)
81b	25 març 1898, París	Proposta de Recol·lecció per als GG. soldats
81c	25 març 1898, París	Avisos i indicacions
81d	12 abril 1898, París	Als GG. Directors a propòsit de l'Exposició Universal del 1900
81e	18 maig, París	Llista d'Aspirants a vots 1898
81f	24 maig 1898, París	Es distribueix als GG. soldats el fulletó "Preparació remota per al servei militar"
81g	25 juny 1898, París	Anunci de l'enviament del programa de treballs per a l'Exposició del 1900
81bis	19 juliol 1898, París	Als GG. Directors sobre l'ensenyança del llatí (text anglès amb traducció francesa)
81ter	23 octubre 1898, París	Anunci de la visita als Estats Units dels GG. Clémentien, Imier de Jésus y Édouard (text anglès amb traducció francesa)

82	25 juliol 1898, París	Canonització de La Salle. Congregació preparatòria. Fórmules de Consagració. Apostolat de l'Oració. Exercicis de Pietat.
82b	21 novembre 1898, París	S'anuncia l'enviament d'alguns exemplars del Reglament del Germà soldat
82c	24 novembre 1898, París	Als GG. Directors de les Cases de Formació. Novena a la Immaculada Concepció
83	8 desbre 1898, París	Causa de Beatificació del G. Benilde. Recerca d'escrits
84	15 gener 1899, París	Any Nou. Congregació general per a la canonització del Fundador. Màximes del Beat Joan B. de La Salle. Lletanies del Sagrat Cor
84a	25 gener 1899, París	Recomanacions sobre els GG. joves cridats a files
B4bis	29 gener 1899, París	Congregació General per a la canonització del Fundador
85	3 març 1899, París	Instruccions referents a les Notícies Necrològiques
86	11 maig 1899, París	Causa de Canonització del Beat de La Salle. Decret sobre els miracles. Congregació de Tuto
87	15 maig 1899	Llista d'Aspirants a vots
87a	1 juny 1899, París	Tridu en honor del Sagrat Cor de Jesús establert pel Papa
87bis	9 juliol 1899, París	Carta als GG. Directors sobre la qüestió del llatí (en anglès i francès)
88	26 juliol 1899, París	Causa de Canonització del Beat de La Salle. Decret de Tuto
88a	4 agost 1899, París	Selecció de treballs per a l'Exposició de 1900 a París
88b	15 oct 1899, París	Record de les Circulars relatives a l'Exposició de 1900
89	22 oct 1899, París	Retirs. Primera part. També en llengua anglesa
89a	2 nov 1899, París	Als Directors de les Cases de Formació. Tridu d'intercessió
89b	3 nov 1899, París	Es demanen suggeriments per a la segona part de la Circular sobre Retirs
89d	1899	El G. Director i el G. soldat
90	15 des 1899, París	Preparació a la Canonització del Beat de La Salle (també en anglès)
91	18 gener 1900, París	Decisió relativa a l'ensenyament del llatí (text en francès i en anglès)
95c	1 febrer 1900, París	Dos quadres relatius a la participació a l'Exposició Universal
91d	26 feb 1900, París	Prospecte de peregrinació a Roma per a la Canonització del Fundador
91e	5 març 1900, París	Sentència del 6 de desembre 1899 per evacuar la Casa Mare
92a	3 abril 1900, París	Carta als GG. Directors sobre l'acompanyament dels alumnes en vacances; també als GG. soldats

93	7 abril 1900, París	Avisos relatius a les festes de la Canonització del Fundador
93ª	26 abril 1900, París	Als GG. Visitadors: Retir a Athis del 8 al 16 de maig, dia de la sortida a Roma
93b	3 maig 1900, París	Qüestions relatives als grups de pelegrins a Roma
94	18 maig 1900, París	Llista d'Aspirants a Vots el 1900
94bis	31 maig 1900, París	Canonització de Sant J.B. de La Salle (també en anglès)
94bisa	Juny 1900, París	Instruccions i Indult referent a la celebració de la festa de SJBS
94bisb	2 juliol 1900, París	Es demana informació sobre les celebracions realitzades en cada Diòcesis des de la Beatificació
94bisc	20 agost 1900, París	Extracte de la llista de premis de l'Exposició que afecten a l'Institut
95	24 set 1900, París	Festes de la Canonització del 24 de maig del 1900
96	2 oct 1900, París	Resultats de l'Exposició del 1900
96b	8 nov 1900, París	Als GG. del Districte de Lyon: es formen tres circumscripcions per al Districte
96c	21 nov 1900, París	Es demanen actes pietosos a les Cases amb motiu d'amenaça de persecució
96d	21 nov 1900, París	Novena del 29 de novembre al 8 de desembre per les Obres i el futur de les Congregacions docents
97	21 nov 1900, París	De les visites (text francès i anglès)
97bis	15 des 1900, París	Dels Visitadors
98	25 des 1900, París	Butlla de Canonització de Sant Joan B. de La Salle. També en anglès.
98a	1900	Carta de Lleó XIII sobre els perills que amenacen a les Congregacions a França
99	2 febrer 1901, París	Reflexions sobre la Canonització de Sant Joan B. de La Salle
99a	Febrer 1901, París	Resposta de la S. C. a la qüestió de l'ensenyament als pobres i el vot d'ensenyar
100	7 abril 1901, París	Anunci d'un manual: Elements de Pedagogia pràctica
101	11 abril 1901, París	Conseqüències de la supressió del llatí (Carta als GG. dels Estats Units d'Amèrica, en anglès i francès)
102	26 abril 1901, París	La devoció a la Verge Maria a l'Institut
103	3 maig 1901, París	Ofici i festa de Sant Joan B. de La Salle
103a	8 maig 1901, París	Anunci de la mort del G. Narcellien, Assistent
104	22 maig 1901, París	Llista d'Aspirants a vots 1901

105	14 juny 1901, París	Convocatòria del Capítol General (en francès i anglès)
105b	Juny 1901	Exposició de la Infància a París, maig-juny 1901
105c	18 juliol 1901, París	Petició de l'arquebisbe de Cambrai i resposta de l'Institut sobre les classes de llatí
106	15 agost 1901, París	Preparació del Capítol General
106a	15 agost 1901, París	Oracions i pràctiques pel Capítol General
106e	8 set 1901, París	Als GG. Capitulars: Nota sobre la nova edició de les Regles i Regles de Govern
107	22 set 1901, París	Metodologia de l'Ensenyament de la Religió
108	25 oct 1901, París	Renovació de la devoció a la Divina Infància
109	25 desembre 1901	El Capítol General i els seus resultats, també en anglès
109a	28 des 1901, París	Segona nota sobre l'aplicació de la llei d'Associacions a l'Institut
110	2 febrer 1902, París	Celebració del mes de Sant Josep
110a	2 febrer 1902, París	Avís sobre la coincidència de la festa del Fundador amb l'octava de l'Ascensió
111	19 març 1902, París	Publicació de la nova edició de les Regles. Rescripte
112	15 abril 1902, París	Centenari de la Restauració de l'Institut
112a	15 abril 1902, París	Es demanen oracions en apropar-se el mes de maig i a causa de les eleccions
112b	23 abril 1902, París	Invitació a la gratitud i a la confiança en Déu
113	26 abril 1902, París	Peregrinació a Roma
114	8 maig 1902, París	Llista d'Aspirants a vots
114a	24 maig 1902, París	Col·lecta amb motiu de la catàstrofe a Martinica. Oració
115	6 juny 1902, París	Explicació del capítol XVIII de las Regles Comunes
115bis	2 juliol 1902, París	Retir anual dels GG. Visitadors en 1901. Conferències del 2 al 10 de maig
116	2 agost 1902, París	Donatius per Martinica
116a	Octubre 1902, París	Alguns mitjans per a conservar el fruit del Retir
116b	1902, París	Reflexions sobre els mitjans que s'han d'emprar per assegurar el fruit del Retir
116d	Nov 1902, París	Avís per a les inscripcions en els exàmens de Catecisme de 1903
116e	11 des 1902, París	Avís sobre la situació del Directorat de comunitat diferents del d'escola

116f	28 des 1902, París	Record dels avisos sobre publicacions de les Associacions d'Antics Alumnes
116g	30 des 1902, París	Avís relatiu a la publicació der qualsevol imprès que suposi propaganda política
117b	15 gener 1903	Qüestionari sobre temes de conferències espirituals
117d	26 gener 1903, París	Avís relatiu als GG. soldats. Distribució de despeses
119	19 feb 1903, París	Visió històrica de la Butlla d'aprovació
120	19 març 1903, París	Ofici de Sant Joan B. de La Salle
120a	15 abril 1903, París	Oracions davant la 1a reunió a Roma pel procés del G. Benilde
121	30 abril 1903, París	Nota biogràfica del G. Arnould
122	15 maig 1903, París	Causa del Venerable G. Benilde. Decret d'introducció a Roma
122bis	24 maig 1903, París	Notes sobre Retirs
123	25 maig 1903, París	Llista sobre Aspirants a vots
124	21 juliol 1903, París	Mort de S. S. Lleó XIII
125	18 oct 1903, París	Peregrinació a Roma
126	21 nov 1903, París	Nota històrica del procés ordinari informatiu del Venerable G. Benilde
127	3 des 1903, París	Nova edició de la Guia de els Escoles
128a	21 des 1903, París	Recomanació de prudència en les paraules i escrits
130	20 maig 1904, París	Llista d'Aspirants a vots
131	29 maig 1904, París	Capítol General
131a	Juliol 1904, París	Llei de supressió de l'ensenyança de les Congregacions a França
132a	Agost 1904, París	Avís sobre ls GG. soldats a causa del tancament de nombroses comunitats
133	25 desembre 1904	Any Nou. Visita als grups de Retir. Viatge a Roma
133b	Gener 1905, París	Liquidació de les Congregacions docents
133d	1 febrer 1905, París	Anunci del decés del G. Exupérien, Assistent el 31 de desembre
133g	1 març 1905, París	Complement a la Circular 131 sobre eleccions capitulars
133k	Abril 1905, París	Indicacions per a la reunió del Capítol General l'1 de maig a Lembecq-lez-Hal
133m	15 juny 1905, París	Indicacions pel Retirs de 1905
133p	Juny 1905, París	Avís i indicacions als GG. Visitadors sobre la reunió a París

134	25 juny 1905, París	Llista d'Aspirants a vots
135	29 juny 1905, París	El Capítol General i els seus resultats també en anglès
135a	Agost 1905, París	Decisió del Tribunal d'Apel·lació de Rouen 22-6-1905 en favor de la ciutat de París per desallotjar la casa de la rue Oudinot 27
135b	21 set 1905, París	Condicions d'obertura i indicacions relatives a l'Escolasticat en llengua anglesa
135d	Setbre 1905, París	Itinerari complementari del G. Superior el setembre i octubre 1905
135g	18 nov 1905, París	Modificacions fetes a l'organització dels Districtes d'Orient
136	21 nov 1905, París	Visió històrica dels anteriors exàmens pel Diploma de Catequista. Llista de Diplomes
137	25 des 1905, París	Estudi històric de la Casa Mare de l'Institut de 1682 a 1905
138	1 gener 1906, París	Any Nou. Rescripte d'indulgències
138b	3 febrer 1906, París	Sobre la distribució d'imposicions pels Noviciats i Ancians
138c	21 febr. 1906, París	Carta als GG. Visitadors sobre el trimestre que els GG. de França abonen a la Procura
138 bis	15 març 1906, París	Modificacions pels comptes trimestrals i vestuari
140	1 maig 1906, París	Llista d'Aspirants a vots 1906
141	6 maig 1906, Lemb.	Decret de Comunió diària
142	15 maig 1906, Lemb	Missió eucarística de Sant Joan B. de La Salle
142	2 juliol 1906, Lemb.	Doble categoria de Misses que ha d'emanar celebrar cada comunitat
143b	17 juliol 1906, París	Als GG. Visitadors i Presidents de Retir de França. Carta de Pius X, abril 1906
143d	25 juliol 1906, París	Anunci de la pròxima publicació del Butlletí de les Escoles Cristianes. Programa
144	7 oct. 1906, Lemb.	Nota sobre les Relíquies de Sant Joan B. de La Salle. El seu trasllat a Lembecq-lez-Hal
144a	15 oct. 1906, París	Anunci del número 1 del Butlletí de les Escoles Cristianes
144c	2 nov. 1906, París	Servei regular d'informació que s'ha d'establir per mitjà del Butlletí
144d	Novembre 1906	La reunió de GG. Visitadors es fixa pel 14 de desembre a L'embecq
146	6 gener 1907, Lemb.	Peregrinació a Roma
147	2 feb. 1907, Lemb.	Convocatòria del Capítol General pel 18 d'abril 1907. Llista de membres
147	15 feb. 1907, Lemb.	Carta als GG. Visitadors: record de la recollida de documents històrics referents a comunitats de França

148	7 abril 1907, Lemb.	Obres de Perseverança a l'Institut
148bis	24 maig 1907, Lemb	El Capítol General i els seus resultats
149	25 naig 1907, París	Llista d'Aspirants a vots
149a	Juliol 1907	Benedicció Apostòlica per als exercitants de l'Institut
150	2 agost 1907, París	Manual del Catequista. Breu de S. S. Pius X
150a	10 oct. 1907, París	Convocatòria dels GG. Visitadors de França a Athis pel 22 d'octubre
150b	15 nov. 1907, Lemb.	Indicació: època per a fer peticions d'emissió i renovació de vots. En 5 idiomes
150c	20 nov. 1907, Lemb.	Enviament del quadre de Retirs especials a Lembecq el 1908
151	21 nov. 1907, Lemb.	Retirs de 1907 i visites
152	8 des. 1907, Lemb.	Diplomes de Catequistes
153	19 gen 1908, Lemb.	Estudi de la llengua francesa, traduït a l'anglès, alemany, espanyol i italià
153c	25 gen 1908, Lemb.	Resposta a les cartes d'Any Nou
154	26 gen 1908, Lemb.	Favors atorgats a l'Institut
154a	12 feb 1908, Lemb.	Als GG, Directors de Noviciats Menors, quadre de dades a omplir
155	25 març 1908, Lemb	Llista d'Aspirants a vots
155a	10 maig 1908, Lemb	Avís per la reunió de GG. Visitadors de França a Athis
156	22 maig 1908, Lemb	Jubileu de N. S. Lourdes. Noces d'Or sacerdotals de Pius X
156a	Juliol 1908	Benedicció Apostòlica atorgada pels Retirs de 1908
157	15 ago 1908, Lemb.	Causa del Venerable G. Benilde. Nou rescripte
157a	17 ago 1908, París	Avís sobre l'obsequi d'una estàtua, còpia de la d'Aureli a cada Casa
158	25 oct. 1908, Lemb.	Peregrinació a Roma
159	21 nov. 1908, Lemb.	Diplomes de Catequista
160	6 gener 1909, París	Any Nou. Catàstrofe a Sicília
161	25 març 1909, Lemb	Llista d'Aspirants a vots pel 1909
162	16 juliol 1909, París	Nous favors atorgats per la Santa Seu
163	21 nov, 1909, Lemb	Diplomes de Catequista
163a	Nov. 1909, Lemb.	Decret referent a certs postulants no s'han d'admetre. En llatí i en francès
165	5 abril 1910, Lemb.	Llista d'Aspirants als vots de 1910

165a	6 maig 1910, Lemb.	Dubtes sobre la professió religiosa de persones que deixen un Orde i passen a un altre
165c	6 maig 1910, Lemb.	Avís sobre la qüestió econòmica de les comunitats de l'Institut
165d	7 maig 1910, Lemb.	Als GG. del Districte d'Àustria-Alemanya. Divisió en dos Districtes. En alemany
166	16 juliol 1910, Lemb	75è aniversari dels Noviciats Menors
167	15 ago 1910, Lemb.	Arxicrofradia del Santíssim Nen Jesús. També en anglès
169	15 nov. 1910, Lemb.	Diplomes de Catequista
169a	15 nov. 1910, Lemb	Carta als GG. Visitadors sobre la necessitat de reunir els documents històrics de les Cases de França
170	21 nov. 1910, Lemb.	Decret sobre els Estudis en els Noviciats (en francès, alemany, anglès, italià i espanyol)
170a	15 des. 1910, Lemb.	Notes sobre els estudis en els Noviciats referent als novicis molt retardats
171	6 gen 1911, Lemb.	Any Nou. Audiència Pontifícia
171bis	10 feb 1911, Lemb.	Rescripte per poder celebrar la festa de Santa Joana d'Arc en les províncies franceses expatriades
172	25 març 1911, Lemb	Llista d'Aspirants a vots pel 1911
174	7 maig 1911, Lemb.	Gestió econòmica de les comunitats (en francès, alemany, anglès, italià i espanyol)
174a	22 oct 1911, Lemb.	Dimissió per motius de salut del G. Assistent Clémentian
175	28 oct 1911, Lemb.	Elecció de dos Germans Assistents
176	15 nov 1911, Lemb.	Diplomes de Catequista
177	6 gener 1912, Lemb.	Any Nou. Meditacions sobre l'escola
178	25 març 1912, Lemb	Llista d'Aspirants a vots pel 1912
180	15 nov 1912, Lemb.	Diplomes de Catequista
181	8 des 1912	Convocatòria del Capítol General (traduït a l'alemany, anglès, italià i espanyol)
182	6 gener 1913, Lemb	Any Nou
183	18 gen 1913, Lemb.	Documents de les SS. Congregacions Romanes
184	25 març 1913	Llista d'Aspirants a vots pel 1913
186	26 abril 1913	Breu Pontifici pels Noviciats Menors
s. n.	17 maig 1913	Anunci pels tres Secretaris del Capítol de l'Elecció del G. Imier de Jesús com a Superior General

Anècdotes Lasal·lianes

G. Ricard Serra i Feu

Anècdota nº 50:

Era el curs 72-73. El Germà Carles Giol va convocar una convivència-acampada de Germans joves a l'entrada del nou col·legi La Salle de Tarragona. Jo, que era Director de la Salle Comtal, m'hi vaig apuntar també. El dissabte al vespre, després de plantar les tendes a l'espai on actualment hi ha l'entrada a l'Institut-Escola de Pràctiques de la Universitat i de sopar d'entrepans, va començar el col·loqui sobre la nostra vida religiosa i apostòlica, seguida de cants i dinàmiques d'expressió animades pel Germà Giol, que van durar fins tard, fins que la son ens va portar a dormir.

Naturalment, l'endemà, diumenge, ens vam llevar tard. Després d'esmorzar i de fer una curta pregària, es tractava d'anar a missa a la ciutat de Tarragona. Vam mirar els horaris i el que ens anava més bé era la missa de Sant Agustí, església animada pels claretians, al començament de la Rambla de Sant Carles (actualment "Rambla Vella") ben a prop de l'Hotel Imperial Tárraco. Sabíem que el seu tarannà i la seva litúrgia eren molt carques, però ens vam decidir perquè era l'hora que ens anava més bé –atesa l'hora en què ens havíem llevat- i perquè no pensàvem que la cerimònia resultés tan depriment.

Arribada l'hora de l'homilia, el celebrant la va dedicar quasi sencera a criticar la joventut moderna, exagerant els seus defectes, no trobant-los res de positiu i afirmant que era urgentíssim evangelitzar-los, cosa difícil perquè la majoria –afirmava- s'hi resistien. Jo tenia al costat el Germà Carles Giol. Indignat com tots els altres Germans joves que ho sentíem, ell no parava de dir en veu baixa: **"La hi prendré"**. Jo no sabia pas què volia dir amb això.

Ho vaig entendre quan, acostant-se el Germà Giol a combregar, abans que el celebrant li posés la sagrada forma a la mà, ell es va avançar i **la hi va**

prendre , per servir-se ell mateix, davant de la sorpresa del celebrant que no havia vist mai una cosa així. Acabada la missa, el Germà Carles va anar a la sagristia a donar la cara i explicar al celebrant la seva actitud:

"La hi he pres, la sagrada forma, mossèn, com a protesta per la seva homilia. Jo, com els Germans de la Salle que m'acompanyen avui en aquesta "pretesa celebració", que és una injusta denúncia, més que una celebració, em dedico a l'ensenyament i educació dels joves. I li puc ben assegurar que, malgrat els seus defectes, tenen molts valors, que, en general, es deixen evangelitzar i que, per tant, la seva homilia ha estat molt errada i molt injusta"

Anècdota nº 51:

Era el començament de l'estiu del curs 68-69, el meu primer curs a la Salle Congrès. El Gmà Director, Pere Guàrdia, va organitzar una excursió, amb altres Germans de la Comunitat, per pujar a l'Aneto. Es tractava de pujar-hi, no pas per la ruta més habitual, sinó pel camí de l'Artiga de Lin, pujant a Coll de Toro i baixant per l'altra banda, abans d'agafar la pujada a l'Aneto. En circumstàncies normals és una ruta llarga, però no pas difícil. Però aquell dia hi havia una boira espessíssima. En emprendre la pujada cap a Coll de Toro, un pastor ens va dir:

- **"Jo, de vosaltres, avui no faria aquesta ruta. La boira és molt traïdora, per molt bé que es conegui el camí"**

- **“Em conec el camí com el palmell de la mà”**, va afirmar el Germà Pere Guardia, desoïnt el consell del pastor.

Vam començar a pujar i vam veure força amunt el cotxe 600 que he vist més enlairat. Sabia que pujaven molt, si no els fallava el motor, però mai m'hauria pensat que un 600 pogués pujar tan amunt. Quan vam ser dalt

de tot del Coll de Toro, vam començar a fer voltes i més voltes perquè, amb la boira, el Germà Guàrdia no trobava el camí de baixada. Finalment, va exclamar:

- **“Ja el tinc!** I vam començar a baixar i a baixar. De sobte, jo vaig exclamar:

- **“Veig cotxes allà baix de tot”**

- **“Jo també ho veig, però no pot ser”**, va fer el Germà Pere Guàrdia, **perquè allà baix on anem no pot haver-hi cotxes.”**

I tant si hi havia cotxes! Resulta que ens tornàvem a acostar al refugi de l'Artiga de Lin! Estàvem baixant pel mateix camí pel qual havíem pujat. La

boira ens havia traït, com ja ens havia advertit el pastor, que ara no parava de riure.

Sort que vam decidir anar a dormir al nou col·legi de La Salle de Vielha i, l'endemà, dirigir-nos amb el cotxe, aquell típic “Mini-Morris”, cap a Benasc, per ascendir a l'Aneto per la via normal. Cosa que vam poder fer amb èxit i amb molt bon temps. Per cert que, només passar el túnel de Vielha, a l'altra banda ja no hi havia gens de boira.

Anècdota nº 52:

Els excursionistes del nostre grup “Agrupació Catalana Col·lejou de Promoció Excursionista” (A.C.C.P.E.) estàvem fent els 15 dies estiuecs d'Alta Muntanya. En algun poble del Pallars vam agafar el cotxe de línia Alsina Graells per dirigir-nos a Vielha a fer més excursions. Vam saludar el Germà Agustí Jofresa, que venia de Barcelona amb el mateix cotxe de línia. Llavors aquest cotxe ja no parava, com anys abans, dues hores per dinar a la Pobla de Segur. Parava una hora per dinar a València d'Àneu (actualment ja no para per dinar enlloc, sinó que arriba a Vielha a l'hora de dinar)

Quan, després de dinar, ja havíem tornat a l'autocar i en hora de marxar, el cotxe no arrencava. La gent va preguntar per què al conductor.

No arrenco perquè falta el frare de la barba...

Aquests frares si fas el que volen, t'omplen de benediccions, però si els contradius...

Si el deixés a terra, amb la seva maledicció potser ens estimbariem...

- **“No arrenco perquè falta el frare de la barba”** (es tractava del Gmà Jofresa) Alguns viatgers van protestar:

- **“És culpa d'ell. Sabia que només paràvem una hora. Arrenqui i deixi'l a terra!”**

- **“És clar que deu ser culpa d'ell. Però me'n guardaré prou d'arrencar sense ell, perquè aquests frares, si fas el que volen, t'omplen de benediccions. Però, si els contradius o els perjudiques, et foten cada maledicció, que Déu nos en guard! Si el deixés a terra, amb la seva maledicció potser ens estimbariem tots en passar pel Port de la Bonaigua!”**

Llavors va arribar el Germà Jofresa:

- **“Em sap molt greu d'haver-los fet esperar! Però ja venia cap a l'autocar i m'he recordat que m'havia oblidat de prendre la pastilla. I he hagut de tornar al menjador per prendre-la”.**

Continuaran les anècdotes lasal·lianes en el proper nº de “PAX”

LA LLAMADA

G. Lluís Diuenge i Pujol

Direcció i guió: Javier Ambrossi - Javier Calvo.

Música: Leiva.

Fotografia: Miguel A. Amoedo.

*Intèrprets: Macarena García, Anna Castillo,
Belén Cuesta, Gracia Olayo, Richard Collins-Moore,*

María Isabel Díaz, Secun de la Rosa.

Estrena: Barcelona, setembre 2017.

Duració: 108 minuts.

CINE

Les protagonistes viuran dues experiències. La de l'amor que tot ho transforma i les diferents maneres de viure la fe. El llenguatge sobre Déu segueix tenint relleu, però ha de canviar la manera de presentar.

Descriu l'abisme intergeneracional. Meravellós l'instant en què Sor Milagros i Susana s'emocionen tot recordant els seus ídols musicals o quan Sor Bernarda vol

La idea va néixer a la barra del Válgame Dios, pub de Chueca. Dos actors que treballen com a cambrers aspiren a reeixir professionalment. Això succeïa l'any 2012 quan moria Whitney Houston, el boom de l'electro llatí i la Jornada Mundial de la Joventut. Els seus Directors ho van idear com un musical que es va estrenar en el Teatro Lara. Des del maig de 2013 conquereix el públic i ha esdevingut un èxit.

L'argument es reproduïx ara al cinema. *Campamento La Brújula*. Sor Milagros fa la ronda nocturna en un indret silvestre a les afores de Segòvia, a on un grup d'adolescents estiueja. Maria i Susana somien triomfar amb el seu grup musical, *Suma Latina*. Alguna cosa passa en el dormitori, i Déu té molt a veure en l'assumpte. S'apareix a Maria, cantant balades de Whitney Houston, qui sent la llamada.

"No fugis de mi, no tinc res si no et tinc a tu. Mai havia conegut l'amor com quan m'he trobat amb tu" (I Have Nothing).

ensenyar a pregar a Maria amb la típica cançó “*Viviremos firmes en la fe*”. Li fa l’obsequi de la *Bíblia*, llibre que pot donar sentit a la seva vida.

Amb colors estridents i l’argot “mil·lennial” ofereix una bona reflexió sobre l’acte de fe. **La llamada** amb la banda sonora de *Leiva*, subratlla que el camí, tot sovint, no l’escull un mateix. És un miracle per tots aquells

que tenen el coratge de connectar, encara que sigui un moment, amb el seu jo íntim.

¿Per què la pel·lícula agrada? Perquè és una comèdia que traspua entusiasme, energia i goig a dolls. Una història ben senzilla que enganxa per la força de les situacions, pels diàlegs encertats i perquè les protagonistes creuen en allò que fan.

L’Església mentre prepara el Sínode dels Bisbes sobre “*els joves, la fe i el discerniment vocacional*” ha de presentar-se sempre i amb tothom (creients i no creients), oberta i acollidora. Els seus responsables, gent gran, viuen en un món molt allunyat del d’una joventut amb una altra visió de la vida.

SUMARI

<u>EDITORIAL</u>	3
<u>La vida i el desenvolupament de l'Institut depenen del misteri la Gràcia i dels Germans</u>	4
<u>Referents lasal·lians del segon trimestre</u>	5
<u>Sínodo de Obispos sobre los jóvenes, la fe y el discernimiento vocacional, G. Virgilio García López</u>	6
<u>Entre els joves i amb els joves, Manu Olid</u>	9
<u>Luteranos y Católicos firman una Declaración conjunta a los 500 años de Reforma, Jesús Bastante</u>	12
<u>El voto de Asociación, que se había perdido y ha sido hallado (3), G. Jean-Louis Schneider</u>	14
<u>Fundació i Refundació de l'Institut, G. Jaume Pujol i Bardolet</u>	19
<u>L'emblemàtic itinerari del G. Gabriel Drolin, G. Guilles Beaudet</u>	23
<u>Itinerari d'un màrtir de la Revolució Francesa, el sant G. Salomó, G. Dominique Cellier</u>	29
<u>Espurnes d'Emmaús, G. Joan Escalé i Bosch</u>	33
<u>Salvador Fargas i Cots, premi Església Plural 2017</u>	34
<u>Salm 146, el salm de les benaurances, G. Ramon Grau i Estany</u>	37
<u>Comiat al G. Ramon Grau i Estany, Imma i Carme Cortina nebodes</u>	40
<u>El G. Ramon Grau ha començat la seva Pasqua, G. Josep Canal</u>	41
<u>Carta al G. Ramon Grau, G. Jaume Pujol i Bardolet</u>	42
<u>Bienaventuranzas de la vida consagrada, Alejandro Fernández Barrajón</u>	45
<u>A partir de les benaurances, G. Ramon Font i Serra</u>	46
<u>Primer taller bíblic curs 2017-2018: l'Apocalipsi, G. Josep Espuny i Crespo</u>	47
<u>Punts de reflexió, Divers</u>	49
<u>La teva alegría és la meva... y otros lemas lasal·lianos, G. Virgilio García López</u>	53
<u>La Lasaliana Escuela Normal de Premià de Mar, G. Mariano Valdizán</u>	55
<u>Testimoni de solidaritat lasal·liana en l'hecatombe ferroviària de Riudecanyes, G. Jesús Borràs i Coca</u>	57
<u>Al habla con el H. Gumersindo Maestro, Publicación de PAX</u>	59
<u>Els nostres estimats Germans nonagenaris, G. Ramon Font i Serra</u>	65
<u>La postverdad es el último toque de gracia dado a nuestra razón occidental, José I. González Faus</u>	67
<u>Principios, G. Santiago Temprado Ordíaz</u>	69
<u>Liderar, G. Santiago Temprado Ordíaz</u>	71
<u>Retalls trets del PAX anterior, n. 246, G. Ramon Font i Serra</u>	73
<u>Exposició Museu a la Sagristia de la Casa Sant Josep, G. Miquel Xancó i Roca</u>	75

<u>Experiència d'un Germà jubilat, una petita ONU, G. Ramon Font i Serra</u>	81
<u>Per a la promoció de la salut mental, Escola de Psicologia Vidal i Barraquer</u>	82
<u>Sal marina versus sal común, Omar Rost, Estudio de los micronutrientes celulares</u>	85
<u>Siete maneras de desperdiciar alimentos, Enrique Eizaquirre en Ecología, Pobreza</u>	87
<u>Notas sobre mis lecturas, G. José Antonio Panero Andrés</u>	89
<u>Lectures útils, G. Jaume Pujol i Bardolet</u>	91
<u>Altres lectures possibles... Links d'interès</u>	95
<u>Cronologia de les circulars del temps del G. Gabriel Marie, Superior General, Arxiu Roma</u>	97
<u>Anècdotes lasal·lianes, G. Ricard Serra i Feu</u>	105
<u>Cine "La llamada", G. Lluís Diumenge i Pujol</u>	107
<u>Pàgina de reflexió sobre pobresa, PAX</u>	109

